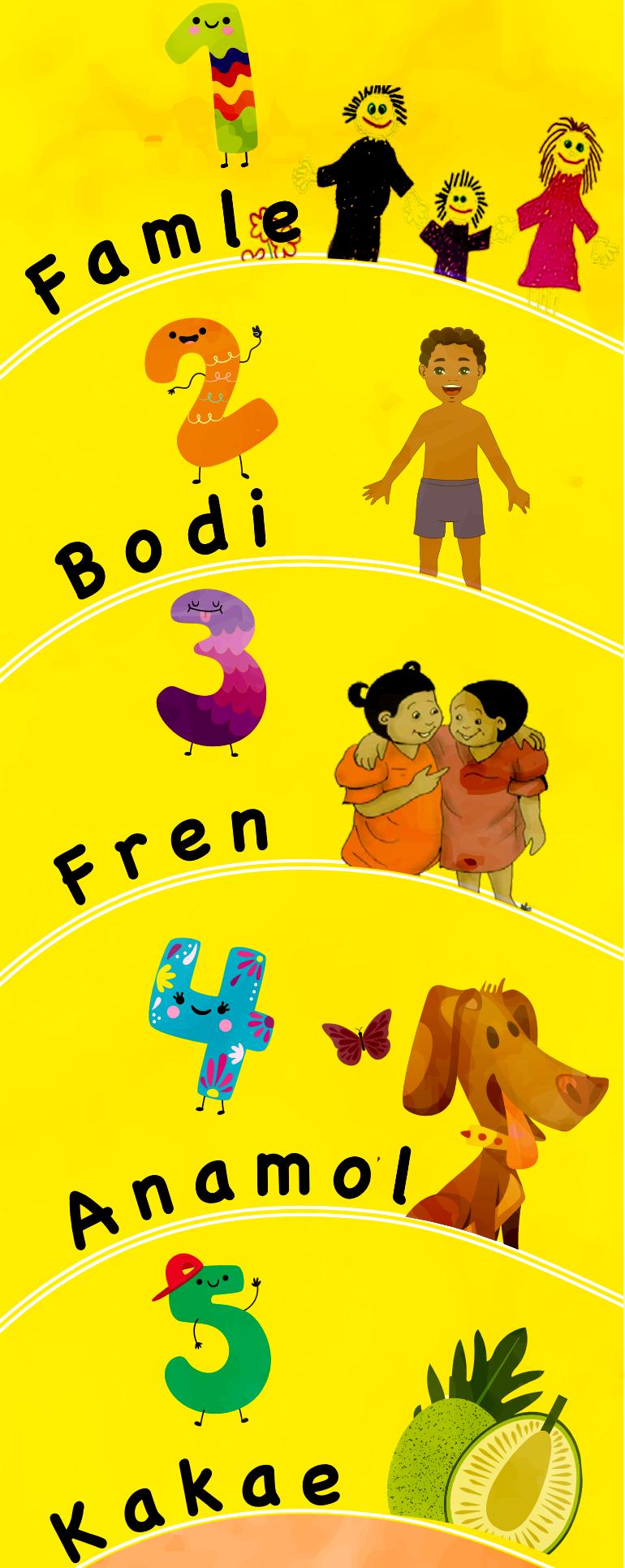

Ministry of Education & Training
Government of Vanuatu

Homskul Aktiviti Buk

Eli Jaelhud Kea
mo Edukesen

Acknowledgements

Some graphics have been taken from or adapted from these sources:

Tips for Parenting from Pacific Children's Program, Fiji

My activity Book – NIE, Sri Lanka

Websites:

TES: Times Educational Supplement <https://www.tes.com>

TWINKL: <https://www.twinkl.com.au>

PINTEREST: <https://www.pinterest.com.au>

Konten

Introdaksen	4
Tim 1: Famle	11
Tim 2: Bodí	31
Tim 3: Fren	55
Tim 4: Anamol	77
Tim 5: Kakae	101
OI gem	125

Introdaksen

Dia Homskul Tija

Welkam long homskul lening!

Aktiviti Buk ia i pat long Homskul Pakej blong Kindi.

Pakej ia i inkludum ol risos ia:

- Aktiviti buk
- Posta: Leta mo saon mo ECCE posta.

Huia ol homskul tija?

Ol homskul tija oli tijim ol pikinini long haos taem ol skul oli klos from wan imejensi. Ol pipol ia oli save kam ol homskul tija: ol peren, ol famle we oli lukaotem ol pikinini, ol bigfala pikinini, ol Jioj lida, ol Sande skul tija o ol komyuniti memba.

Ol peren oli ol fes tija blong ol pikinini blong olgeta, nating we yu no tren blong kam tija. Yu save lanem blong mekem ol lesen aktiviti long buk ia sapos yu folet gud ol instraksen mo ol gaedlaen daon ia.

Samfala peren oli bin gat trening finis long plei-bes lening we oli yusum ol gem mo ol narafala aktiviti long haos wetem ol pikinini blong olgeta. Yumi save yusum ol semak aktiviti long buk ia.

Wanem ej mo hamas pikinini oli save lan long haos?

Ol pikinini oli sud gat 4-5 yia. Be sapos i gat wan yangfala pikinini we i redi blong lanem samting, oli save joenem ol lesen aktiviti.

Wan pikinini i save lan hem wan. Be sapos i posibol, tekem tugeta wan smol grup blong ol pikinini we oli stap klosap long wan eria, oli save gud olgeta mo oli save lan wamples wetem pemisen blong ol peren o ol famle we oli lukaotem ol pikinini ia.

Wea mo wanem taem ol pikinini oli save lan?

Ol pikinini oli save lan long wan spes insaed o aotsaed long wan famle haos, insaed long jioj o wan komuniti senta. Spes ia i sud gat:

- fulap fres win, sed, laet mo inaf rum blong pikinini i stap muv long hem.
- toelet mo storej spes blong putum ol pleplei mo ol samting insaed.

- fens raon long yad aotsaed blong pikinini i stap sef.
- Ol pikinini oli lan long Mande kasem Fraede, blong 2 haoa long wanwan dei long moning. Afta, oli sud pleplei long ol gem mo mekem ol narafala fisikol aktiviti. Yu save luk samfala gem long en blong buk ia.

Wanem ol pikinini bae oli lanem?

Long Aktiviti Buk ia, ol pikinini bae oli lanem fulap samting:

- blong ekspresem filing blong olgeta.
- blong folem ol rul blong lan long haos, inkludum stret fasin blong yusum gud toelet.
- blong ridim mo kaontem ol namba 1-10.
- blong luksave mo talem ol nem blong ol kala, ol sep blong sekel mo traeanggel.
- blong tokbaot ol bodi blong olgeta, ol fren, anamol mo kakae blong olgeta.
- blong talem wanem ol piya oli stap soem, tokbaot ol pipol, man mo woman, ol nem mo taetol blong olgeta, oli luk olsem wanem, oli werem wanem klos, oli yang o olfala, fatfat o bunbun, hea blong olgeta i olsem wanem, oli stap wea, mo wanem oli stap mekem.
- blong lisen mo ansarem ol kwesten mo folem ol instraksen.
- blong yusum ol piya blong folem wan stori, blong save talem wanem bae i hapen, mo blong aktem stori.
- blong droem ol piya mo talem wan stori.
- blong mekem ol saon blong ol leta a, b, d, f, h, k mo blong talem ol wod we oli stat wetem ol saon ia. Ol pikinini we oli kwik blong pikimap samting, oli lanem blong ridim ol wod ia.
- blong folem ol instraksen blong wasem ol han blong olgeta.
- blong save fren wetem ol narafala pikinini, blong serem ol samting mo blong plei gud wetem ol narafala pikinini.
- blong oli kaen long ol anamol.

Wanem lanwis yu save yusum?

Buk ia oli raetem long Bislama from se ol peren oli save ridim gud mo ol pikinini oli save folem ol instraksen. Be, yu fil fri blong yusum venakula lanwis blong yu sapos hem i moa isi long yu wetem ol pikinini. Sapos yu nidim help wetem wok ia yu save askem ol Kindi tija o MEO.

Mifala i wisim yu gndlak mo hop se yu hapi blong yusum buk ia.

Gaedlaen blong ol Homskul Tija

Aktiviti Buk

Risen blong gat Aktiviti Buk ia hem i blong givhan long ol pikinini blong oli kontinu long lening blong olgeta long haos taem ol kindi senta oli klos.

Buk ia i gat ol aktiviti we yu save mekem wetem ol pikinini long haos blong 10 wik. Oli seraotem buk ia long 5 defren tim. Wanwan tim i gat ol aktiviti blong 2 wik.

1. Famle
2. Bodi
3. Fren
4. Anamol
5. Kakae

Buk ia i gat ol lesen aktiviti we oli arenjem long wanwan dei we i stap long wan stret oda. I gat ol ansa tu oli stap long buk ia. Ol aktiviti oli inkludum ol gem mo ol praktikol aktiviti we i save enkarejem ol pikinini blong oli lan taem oli pleplei mo stap muvmuv raon.

Buk ia hem i yusum haos mo lokol eria. Eksampol:

- Ol pikinini oli go aotsaed blong faenem mo kaontem ol ston mo lif.
- Ol pikinini oli lukaotem ol samting we i stap raon long olgeta, eksampol, ol samting we i gat spesel sep.

Buk ia i gat tu ol interesting mo kalaful pija, ol posta, ol stori long ol buk, ol poem mo ol song we ol pikinini bae oli laekem mo enjoem.

Ol lesen aktiviti ia oli stret long ol pikinini we oli stap long tufala level ia:

1. Ol pikinini we oli niu long kindi, we oli no save rid mo raet. Maet samfala oli save smol leta mo namba.
2. Ol pikinini we oli bin go long kindi mo oli save rid mo raet smol mo oli save samfala namba.

Long en blong wanwan tim, i gat ol asesmen aktiviti blong save jekem wanem ol pikinini oli bin lanem, mo filing o tingting blong olgeta abaot tim ia. Mo tu ol peren oli komplitim wan jeklis long wanem ol pikinini oli bin lanem. Oli raetem ol komen long wanem ol pikinini oli mekem gud long hem mo wanem oli faenem i had.

Sam aedia blong tijim ol pikinini long haos

Manejem ol pikinini

Daon ia i gat samfala aedia we i soem yu hao blong manejem ol pikinini wetem ol disabiliti, hao blong mekem rutin o plan blong wan dei, ol rul blong lan long haos mo olsem wanem yu save monitarem ol pikinini mo blong oli fleksibol mo fri.

Manejem ol pikinini wetem ol disabiliti

Disabiliti hem i wan siknes we i afektem bodi o tingting blong ol pesen. Ol siknes blong tinting i save stopem ol pesen blong lan o oli stap lan sloslo.

Ol fisikol disabiliti i afektem bodi mekem i had blong oli muv olbaot mo mekem ol wok yusum ol 5 sens, olsem lukluk mo harem. Eksampol, oli no save holem wan samting, stanap, wokbaot, luluk o harem wan samting. Mo tu oli nogat paoa blong mekem ol wok we i strong mo oli nidim longfala taem blong mekem.

Daon ia i gat samfala aedia we i soem yu hao blong manejem ol pikinini wetem ol disabiliti. Fes samting, yu mekem sua se yu inkludum ol pikinini wetem ol kaen disabiliti long evri lesen aktiviti. Yu fokas long wanem ol pikinini oli save mekem, be i no wanem oli no save mekem. Long samfala aktiviti long buk ia, i gat ol not blong yu tingting olsem wanem yu save jenisim aktiviti blong mekem ol pikinini wetem disabiliti tu save joen.

Wetem ol pikinini we oli gat ol kaen disabiliti:

- Letem pikinini i wok wetem wan fren.
- Mekem aktiviti i moa isi.
- Wajem olgeta gud mo luk olsem wanem oli stap wok mo lan.

Wetem ol pikinini we oli gat fisikol problem mo oli no save muvum bodi o pat blong bodi blong olgeta:

- Insted blong klapem han, ol pikinini oli mekem noes wetem ol kraj o wiljia o tebol.
- Taem oli stap aktem wan stori, ol pikinini oli save jusum ol pat o rol we oli save bae i stret long olgeta. Mo tu oli save askem help blong oli jenisim rol ia. Eksampol:

Ol pikinini oli save sidaon insted blong stanap.

Wan pikinini i save resis blong olgeta.

Ol pikinini oli save mekem noes o holem ol pijsa o ol objek antap blong soem wanem oli stap mekem.

Wetem ol pikinini we oli gat ol problem blong ae:

- Tokabaot o storian long ol pija long wan klia wei. Eksampol, mekem ol nara fala pikinini oli tokbaot gud long ditel wanem i stap long pija.
- Yusum ol saon, eksampol blong ol anamol o pipol we oli stap plei spot o mekem ol nara aktiviti long pija.
- Helpem olgeta blong tajem, filim mo smelem ol ting, olsem ol ston mo flawa.
- Eksplenem gud wanem i hapan taem ol pikinini oli mekem wan aktiviti. Eksampol, talem from wanem ol pikinini oli stap laf o singaot o krai.

Wetem ol pikinini we oli gat ol problem blong sora:

- Mekem sua se wanem yu wantem soem, mo wanem oli mas mekem oli klia gud. Ripitim sapos i gat nid.
- Yusum ol simpol aksen mo saen blong givim ol instraksen.

Wetem ol pikinini we oli gat ol lening problem:

- Jekem se pikinini i andastanem ol instraksen mo wanem yu bin soem.
- Givim pikinini moa taem blong wajem bifo hem i save joenem ol aktiviti.

Mekem wan rutin mo ol rul blong wanwan dei.

Blong tijim wan pikinini hem wan, mekem ol lesen aktiviti wetem hem o askem wan nara fala pesen blong mekem aktiviti ia wetem pikinini ia.

Mekem rutin blong wanwan dei blong ol lesen mo ol rul blong lening long haos.

- Bifo wanwan lesen, ol pikinini oli sud givhan blong priperem gud ol spes blong lan.
- Long stat blong evri lesen, singsing o prei tugeta. Askem ol pikinini wanem oli lanem long las lesen.
- Long en blong lesen, ol pikinini oli sud givhan blong pakap, klinim mo putumap gud ol samting.
- Afta long lesen, ol pikinini oli save plei wan gem o mekem samfala fisikol aktiviti. Samfala eksampol oli stap long bak blong buk ia.
- Long Tim 1, ol pikinini oli tokbaot ol rul blong len long haos. Afta, yu save raetem olgeta mo putum antap mo tokbaot olgeta oltaem long ol lesen. Rememba blong presem ol pikinini taem oli folem ol rul.

Monitarem ol pikinini mo yu fleksibol

- Kipim ol pikinini oli bisi, hapi mo oli glad blong mekem ol aktiviti.
- Wajem gud ol pikinini. Jekem olgeta sapos oli nidim wan samting, sapos oli taed, hanggri, testi mo oli stap filim olsem wanem.
- Yu go isi wetem ol lesen aktiviti mo taem blong olgeta. Yu no nid blong mekem evri aktiviti long buk ia. Yu save wok kwik o sloslo long ol aktiviti be hemia hem i dipen nomo long interes mo save blong ol pikinini. Sapos ol pikinini oli taed mo les, yu stop mo mekem olgeta oli plei long wan gem, singsing, danis o go wokbaot o letem olgeta oli dring o kakae wan samting.

- Sapos wan aktiviti i had tumas o i isi tumas blong ol pikinini, yu save:
Mekem aktiviti ia sloslo o kwiktaem.

Lego aktiviti ia mo muv long wan nekis aktiviti.

Mekem sam jenis long aktiviti ia blong mekem i kam isi moa o had moa. Yu save askem Kindi tija o MEO blong i helpem yu mekem aktiviti ia i kam isi moa o had moa.

- Sapos ol pikinini oli save raet, oli save raetem nem blong olgeta long wok blong olgeta mo sam wod long ol droing blong olgeta.

Tijim ol leta mo ol saon

Long buk ia, yumi tijim ol pikinini ol saon blong 6 leta blong alfabet: a, b, d, f, h, k. Ol advans pikinini oli save lanem blong ridim ol wod we oli stat wetem ol saon blong ol leta ia.

Ol saon blong ol leta blong alfabet oli defren long ol nem blong ol leta. Ol saon nao hem i wanem yumi harem taem yumi talem ol wod. Ol nem hem i wanem yumi kolem ol leta. Hem i impoten blong yumi no miksimap ol nem mo ol saon blong leta wetem ol pikinini.

Eksampol, nem long leta 'a' yumi talem se 'ei' long Bislama.

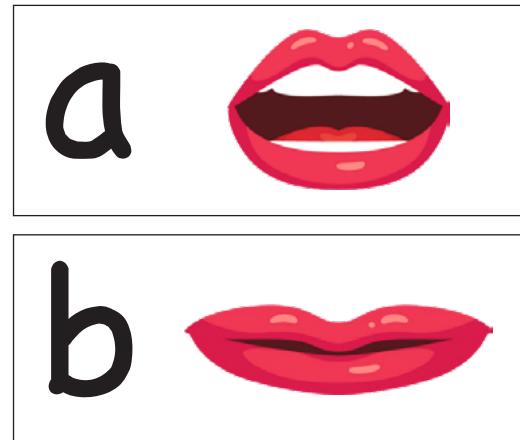
Nem blong leta 'b' yumi talem 'bi' long Bislama.

Be, ol saon blong ol leta a mo b oli defren long ol nem blong olgeta.

Saon blong leta 'a' hem i fes saon we yu harem long ol wod olsem **apol**, **aranis** mo **anis**. Yu mekem saon ia wetem maot blong yu i haf open, olsem long pija ia.

Saon blong leta 'b' hem i fes saon we yu harem long ol wod olsem **bebi**, **brada**, **bataflae** mo **banana**. Yu mekem saon ia wetem maot blong yu i klos mo ol lip blong yu oli stap tugeta olsem long pija ia.

Yu save folem ol instraksen blong tijim ol saon ia long ol lesen aktiviti.

Weaples yu save kasem help

Sapos yu nidim help wetem eni long ol aktiviti long buk ia o yu gat sam pikinini wetem samfala problem, yu save kontaktem Kindi tija o MEO.

Tim 1

Famle

Oi peren nomo oli ridim ol infomesen daon ia.

Lening gol - Wanem ol pikinini blong mi oli lanem long tim ia

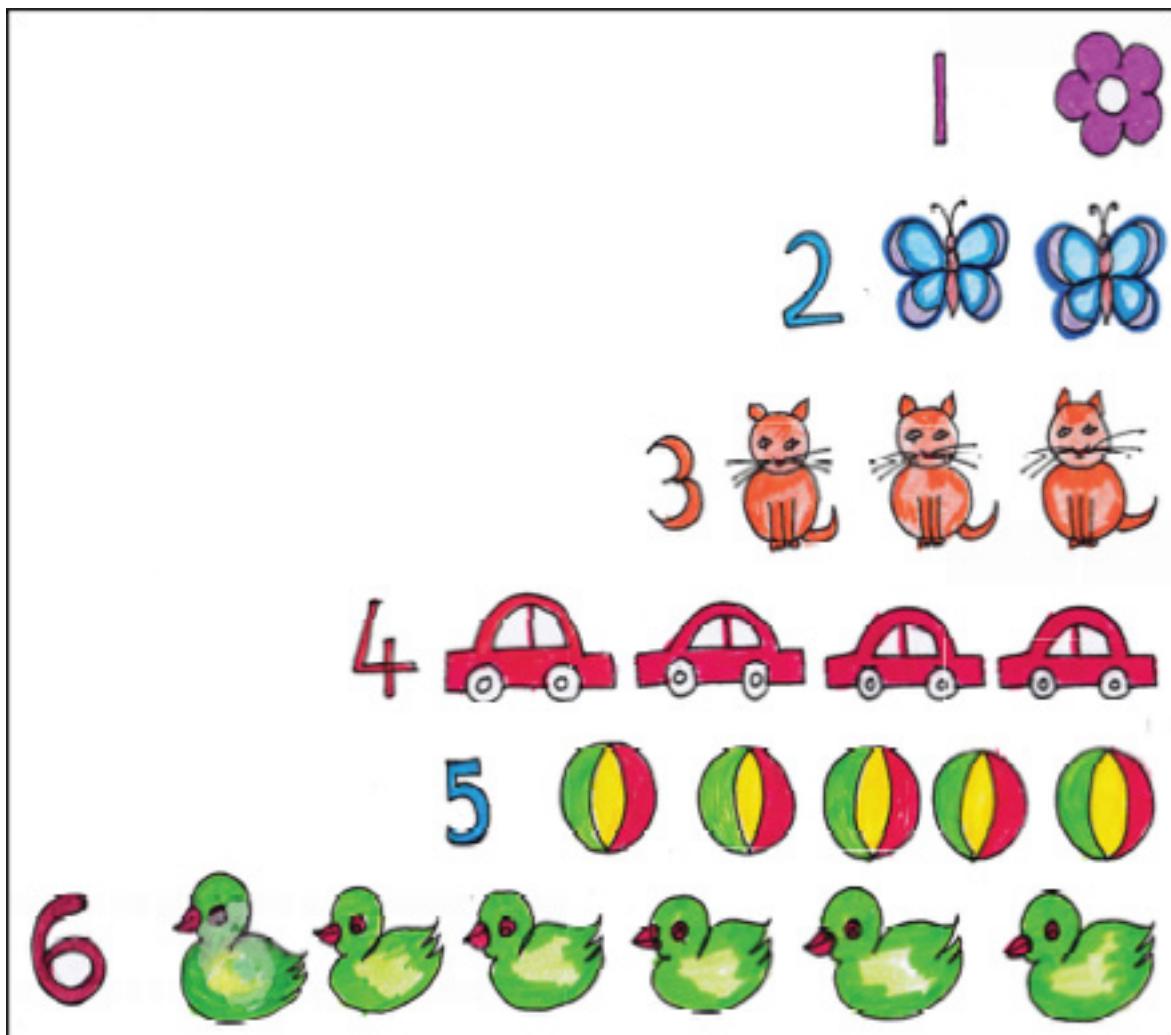
Long tim ia, ol pikinini oli lanem:

- blong folem ol rul blong save lan gud long haos.
- blong ridim mo kaontem ol namba long 1 kasem 10.
- blong luksave mo talem ol nem blong ol kala: grin red, yelo, pepol, blu, orenj.
- blong luksave, poenem mo tokbaot ol pija.
- blong talem ol taetol mo tokbaot ol famle memba: mama, papa, mi, bebi, brata, sista, abu o bubu man o woman.
- blong talem, droem mo raelem wan stori abaot wan famle ivent, olsem dei blong ol pikinini, wan mared, wan lafet, go sakem huk.
- blong harem mo mekem saon blong leta ia b mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia b.
- blong ridim ol wod we oli stat wetem leta ia b (ol pikinini we oli save rid).

Dei 1

Aktiviti 1

Evriwan i tokbaot ol pi ja daon ia mo kaontem 1-6 tugeta plante taem.

Aktiviti 2

Poenem mo kaontem ol namba 1-10 daon ia wetem ol pikinini.

Tokbaot ol kala. Pikinini oli poenem wanwan kala.

Pikinini oli talem wanem namba hem i grin red, yelo, pepol, blu, orenj kala.

Aktiviti 3

Oi pikinini oli go aotsaed mo tekembak 6 grin lif, 2 ston mo 2 flawa.

Oli kaontem ol objek ia long ol grup: 6, 2, 2.

Afta oli adem olgeta blong mekem 4, 8 mo 10:

- ston mo flawa (4)
- lif mo ston (8)
- lif mo flawa (8)
- lif, ston mo flawa (10)

Aktiviti 4

Ol pikinini oli sidaon long wan sekel.

Tokbaot filing blong wanwan pikinini tede mo from wanem hem i filim olsem.

Luk ol pi ja blong ol fes daon ia. Tokbaot filing blong wanwan pesen. Eksampol: tingting, wari, fraet, sad, hanggri, taed, kros.

Ol pikinini oli mekem ol fes blong soem ol filing ia.

Plei wan gem 'Yu filim olsem wanem tede?'.

Yusum fes mo bodi blong yu blong soem ol filing long ol pikinini. Yu no mas toktok.

Ol pikinini oli mas traem blong talem wanem filing nao tija i stap soem.

Afta, wanwan pikinini i yusum fes mo bodi blong soem filing blong hem.

Hem i no mas toktok. Ol nara pikinini oli mas traem blong talem wanem filing pikinini i stap soem.

Aktiviti 5

Tokbaot olsem wanem bae yumi lanem ol samting tugeta long haos taem kindi senta oli klos.

Tokbaot wanem ol rul oli gat long kindi.

Tokabaot wanem rul i impoten blong lanem long haos.

Raetem ol rul mo ridim bakegen.

Tokbaot wanem bae i hapen sapos ol pikinini oli no folem ol rul ia.

Putum ol rul long wol. Eksampol:

1. Talem long tija taem yu wantem go long toelet.
2. Yusum toelet oltaem, yu no go long gras o aotsaed long graon.
3. Wasem han blong yu oltaem afta yu go long toelet mo bifo yu kakae.
4. Talem long tija taem yu harem yu taed, yu wantem dring wota o yu wantem kakae.
5. Yufala mas lavlavem yufala, serem ol samting, inkludum ol toe blong pleplei.
6. Yufala mas helpem wanwan long yufala.
7. Long en blong lesen, givhan blong putumbak evri samting mo klinim rum.

Dei 2

Aktiviti 1

Ridim bakegen ol rul long pepa long wol. Pikinini oli kaontem hamas rul oli stap.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli tokbaot ol taetol blong ol famle blong olgeta: mama, papa, bebi, brata, sista, abu o bubu. Oli kaontem namba blong famle blong olgeta. Tokbaot se hu i gat smol mo bigfala famle.

Aktiviti 3

Poenem mo ridim taetol blong pijia daon ia: famle blong mi.

Ol pikinini oli kaontem hamas pesen i stap long famle ia: 1, 2, 3.

Ol pikinini oli tokbaot:

- Hu i stap ia: mama, papa, mi (boe).
- Oli stap wea, weta i olsem wanem, oli go wea.
- Saez: tol o sot, big or smol.
- Hea: long o sot, braon o blak.
- Wanem oli werem: ol sot, t-set, troses, set, dres, sus, defren kala.

Aktiviti 4

Wetem wan fren tufala plei long gem ia 'Mi huia?'.

Pikinini 1 i jusum wan famle memba long pija 'famle blong mi'.

Hem i no talem se huia.

Pikinini 1 i giaman se hem i pesen ia. Hem i diskraebem pesen ia.

Eksampol: "Mi gat longfala braon hea. Mi werem wan ping dres."

Pikinini 2 i mas traem blong talem se huia.

Ripitim gem ia. Pikinini 2 i diskraebem wan narafala pija blong narafala famle memba.

Aktiviti 5

Sing long song ia tugeta mo mekem ol aksen: Wan hapi famle.

Wan hapi famle

Yumi wanfala bigfala famle.

Famle blong God, famle blong God.

Yumi wanfala bigfala famle.

Famle blong God.

Hem brata blong mi. Hem sista blong mi.

Papa long heaven i lavem yu mo mi.

Dei 3

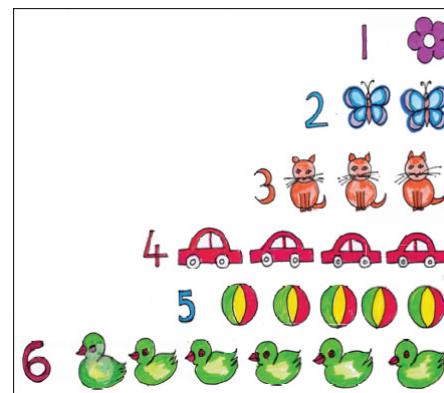
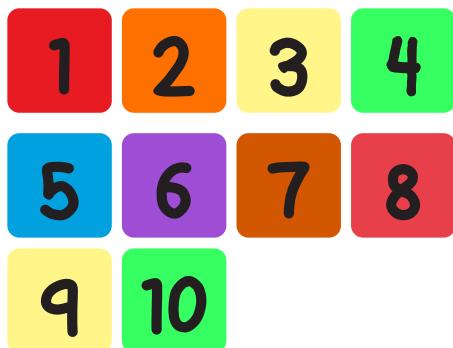
Aktiviti 1

Ol pikinini oli wokbaot mo tajem eni samting oli luk we i gat grin kala.

Ripitim aktiviti ia long ol nara kala: red, yelo, pepol, blu, orenj.

Aktiviti 2

Rivaesem ol namba 1-6 mo ol namba 1-10 mo ol kala, yusum ol pija long Dei 1.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli kaontem hamas pipol oli stap long pija blong famle daon. Hamas pikinini i stap? Hamas bigman i stap?

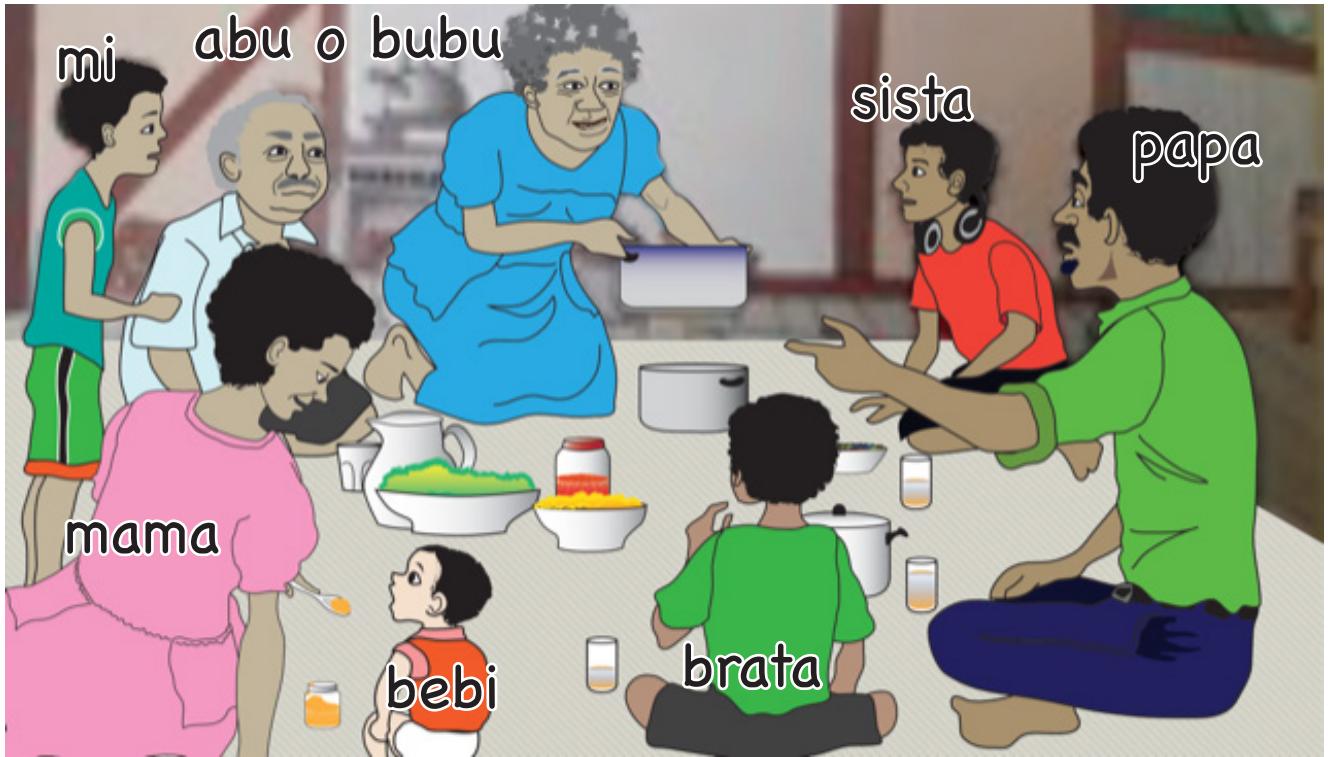
Poenem wanwan pesen. Ol pikinini oli talem huia.

Poenem mo ridim ol lebol wetem ol pikinini.

Oli majem nem wetem ol famle memba long pija.

Ol pikinini oli tokbaot:

- Oli stap wea?
- Oli stap mekem wanem?
- Abu woman i stap mekem wanem?
- Mama hem i stap mekem wanem?
- Hea blong olgeta: sotfala hea, blak, braon, waet hea.
- Ol klos blong olgeta: dres, t-set, sot, sket.

Aktiviti 4

Wetem wan fren tufala plei long gem ia 'Mi huia?'.
Pikinini 1 i jusum 1 famle memba long pija. Oli no talem huia.

Pikinini 1 i giaman se hem i pesen ia. Hem i diskraebem pesen ia.

Eksampol:

"Mi gat sotfala hea. Mi fidim bebi blong mi, Mi werem ..."

Pikinini 2 i mas traem blong talem se huia.

Ripitim gem ia. Pikinini 2 i diskraebem wan defren pesen long pija.

Aktiviti 5

Sing long song ia tugeta mo mekem ol aksen: Wan hapi famle.

Dei 4

Aktiviti 1

Luk ol foto blong ol famle blong ol pikinini.

Pikinini oli talem ol taetol mo tokbaot ol famle bakegen.

Oli tokbaot wanem wok o ol nara samting oli mekem evri dei.

Aktiviti 2

Plei long gem ia 'Famle wok', wetem 2 o moa pikinini.

Stanap long wan sekel mo holem wan bol. Talemaot wan taetol blong wan famle memba, olsem "mama". Ale yu sakem bol ia long wan pikinini.

Pikinini ia i mas talem wanem wok mama i mekem evri dei.

Pikinini ia i talem wan defren famle memba, olsem "papa", mo sakem bol kwiktaem long wan narafala pikinini. Pikinini ia i mas talem wanem wok papa i mekem evri dei. Kontinu olsem kasem evri pikinini oli talem wanem evri famle memba i mekem evri dei: mama, papa, brata, sista, bebi, abu/ bubu.

Aktiviti 3

Pikinini oli droem ol famle memba.

Givhan long ol pikinini we oli save raet blong raetem ol taetol blong ol famle long pija: mama, papa, mi, bebi, sista, brata, abu o bubu.

Aktiviti 4

Oi pikinini oli soem ol droing long ol nara pikinini, ol famle mo fren.

Oli talem taetol mo tokbaot ol memba blong famle.

Enkarajem ol pesen blong askem ol kwesten abaot ol famle.

Presem ol pikinini blong mekem ol gudfala wok.

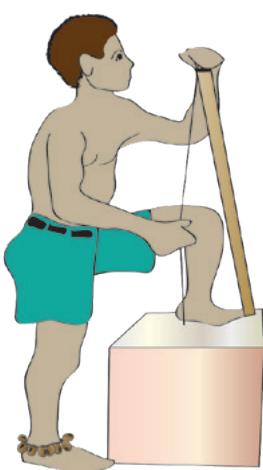
Aktiviti 5

Sing long song ia: Wan hapi famle.

Dei 5

Aktiviti 1

Tokbaot wanem ol pipol long pi ja ia oli laekem blong mekem long fri taem blong olgeta.

Aktiviti 2

Oi pikinini oli tokbaot wanem ol famle memba blong olgeta oli laekem blong mekem long fri taem blong olgeta.

Aktiviti 3

Sing long song ia tugeta: Wetem famle blong mi (tun: This Is the way we brush our teeth).

Wetem famle blong mi

Wanem yu yu laekem blong mekem

Laekem blong mekem, laekem blong mekem

Wanem yu yu laekem blong mekem

Wetem famle blong yu.

Mekemap moa ves wetem ol pikinini abaot wanem ol famle memba blong olgeta oli laekem blong mekem mo wanem nao ful famle i laekem blong mekem wanples. Oli aktem ol aksen.

Eksampol:

Mama i laekem blong sakem huk, sakem huk, sakem huk ...

Papa i laekem blong plei gita, plei gita plei gita ...

Sista i laekem blong plei mabol, plei mabol, plei mabol ...

Yumi laekem blong singsing tugeta, singsing tugeta, singsing tugeta ...

Dei 6

Aktiviti 1

Ol pikinini oli tokbaot wanem ol famle blong olgeta oli laekem blong mekem tueta. Eksampol: kuk, kakae, slip, prei, singsing.

Wanem ol ivent we oli sea long olgeta. Eksampol: bedei, krismas.

Wanem ol ples we oli go tueta. Eksampol: jioj, stoa, maket, solwota.

Wanem ol job o ol duti we ol famle memba oli mekem blong helpem ol famle. Eksampol: mama i planem kakae long garen, papa i go long stoa, brata i swipim haos.

Aktiviti 2

Ol pikinini i talem wan stori blong wan famle ivent o selebresen. Eksampol: bedei pati.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli droem ol famle ivent.

Givhan long ol pikinini we oli save raet blong raetem samfala wod.

Aktiviti 4

Sing long song ia: Wetem famle blong mi.

Dei 7

Aktiviti 1

Ol pikinini oli soem ol droing blong olgeta mo talem stori long grup, ol famle mo ol fren blong olgeta. Presem ol pikinini long gudfala wok we oli mekem.

Aktiviti 2

Raetem mo poenem leta b. Ripitim saon ia b b b, wetem maot blong yu i sat mo ol lip blong yu i stap tugeta, olsem long pija ia. Ol studen oli ripitim saon ia.

Askem wanem famle memba taetol we i stat wetem saon ia b.

Blong mekem ol pikinini oli tingting mo oli faenem ansa olgeta nomo, talem ol wod we oli no stret, olsem mama, sista.

Sapos oli no faenem ansa, talem **b**ebi. Stresem saon ia b. Ol studen oli ripitim wod ia plante taem.

Mekem aktiviti ia bakegen wetem wod ia **brata**.

Askem eni pesonal nem blong ol pipol we i stat wetem soan b. Eksampol: **Ben**, **Betty**. Maet samfala pikinini oli save wod ia **bubu**.

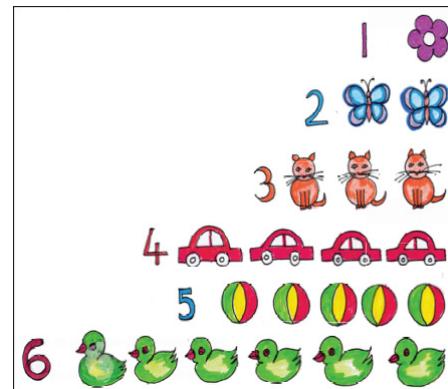
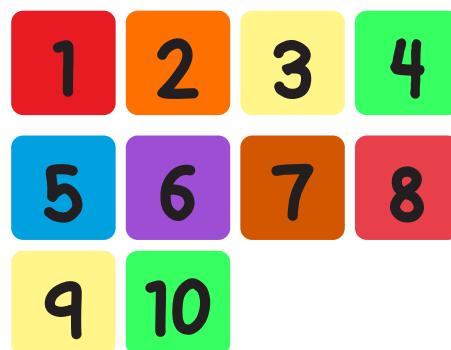
Aktiviti 3

Sing long song ia: Wetem famle blong mi.

Dei 8

Aktiviti 1

Yusum ol pija long Dei 1, rivaesem ol namba 1-6 mo ol namba 1-10 mo ol kala.

Aktiviti 2

Long 'Leta mo saon' posta, ol pikinini oli poenem pija blong bebi. Poenem mo talem saon blong leta b - b b b. Ol pikinini oli talem bakegen.

Poenem mo ridim wod ia 'bebi'. Stresem saon ia b. Ol pikinini oli talem wod ia smol taem.

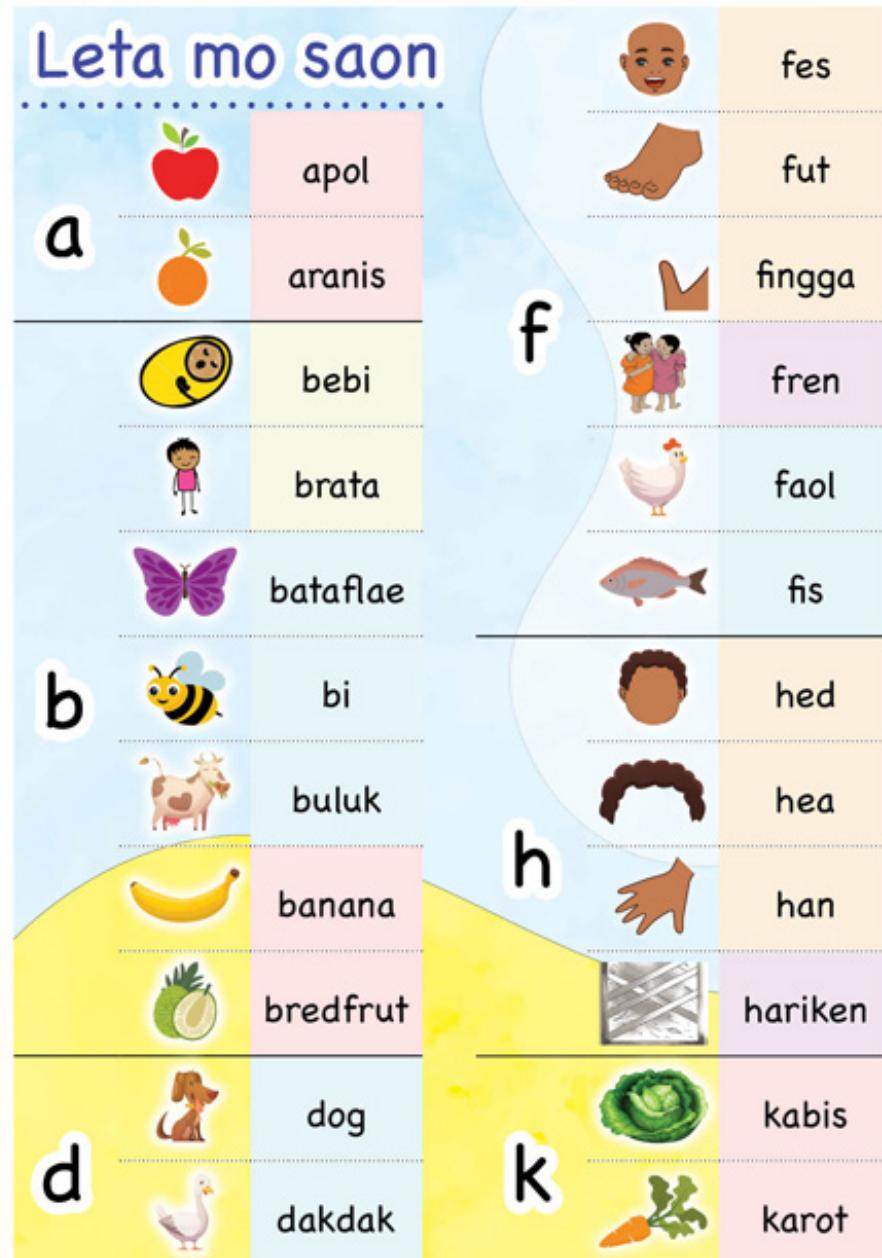
Ripitim aktiviti ia blong pija, saon mo wod ia 'brata'.

Aktiviti 3

Plei long gem ia 'Mi luk wetem smol ae blong mi i gat wan samting i stat wetem saon b b b'. Ol pikinini oli wokbaot mo lukaotem eni samting oli luk we i stat wetem saon ia b, eksampol: banana, basket. Presem olgeta taem oli faenem ol wod.

Aktiviti 4

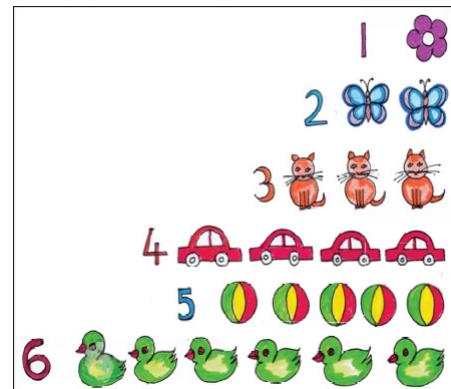
Sing long song ia: Wan hapi famle.

Dei 9

Aktiviti 1

Yusum ol pija long Dei 1 blong rivaesem ol namba 1-6 mo ol namba 1-10 mo ol kala.

Aktiviti 2

Soem famle drowing bakegen. Talem wan taetol blong wan famle memba. Ol pikinini oli poenem peson ia. Ripitim long evri famle memba.

Wetem wan patna, wan pikinini i talem nem, narafala i poenem pija.

Sapos wan pikinini i save rid, hem i save poenem wod tu.

Aktiviti 3

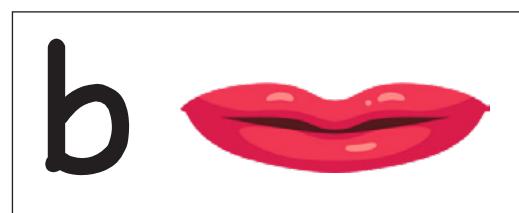
Sing long song ia: Wan hapi famle.

Sing long song bakegen. Naoia ol pikinini oli klap taem oli sing long ol wod we i stat wetem saon b: 'brata' mo 'bebi'.

Aktiviti 4

Long 'Leta mo saon' posta, ol pikinini oli poenem ol pija mo talem ol famle nem we oli stat wetem saon b:

b - bebi brata

Dei 10 – Asesmen

Aktiviti 1

Raetem leta b long wan smol pis pepa.

Poenem leta b. Ol pikinini oli talem saon b.

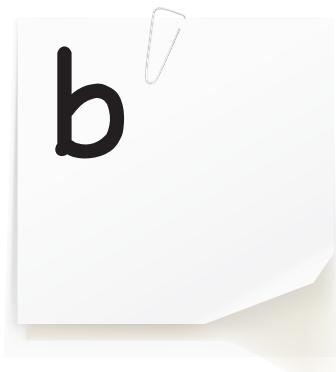
Oli talem eni wod we i stat wetem saon ia.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli droem 1 or 2 pija blong famle memba we i stat wetem b.

Ol pikinini we oli save raet, oli save raetem ol taetol blong ol famle memba.

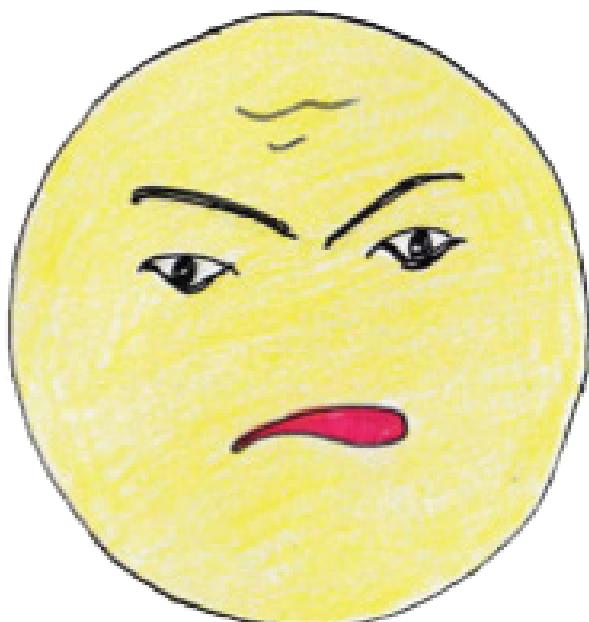
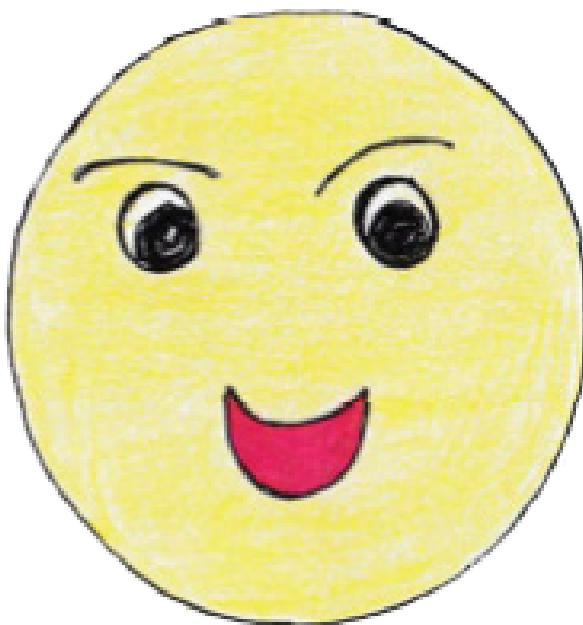
Aktiviti 3

Sing long ol song ia: Wetem famle blong mi, mo Wan hapi famle.

Aktiviti 4

Ol pikinini ol tokbaot tim blong wik ia mo wanem oli lanem.

Oli poenem wan fes we i talem filing blong olgeta long tim ia.
Oli talem from wanem oli jusum fes ia.

Peren Asesmen

Pikinini i save:	Oltaem 	Stret 	Nidim sapot
folem ol rul blong save lan gud long haos.			
ridim mo kaontem ol namba long 1 kasem 10.			
luksave mo talem ol nem blong ol kala: grin, red, yelo, pepol, blu, orenj.			
luksave, poenem mo tokbaot ol pija.			
talem ol taetol blong ol famle memba: mama, papa, mi, bebi, brata, sista, abu o bubu man o woman.			
talem, droem mo raetem wan stori abaot wan famle ivent, olsem dei blong ol pikinini, wan mared, wan lafet, sakem huk.			
harem mo mekem saon blong leta ia b mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia b.			
ridim ol wod we oli stat wetem leta ia b (ol pikinini we oli save rid).			
Komen:			
Saen:	Det		

Tim 2

Bodi

Oi peren nomo oli ridim ol infomesen daon ia.

Ol pikinini we oli nogat wan pat blong bodi, oli save mekem ol aktiviti ia tu.
Mekem olgeta oli fokas long ol pat blong bodi we oli gat.

Lening gol – Wanem ol pikinini blong mi oli lanem long tim ia

Long tim ia, ol pikinini oli lanem:

- blong ridim mo talem ol namba 1 – 10 mo putum olgeta long oda.
- blong talem ol nem blong ol pat blong bodi: hed, fes, hea, ae, nus, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut.
- blong luksave, poenem mo tokbaot ol pija.
- blong folem ol 5 step long posta blong wasem han.
- blong harem mo mekem saon blong leta ia f mo h mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia f mo h.
- blong ridim ol wod we oli stat wetem leta f mo h (wetem ol pikinini we oli save rid).

Dei 1

Aktiviti 1

Jekem sapos evriwan i bin stap folem ol rul blong lan long haos.

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem saon blong leta b.

Talem taetol 'bebi'. Ol pikinini oli poenem pija.

Poenem mo talem leta b - b b b. Ol pikinini oli ripitim.

Poenem mo ridim wod ia 'bebi'.

Stresem saon ia b. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long wan nara pija mo wod we i stat wetem saon b: brata.

Aktiviti 3

Soem pija blong boe antap. Ridim mo poenem tim: Bodi.

Ol pikinini oli poenem bodi blong olgeta.

Ol pikinini oli talem olsem wanem oli filim tede.

Ol pikinini oli tokbaot wan taem we oli bin sik, wanem pat long bodi blong olgeta i sik mo wanem i bin hapen.

Eksplenem long olgeta se long tim ia bae oli lanem ol bodi blong olgeta mo olsem wanem bae oli no save kasem wan sik.

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
b	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	fes
	fut
	fingga
f	fren
	faol
	fis
h	hed
	hea
	han
	hariken
k	kabis
	karot

Aktiviti 4

Talem 'hed'. Ol pikinini oli stanap mo poenem pat blong bodi ia long olgeta.
Ripitim long fes, hea mo ae.

Aktiviti 5

Ol pikinini oli tokbaot wanem oli luk long pija daon ia.
Poenem bodi blong boe taem yu ridim taetol 'bodi'. Ol pikinini oli ripitim.
Ol pikinini oli givim wan nem long boe ia we i stat wetem saon b, eksampol, Ben, Brian, Basil.
Tokbaot sapos boe ia i sik o helti mo oli save olsem wanem.
Poenem 4 pat blong bodi long pija: hed, fes, hea, ae. Ol pikinini oli talem ol nem ia.
Poenem ol wod mo talem olgeta. Ol pikinini oli ripitim.
Ol pikinini oli droem wanwan laen long ol 4 pat long bodi blong majem pat blong bodi blong boe ia long medel.

bodi

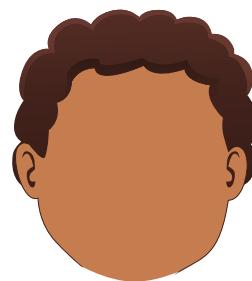
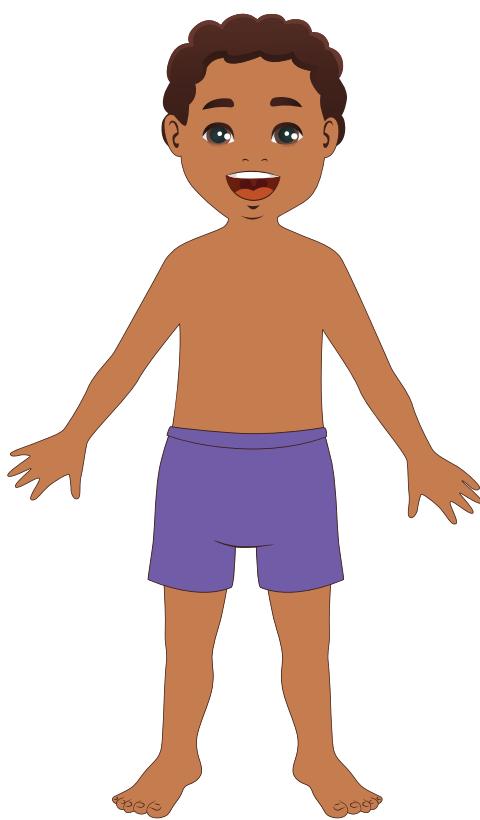
ae

fes

hea

hed

Aktiviti 6

Wetem wan patna, ol pikinini oli stanap mo lukluk tufala. Taem yu talem wan pat long bodi, oli poenem pat long bodi ia long ol patna blong olgeta: hed, fes, hea, ae. Miksimap oda blong ol pat blong bodi mo plei long gem ia kwiktaem.

Wanwan long tufala i gat janis blong talem nem blong pat blong bodi. Patna blong hem i tajem pat long bodi ia.

Aktiviti 7

Sing Ves 1 long song ia: Bodi blong mi, (tun: Head, shoulders, knees and toes). Yusum 4 pat blong bodi ia. Ol pikinini oli tajem wanwan pat blong bodi taem oli singsing nem blong bodi pat ia.

Bodi blong mi

Hed, fes, hea mo ae, hea mo ae.

Hed, fes, hea mo ae, hea mo ae.

Mo hed, mo fes, mo hea mo ae.

Hed, fes, hea mo ae, hea mo ae.

Dei 2

Aktiviti 1

Ol pikinini oli talem nem blong tim blong wik ia mo poenem bodi blong olgeta.

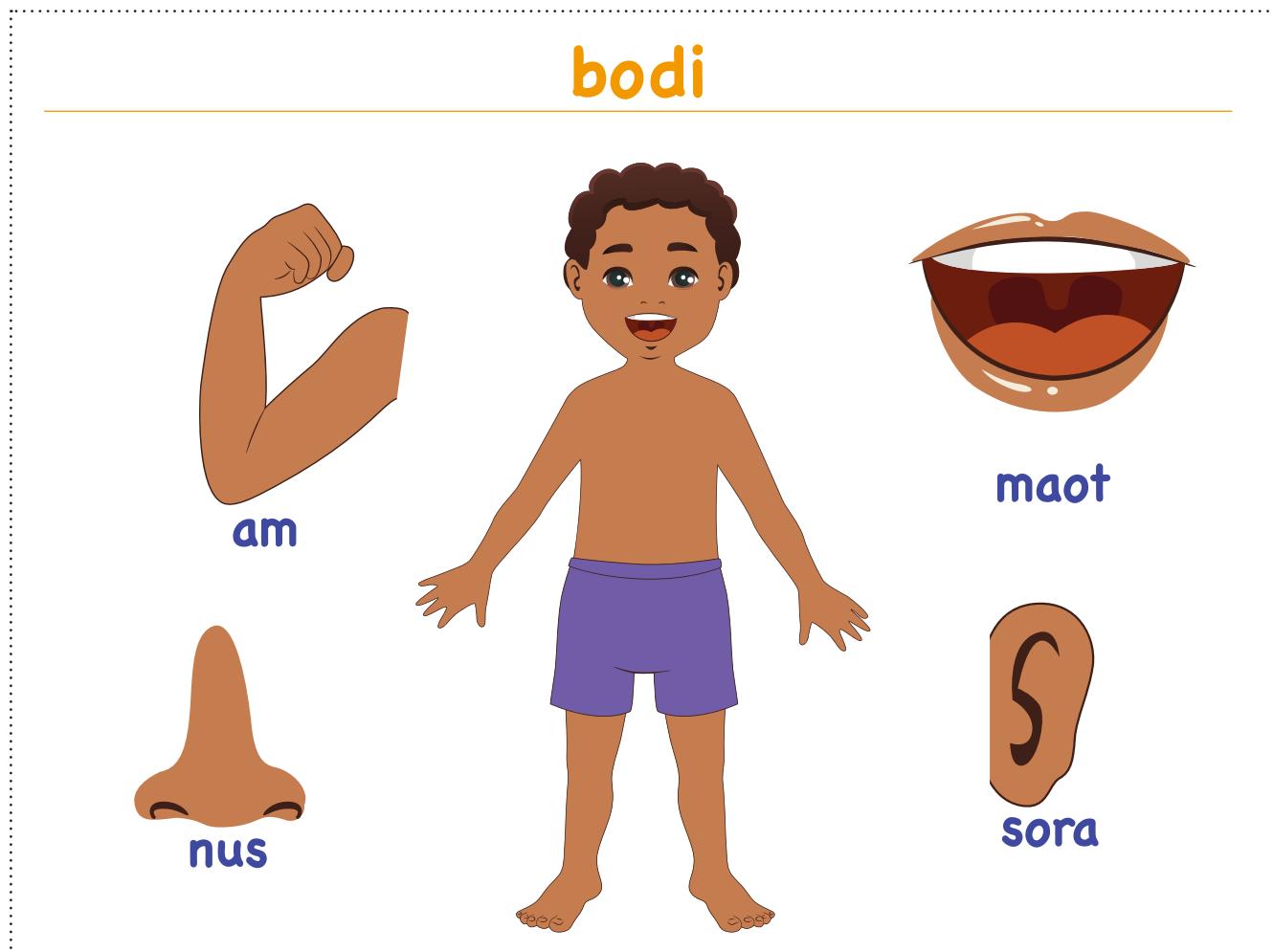
Rivaesem ol 4 nem blong pat blong bodi: hed fes hea ae.

Aktiviti 2

Poenem mo talem nem blong 4 niufala pat blong bodi: nos, sora, maot mo am.
Sapos ol pikinini oli save 'ia', yu save yusum.

Ol pikinini oli poenem mo talem ol 4 pat blong bodi long pija ia: nos, sora,
maot mo am.

Ol pikinini oli droem wanwan laen long ol 4 pat blong bodi ia i go long boe
long medel.

Aktiviti 3

Talem ol nem blong 4 pat blong bodi.

Wetem wan fren, ol pikinini oli poenem ol 4 pat blong bodi blong fren blong olgeta.

Talem ol nem bakegen mo miksimap oda, olsem: maot, nos, am, sora.

Aktiviti 4

Sing long Ves 1 blong song ia: Bodi blong mi, blong hed fes hea ae.

Sing long Ves 2 wetem 4 niufala pat blong bodi: nos, sora, maot, am.

Oi pikinini oli tajem ol pat blong bodi blong olgeta taem oli singsing.

Nus, sora, maot mo am, maot mo am.

Nus, sora, maot mo am, maot mo am

Mo nus mo sora mo maot mo am.

Nus, sora, maot mo am, maot mo am.

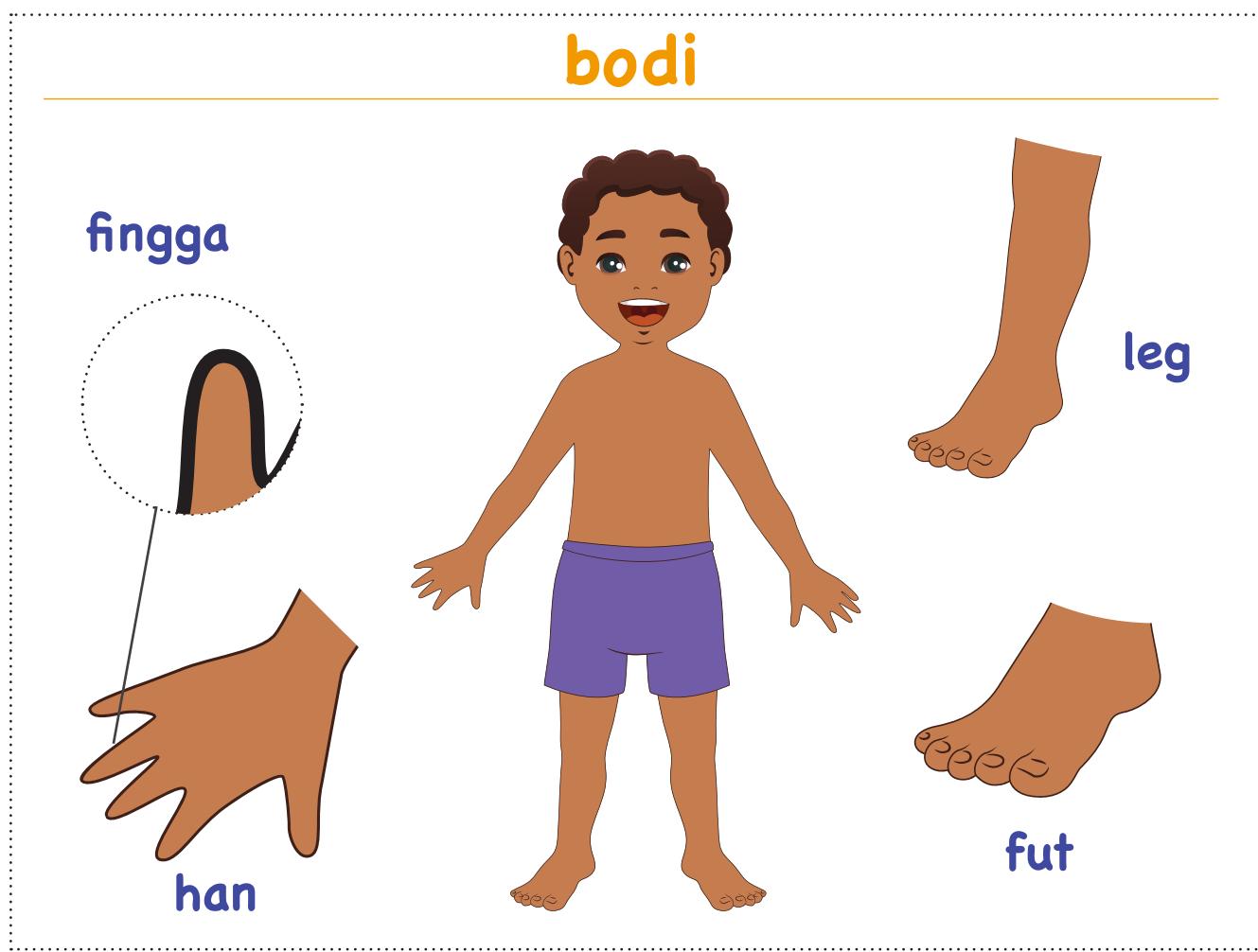
Dei 3

Aktiviti 1

Talem nem blong wanwan pat blong bodi. Ol pikinini oli poenem ol pat blong bodi blong olgeta mo wan fren: nos, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli poenem mo nemem ol pat blong bodi long pija ia: han, fingga, leg, fut. Oli droem wanwan laen long ol 4 pat blong bodi ia i go long boe long midel.

Aktiviti 3

Sing long Ves 3 blong Bodi blong mi. Ol pikinini oli tajem ol pat blong bodi blong olgeta. Afta, sing long ol ves bakegen.

Ves 3: han, fingga, leg mo fut

Dei 4

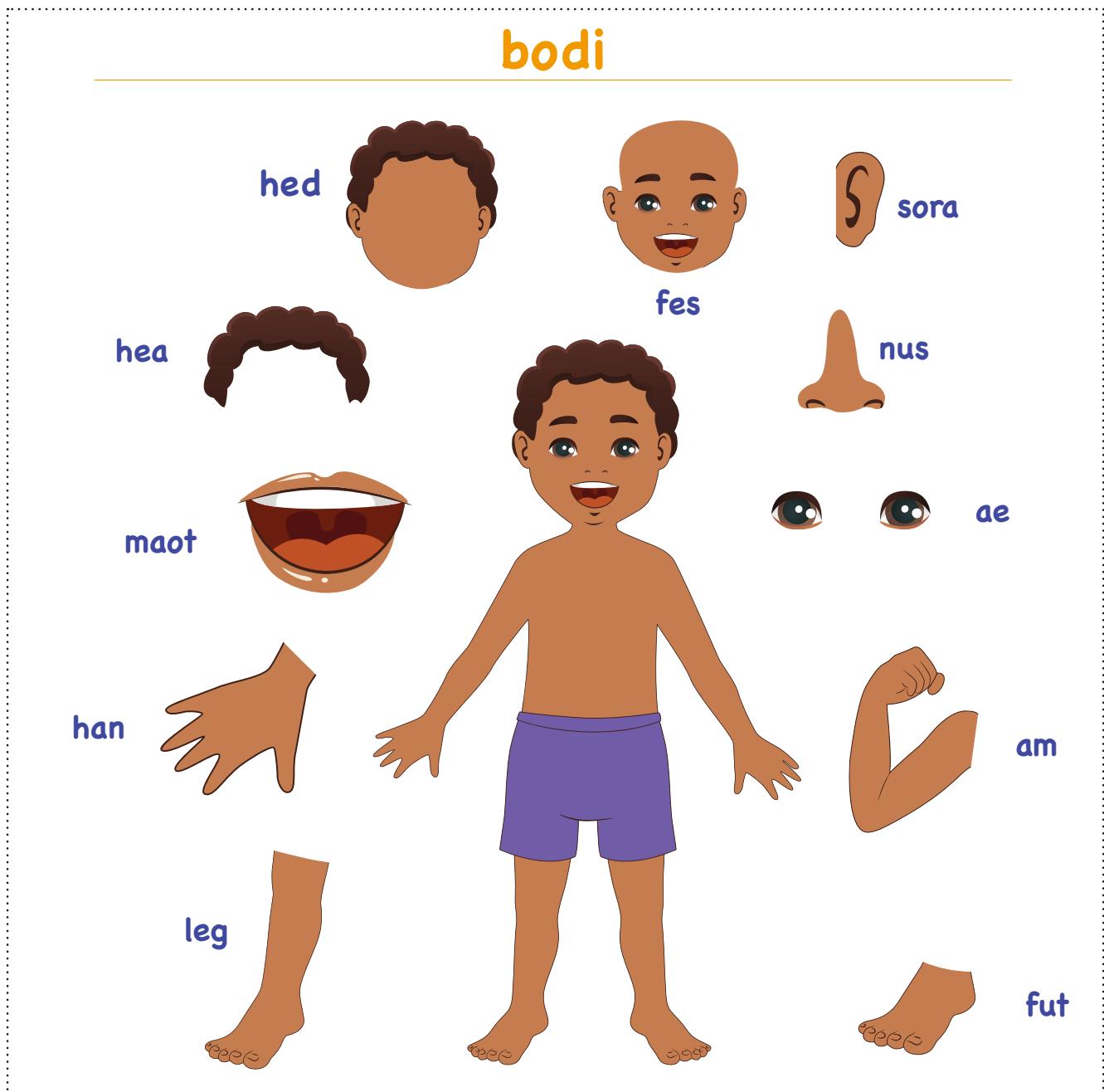
Aktiviti 1

Talem nem blong ol pat blong bodi. Ol pikinini oli poenem wanwan long ol pat ia: hed, fes, hea, ae, nos, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli poenem mo nemem ol 12 pat blong bodi long pija ia: hed, fes, hea, ae, nos, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut.

Ol pikinini oli droem wanwan laen long ol pat blong bodi ia i go long bodi blong boe long medel.

Aktiviti 3

Sapos i posibol, inkludum ol pikinini wetem fisikol disabiliti. Oli save jus blong muvum eni pat blong bodi blong olgeta, kraj o wiljea.

Ol pikinini oli plei long Miusik mo muving gem.

Plei long samfala miusik, singsing, klap, kilim dram o mekem noes. Ol pikinini oli danis o muv olbaot yusum ful bodi blong olgeta. Taem yu stopem miusik, ol pikinini oli fris.

Plei gem ia bakegen. Ol pikinini oli muvum hed blong olgeta long bit blong miusik o saon. Oli fris taem miusik i stop.

Ripitim gem ia. Ol pikinini oli muvum ae blong olgeta long bit blong miusik.

Dei 5

Aktiviti 1

Sing long ol ves blong song ia: Bodi blong mi, wetem ol 12 pat blong bodi.

Ves 1: hed fes hea mo ae.

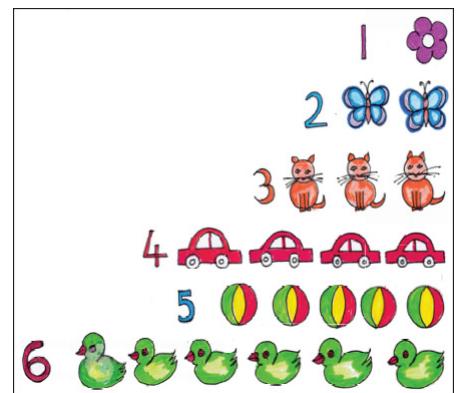
Ves 2: nus, sora, maot mo am

Ves 3: han, fingga, leg mo fut

Miksimap ol pat blong mekem ol pikinini oli enjoem. Ol pikinini oli tajem ol pat blong bodi blong olgeta taem oli singsing: hed, fes, hea, ai, nos, sora maot, am, han, fingga, leg, fut.

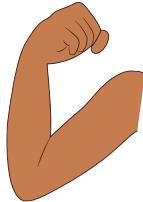
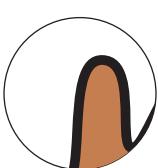
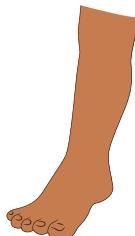
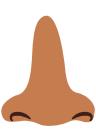
Aktiviti 2

Rivaesem ol namba ia 1-6 mo 1-10 mo ol kala, yusum ol pija long Tim 1.

Aktiviti 3

Poenem ol wod mo ridim eksesaes daon ia. Ol pikinini oli fulumap ol namba.

Mi gat	2		ae
Mi gat			maot
Mi gat			sora
Mi gat			am
Mi gat			han
Mi gat			fingga
Mi gat			leg
Mi gat			fut
Mi gat			nus

Aktiviti 4

Ol pikinini oli tokbaot wanem ae i mekem long bodi.

Afta, oli tokbaot wanem nus mo sora i mekem long bodi.

Oli tokbaot wanem bae i save hapen sapos wan dei oli wekap mo faenem se oli nogat ae, nogat nus, nogat sora, nogat maot, nogat han, nogat fingga mo nogat leg.

Sapos i gat wan pikinini o wan bigman klosap we i gat wan disabiliti, askem olgeta blong oli tokbaot olsem wanem nao oli manejem laef blong olgeta wetem disabiliti we oli gat.

Aktiviti 5

Ridim ful poem: Yusum bodi blong mi.

Talem poem ia long wanwan laen. Ol pikinini oli ripitim wanwan laen mo mekem ol aksen.

Poem: Yusum bodi blong mi

1. Mi gat 2 raon ae.

Mi lukluk long hem.

Mi lukluk wan bigfala tri.

Mi lukluk wan fis i swim long solwota.

2. Wetem ae mi lukluk.

Wetem nus mi smelem.

Wetem sora mi harem.

Wetem maot mi testem.

Mi tajem evriwan, evriwan i spesel.

Dei 6

Aktiviti 1

Evriwan i talem poem tugeta 'Yusum bodi blong mi', long semtaem ol pikinini oli mekem ol aksen.

Aktiviti 2

Raetem mo poenem leta f. Ripitim saon f f f, wetem maot blong yu i sat mo ol tut antap oli stap tajem ol lip blong yu olsem long pija ia. Ol studen oli ripitim saon.

Long pija blong Bodi antap, talem ol nem blong wanwan pat blong bodi taem yu poenem hem.

Ol pikinini oli klapem han blong olgeta taem oli harem wan wod we i stat wetem saon f: **fes**. Stresem saon ia f.

Ol pikinini oli lukluk pija bakegen mo talem wod ia 'fes' 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long wod 'fingga' mo afta 'fut'.

Aktiviti 3

Long 'Leta mo saon' posta, ol pikinini oli poenem wan pija we i stat wetem saon f, olsem fes, fingga o fut.

Poenem mo talem saon blong leta f - f f f. Ol pikinini oli ripitim.

Poenem mo ridim wod ia 'fes'. Stresem saon f. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long saon, pija mo wod ia 'fingga' mo afta, 'fut'.

Leta mo saon		
a	apple	fes
a	orange	fut
a	peach	fingga
b	bebe	fren
b	brata	faol
b	bataflae	fis
b	bee	hed
b	buluk	hea
c	banana	han
c	bredfrut	hariken
d	dog	kabis
d	dakdak	karot

Aktiviti 4

Plei gem ia 'Tija i talem'.

1. Ol pikinini oli stanap mo luk yu.
2. Tokbaot gem ia. Taem yu yusum wod ia "Tija I talem ..", ol pikinini oli mas mekem aksen ia. Be taem tija i no yusum wod is "Tija I talem ..", ol pikinini oli no mas mekem ol aksen.
3. Soem gem ia. Givim ol instraksen, olsem: "Tija i talem tajem nus blong yu." Ol pikinini oli tajem nus blong olgeta. Givim moa instraksen, olsem: "Tija i talem tajem fut blong yu." "Tija i talem tanraon".
4. Givim ol instraksen bakegen, be no yusum ol wod ia "Tija i talem". Eksapol: "Tajem hed blong yu." "Tajem ae blong yu." Jekem sapos ol pikinini oli no mekem ol aksen ia.
5. Plei gem ia. Givim ol instraksen yusum ol wod "Tija i talem", mo sam instraksen we yu no yusum ol wod "Tija i talem". Yusum ol pat blong bodi ia: hed, fes, hea, ae, nos, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut. Eksapol:
 "Tija i talem jam long wan leg.
 Tija i talem tajem am blong yu."
 Tajem maot blong yu."
 Tija i talem klapem han blong yu.
 No klapem han."
6. Taem wan pikinini i mekem wan mistek, hem i mas tajem fut blong hem 3 taem. Afta, hem i save kontinu blong plei gem ia.

Aktiviti 5

Plei long Miusik mo muving gem. Ol pikinini oli muvum nus mo fris taem miusik i stop. Ripitim gem ia. Ol pikinini oli muvum maot blong olgeta.

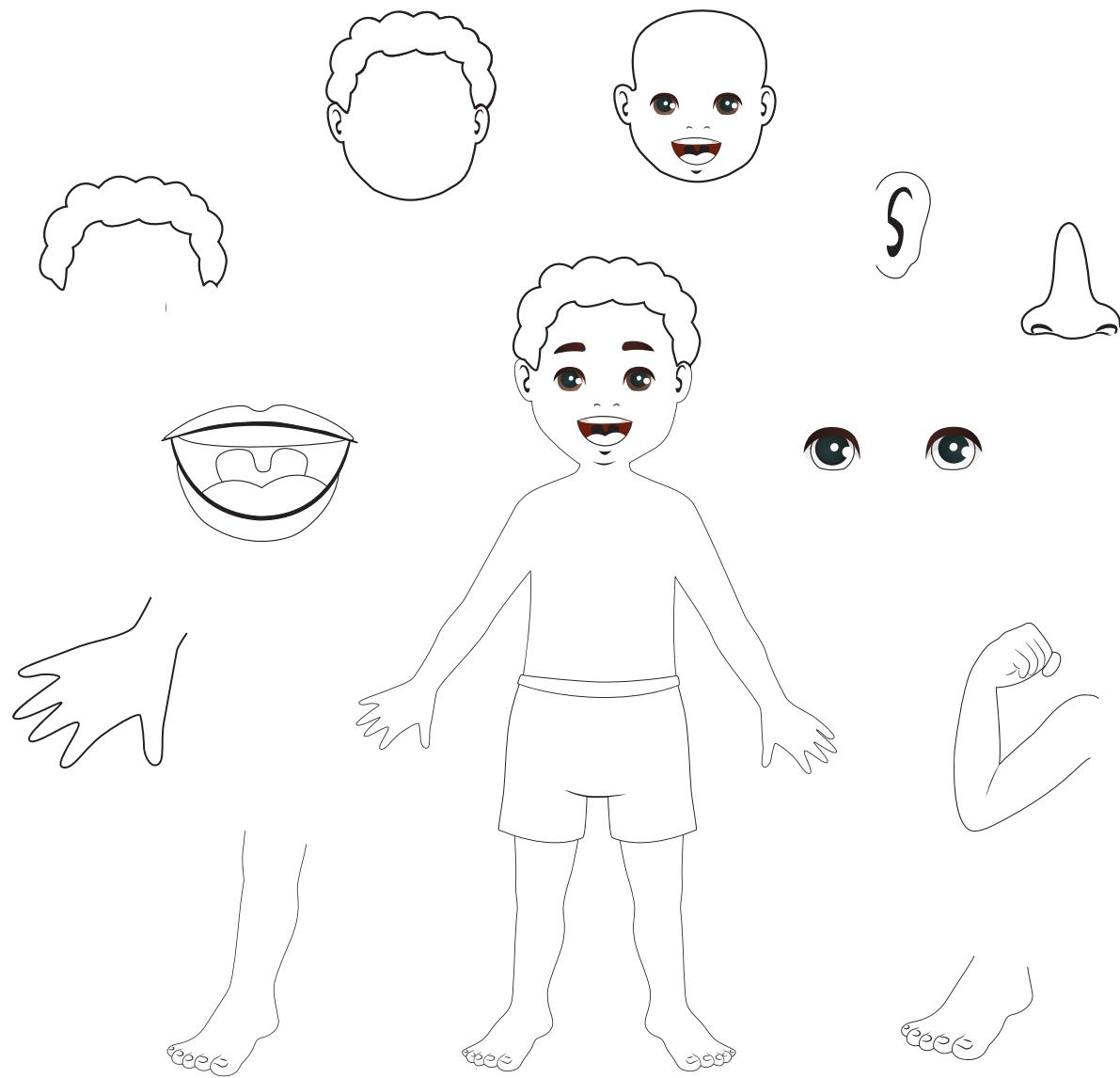
Dei 7

Aktiviti 1

Ol pikinini oli kalarem ful pija mo putum wan laen long wanwan pat blong bodi blong boe. Ol pikinini we oli save raet oli save raetem ol nem blong boe mo ol pat blong bodi blong boe.

Ol pikinini ia oli presentem pija blong olgeta long grup.

bodi

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem ol pi ja, saon mo wod we oli stat wetem saon f: fes fingga fut.

Aktiviti 3

Plei gem ia 'Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon ia f f f'. Ol pikinini oli wokbaot raon mo lukaotem mo faenem wan samting we i stat wetem saon f, eksapol, faea, fren. Presem olgeta blong save faenem ol wod.

Aktiviti 4

Plei gem ia: Tija i talem.

Leta mo saon

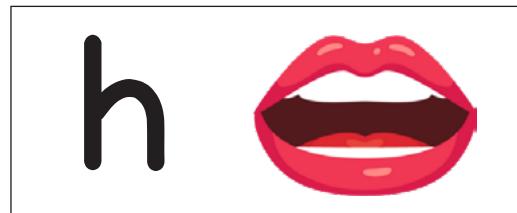
		fes
		fut
		fingga
a		apol
		aranis
		bebi
		brata
		bataflae
b		bi
		buluk
		banana
		bredfrut
d		dog
		dakdak
		fingga
f		fren
		faol
		fis
		hed
		hea
		han
		hariken
		kabis
		karot
h		
k		

Dei 8

Aktiviti 1

Raetem mo poenem leta h. Rippetim saon ia h h h, wetem maot blong yu i open smol olsem long pija ia.

Ol studen oli rippetim saon ia.

Long pija blong Bodi antap, poenem mo talem wan pat blong bodi. Ol pikinini oli klapem han blong olgeta taem oli haren saon h: hed.

Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Rippetim aktiviti ia long wod 'hea' mo afta 'han'.

Aktiviti 2

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong hed. Poenem mo talem saon blong leta h h h. Ol pikinini oli rippetim.

Poenem mo ridim wod 'hed'. Stresem saon h. Ol pikinini oli talem wod i 3 taem.

Rippetim aktiviti long pija, saon mo wod blong 'hea' mo afta, 'han'.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli tokbaot wanem taem oli sud wasem han blong olgeta mo from wanem, eksampol, afta yu go long toelet mo bifo yu kakae. Ol pikinini oli mekem ol aksen blong soem olsem wanem oli wasem ol han blong olgeta.

Leta mo saon		
a	apol aranis	fes fut
b	bebi brata	finnga fren
c	bataflae	faol fis
d	bi buluk	hed hea
e	banana bredfrut	han hariken
f	dog dakdak	kabis karot
g		
h		
i		
j		
k		
l		
m		
n		
o		
p		
q		
r		
s		
t		
u		
v		
w		
x		
y		
z		

Aktiviti 4

Ol pikinini oli tokbaot wanem i stap long posta ia 'Wasem han'.

Ridim taetol long posta slo taem yu poenem wanwan wod.

Poenem wanwan pija namba. Ol pikinini oli talem ol namba 1 i go kasem 5. Talem ol pija namba long miks oda. Ol pikinini oli poenem olgeta.

Ol pikinini oli talem wanem oli mas mekem long wanwan pija 1-5.

Ridim intraksen blong wanwan step. Ol pikinini oli lisem mo mekem ol aksen.

Ol pikinini oli go wasem han blong olgeta taem yu stap ridim ol instraksen long step 1-5.

Dei 9

Aktiviti 1

Long posta blong 'Wasem han', ol pikinini oli poenem pi ja we i soem 'Rabem gud'. Oli talem namba blong step.

Ripitim long ol narafala pi ja mo namba.

Aktiviti 2

Poenem wod mo ridim posta ia long ful grup.

Ol pikinini oli klap taem oli harem wod ia 'han' we i stat wetem saon h.

Stresem saon h evritaem yu talem wod 'han'.

Ol pikinini oli ripitim wod.

Presem olgeta taem oli harem ol 'han' wod.

Aktiviti 3

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem ol pi ja mo ol wod we oli stat wetem saon h: hed hea han.

Aktiviti 4

Pleplei long gem 'Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon h h h'. Ol pikinini oli wokbaot raon mo faenem eni samting we oli luk se i stat wetem saon h, eksampol, haos, hat. Presem olgeta blong faenem ol wod.

Aktiviti 5

Plei gem ia: Tija I talem.

Leta mo saon	
a	apol
a	aranis
b	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
d	bredfrut
d	dog
d	dakdak
f	fes
	fut
f	fingga
f	fren
	faol
	fis
	hed
h	hea
h	han
	hariken
k	kabis
	karot

Dei 10 – Asesmen

Aktiviti 1

Ol pikinini oli wasem han blong olgeta taem yu stap ridim ol step long 1 kasem 5. Jekem se ol pikinini oli stap folem ol instraksen.

Aktiviti 2

Raetem 3 fala leta ia long ol smol pis pepa:

Spredem ol pis pepa ia. Poenem wan leta. Ol pikinini oli talem long yu saon blong leta mo eni wod we i stat wetem saon ia.

Ripitim aktiviti wetem ol narafala leta ia.

Aktiviti 3

Yusum posta blong 'Leta mo saon'.

Askem ol pikinini blong oli poenem wan pijs blong wan pat blong bodi we i stat wetem sound f f f.

Kontinu olsem kasem ol pikinini oli faenem 3 fala pijs mo ol wod: fes, fut, fingga.

Ripitim aktiviti ia blong ol pijs blong pat blong bodi we oli stat wetem saon h h h. Kontinu olsem kasem ol pikinini oli faenem ol trifala pijs mo ol wod: hed hea han.

Leta mo saon		
a	apol	fes
	aranis	fut
b	bebi	fingga
	brata	fren
	bataflae	faol
		fis
b	bi	hed
	buluk	hea
	banana	han
	bredfrut	hariken
d	dog	kabis
	dakdak	karot

Aktiviti 4

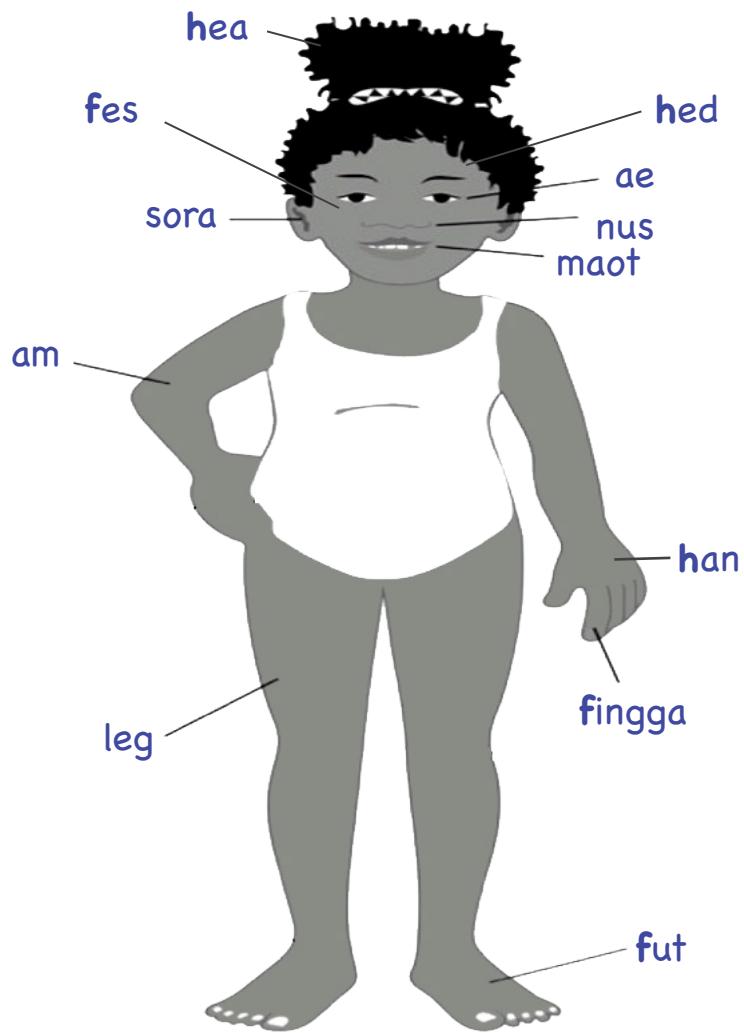
Ol pikinini oli tokbaot gel long pija daon ia. Oli givim hem wan nem we i stat wetem saon h, eksampol, Helen.

Poenem ol wanwan pat blong bodi. Ol pikinini oli talem nem.

Blong ol pikinini we oli save rid, yu kavremap pija blong gel ia.

Talem wan pat blong bodi. Ol pikinini oli poenem wod ia nomo. Ripitim blong moa wod.

bodi

Aktiviti 5

Blong jekem sapos evriwan i save ol nem blong 12 pat blong bodi, yu save:

Sing long song ia: Bodi blong mi.

Talem poem ia: Yusum bodi blong mi

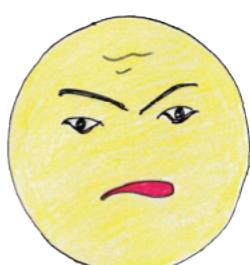
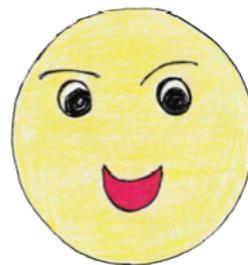
Plei long ol gem ia: Miusik mo muving mo Tija i talem.

Aktiviti 6

Yusum ol droing blong ol 2 fes long Tim
1 Dei 10.

Oi pikinini oli tokbaot tim blong wik ia
mo wanem oli lanem.

Oli poenem wan fes we i talem filing
blong olgeta long tim ia. Oli talem from
wanem oli jusum fes ia.

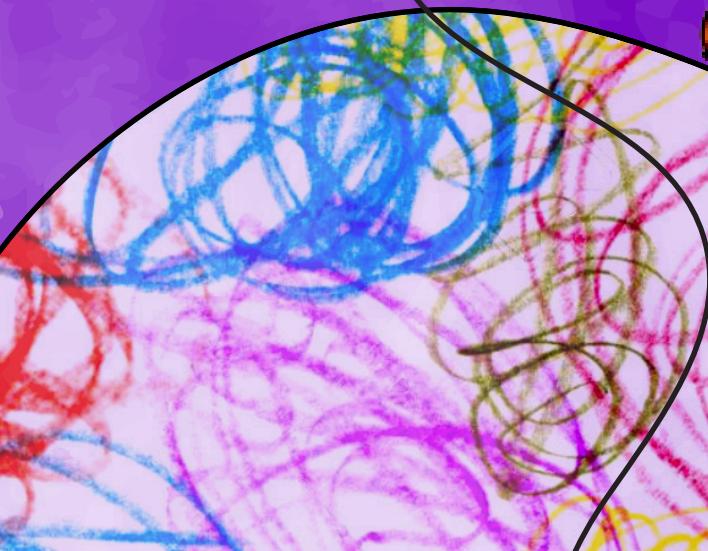
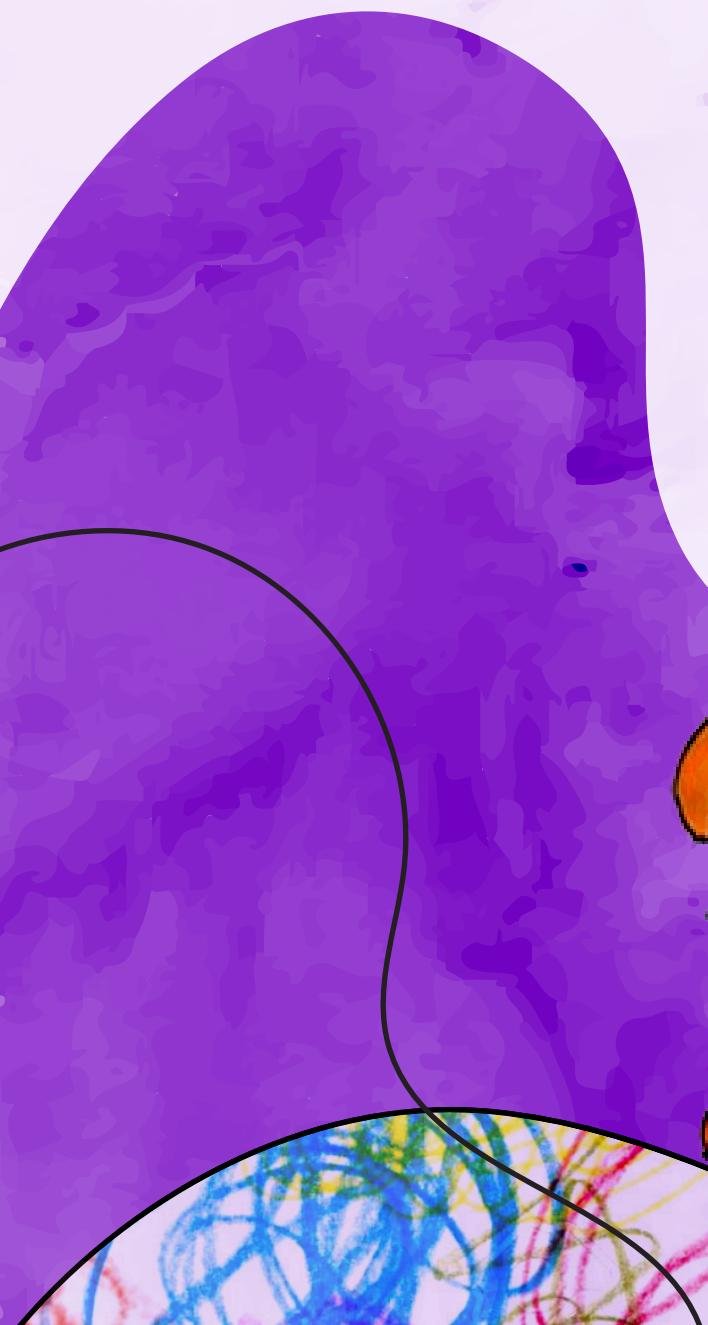

Peren Asesmen

	Oltaem 	Stret 	Nidim sapot
Pikinini i save: ridim mo talem ol namba 1-10 mo putum olgeta long oda.			
talem ol nem mo poenem ol pat blong bodi ia: hed, fes, hea, ae, nus, sora, maot, am, han, fingga, leg, fut.			
luksave, poenem mo tokbaot ol pija.			
folem ol 5 step long posta blong wasem han blong olgeta.			
harem mo mekem saon blong leta ia f mo h mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia f mo h.			
ridim ol wod we oli stat wetem leta f mo h (ol pikinini we oli save rid).			
harem mo mekem saon blong leta ia b mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia b.			
ridim ol wod we oli stat wetem leta ia b (ol pikinini we oli save rid).			
Komen:			
Saen:	Det		

Tim 3

Fren

Oi peren nomo oli ridim ol infomesen daon ia.

Lening gol – Wanem ol pikinini blong mi oli lanem long tim ia

Long tim ia, ol pikinini oli lanem:

- blong ridim mo kaontem ol namba long 1 kasem 10.
- blong droem mo tokbaot wan fren blong hem.
- blong tokbaot wanem wan gud fren i mekem.
- blong luksave, poenem mo tokbaot ol pija.
- blong lisen mo aktem stori 'Wan niu fren'.
- blong tokbaot se afta long wan hariken wan gud samting i save hapen.
- blong harem mo mekem saon blong leta ia f mo h, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia: f mo h.
- blong ridim ol wod 'fren' mo 'hariken' we oli stat wetem leta ia f mo h (ol pikinini we oli save rid).

Dei 1

Aktiviti 1

Sing long song ia: Bodi blong mi, long Tim 2.

Aktiviti 2

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli faenem ol piya mo ol wod we oli stat wetem saon b, f mo h:

b - bebi brata

f - fes fut

h - hed hea han

Leta mo saon		
a	apple	apol
a	orange	aranis
b	baby	bebi
b	girl	brata
b	butterfly	bataflae
b	bee	bi
b	cow	buluk
b	banana	banana
b	breadfruit	bredfrut
d	dog	dog
d	duck	dakdak
f	foot	fut
f	two people	fingga
f	chicken	faol
f	fish	fis
h	head	hed
h	hair	hea
h	hand	han
h	handkerchief	hariken
k	cabbage	kabis
k	carrot	karot

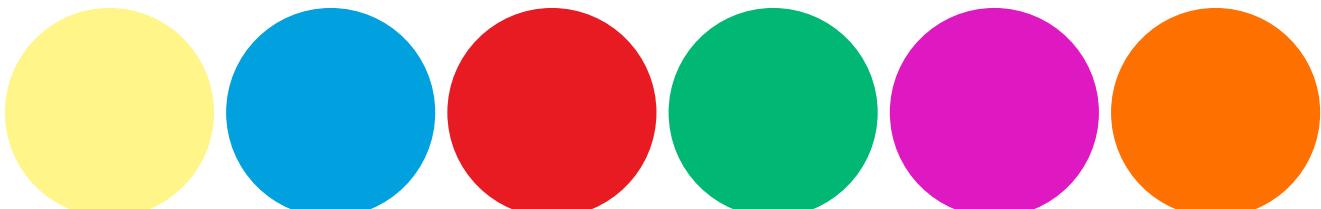

Aktiviti 3

Yusum ol piya long Tim 1 blong rivaesem ol namba 1- 10 mo ol kala.

Aktiviti 4

Ol pikinini oli talem ol nem blong ol sep mo ol kala blong wanwan sekel.

Aktiviti 5

Ol pikinini oli go aotsaed mo faenem 3 grin lif, 4 ston mo 3 flawa.

Insaed long rum, ol pikinini oli kaontem ol lif, ston mo flawa blong olgeta.

Oli tokbaot ol kala.

Oli kaontem tugeta ol total namba blong:

- ol lif mo ol flawa (6)
- ol lif mo ol ston (7)
- ol ston mo ol flawa (7)
- ol lif, ol ston mo ol flawa (10).

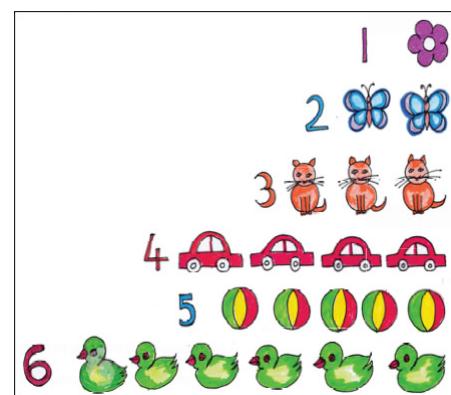
Aktiviti 6

Yusum ol pija long Tim 1 blong rivaesem ol nem mo ol namba 1-6.

Ol pikinini oli tokbaot kala blong wanwan aetem.

Oli kaontem total namba blong:

- Ol flawa mo ol bataflae (3)
- Ol puskat mo ol dakdak (9)
- Ol trak mo ol bol (9)
- Ol bataflae mo ol dakdak (8)
- Ol flawa, ol puskat mo ol dakdak (10).

Dei 2

Aktiviti 1

Raetem tim mo ridim slo taem yu stap poenem wod ia 'Fren'.

Ol pikinini oli tokbaot ol fren blong olgeta: gel o boe, nem ej, oli liv wea.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli tokbaot ol foto blong ol fren daon long ol pija ia.

Oli tokbaot wanem ol fren oli stap mekem wanples o tugeta.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli tokbaot ol naes samting we ol fren blong olgeta oli mekem.

Eksampol, fren blong mi:

hem i pleplei wetem mi.

hem i toktok wetem mi.

hem i singsing wetem mi.

hem i serem ol ting blong hem wetem mi olsem ol toi mo kakae.

hem i go wetem mi long ol ples olsem long solwota.

hem i laflaf wetem mi mo mi glad blong stap wetem hem.

hem i no kros kwik wetem mi.

hem i kea long mi.

hem i helpem mi blong mekem ol samting long haos.

Aktiviti 4

Sing long song ia tugeta: Wetem fren blong mi, (tun: This the way we brush our teeth).

Wetem fren blong mi

Wanem yu yu laekem blong mekem

laekem blong mekem, laekem blong mekem

Wanem yu yu laekem blong mekem

Wetem fren blong yu?

Helpem ol pikinini blong mekemap ol ves long wanem oli laekem blong mekem wetem ol fren blong olgeta. Eksampol:

Mi mi laekem blong wokbaot

blong wokbaot, blong wokbaot

Mi mi laekem blong wokbaot

Wetem fren blong mi.

Mi mi laekem blong ...

Dei 3

Aktiviti 1

Ol pikinini oli tokbaot ol anamol fren blong olgeta, eksampol dog o puskat, nem blong olgeta, wanem gem oli plei wetem olgeta.

Tokbaot olsem wanem ol pikinini oli mas kaen long ol anamol blong olgeta. Ol man oli no mas sakem ol stik long olgeta o kilim olgeta.

Aktiviti 2

Soem kava blong stori daon ia 'Wan niu fren'.

Ol pikinini oli tokbaot pija. Poenem mo ridim taetol.

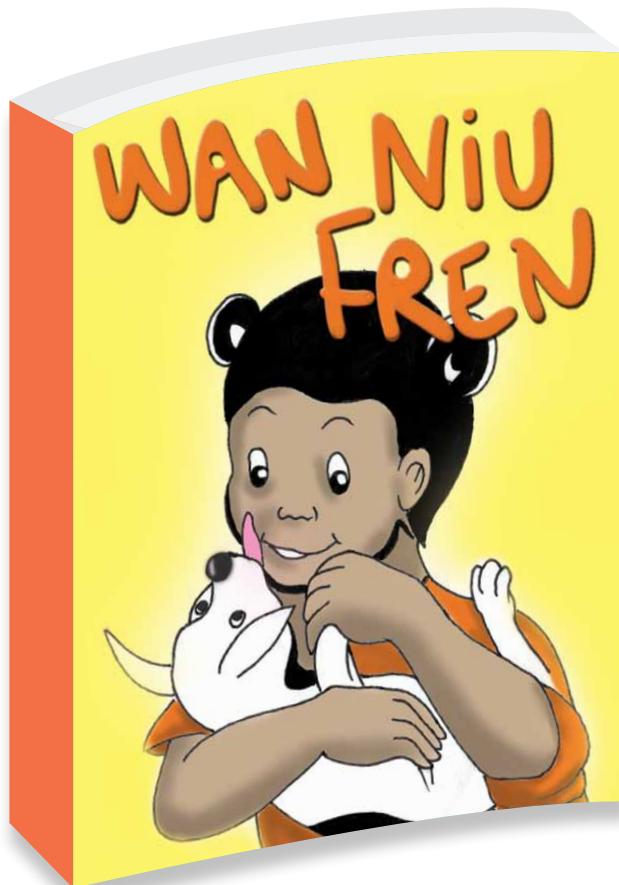
Ol pikinini oli tokbaot wanem oli luk long ol pija long ol narafala pej.

Tokbaot wanem yumi talem olsem 'wan rabis stom' (hariken o saeklon – oli minimim semak samting).

Ridim taetol long kava pej bakegen.

Ridim wanwan pej blong stori taem ol pikinini oli lukluk ol pija.

Long en blong stori, ol pikinini oli save talem se oli laekem stori o no, mo from wanem.

Tina i gat wan spesel fren.
Nem blong hem Tuki.
Tina i laekem Tuki tumas.
Tufala i gudfala fren.

Evri dei, Tina mo Tuki i mekem
samting tugeta.

Tufala i kakae swit raep Banana...
"Yammi, yammi"

Tufala i go swim tugeta... "Shush,
shush, shush"

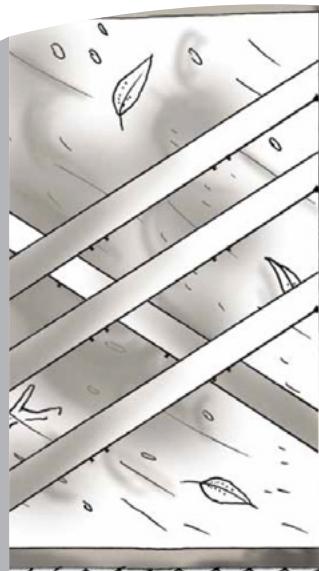
Tufala i stap go wokbaot mo pleplei
tugeta long sanbij,
Tina mo Tuki i hapi oltaem.

Wan dei, wan strong
hariken i kilim aelan
blong Tina.

Strong win i blo...
"Wizzz, Wizzz, Wizzz"
Bigfala ren i foldaon..
"Splash, Splash,
Splash"
Tanda i faerap...
"Boom, Boom, Boom"

Tina mo famli blong
hem i stap gud
insaed long haos
blong olgeta.

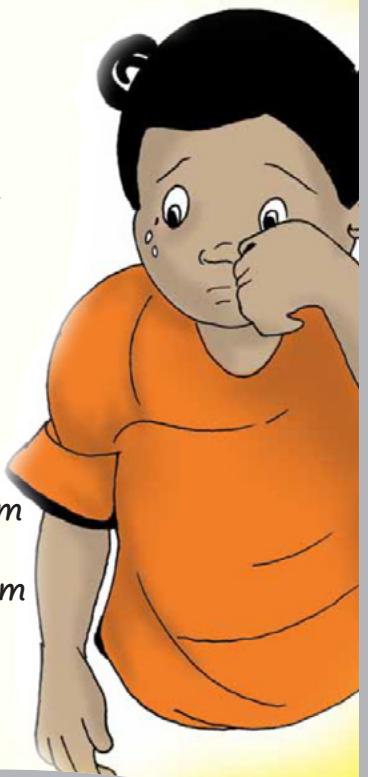

Win i kam
moa strong,
Tina i fraet
tumas.
Papa blong
hem
i holem taet
hem i talem se:
"I nogat man i
go
aotsaed kasem
taem hariken i
pas."

Nekis dei
hariken i pas
mo ples i kwaet
bakegen.
Tina mo papa
i go aotsaed
blong
lukaotem
Tuki.

Tufala i no save
faenem hem, Tina i
harem nogud tumas.
Hem i stat krae,
papa blong hem i
krae wetem hem tu.
Stat long taem ia i
go, Tina i sori tumas.
Hem i nomo wantem
kakae. Hem i stap
hem wan oltaem, hem
i no wantem pleplei
wetem wan man. Hem
i no wantem toktok
long mama mo papa
blong hem tu.

Sam dei i pas,
Tina i go wokbaot
folem sanbij.
Naoia hem wan
nomo.

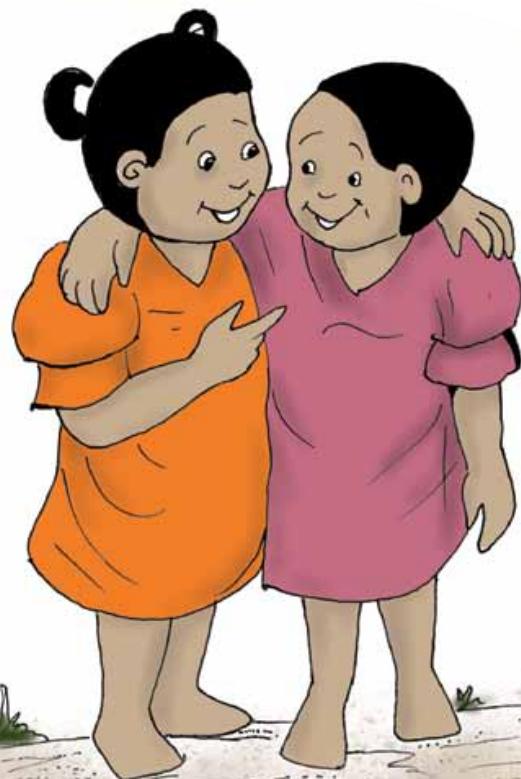
Taem hem i stap
wokbaot hem i
luk wan smol gel i
stap sidaon.

Tina i go luk hem mo
talem halo long hem. "From wanem yu stap
yu wan?" Tina i askem. Gel ia i talem storian
blong smol puskat blong hem we i lus long
taem blong hariken.

Tina i sek. Hem i talem long gel ia se hem tu i
lusum spesel fren blong hem Tuki.

Taem tufala i finisim storian blong
tufala, tufala i wokbaot tugeta long
sanbij. Tufala i pikimap ol naes sel long
sanbij mo ol smol wud. Tufala
i gat wan gudfala taem tugeta.

Bifo Tina i gobak long haos, hem
i askem long gel ia blong kam niu
fren blong hem.

Dei 4

Aktiviti 1

Pleplei long gem ia 'Halo fren blong mi', wetem 3 o moa piknini.

Gem ia i tijim ol pikinini blong oli kam ol gud fren wetem ol pikinini.

Ol pikinini oli mekem wan sekel.

Pikinini 1 i sidaon long medel blong sekel mo oli blokem ae blong hem wetem wan kaliko.

Wan peren i tekem pikinini 2 i go long medel blong sekel mo talem long pikinini 1 se "Halo Anna (nem), hemia fren blong yu. Huia fren ia?"

Pikinini 2 i no mas toktok. Pikinini 1 i filim narafala pikinini ia long fes, hea, mo klos blong traem blong talem se huia pikinini ia.

Naoia pikinini 2 i sidaon long medel mo oli kaverap ae blong hem. Ripitim hemia kasem evri pikinini oli gat janis blong stap long medel blong sekel.

Aktiviti 2

Ridim stori bakegen 'Wan niu fren', mo ol pikinini oli lukluk ol pija.

Long en blong wanwan pej, ol pikinini oli traem blong talem wanem i hapan long nekis pej.

Long en blong stori, ol pikinini oli tokbaot ol kwesten ia:

- Huia ol 4 pipol long stori ia? (Tina, Tuki, Papa, smol gel)
- Hu hem i spesel fren blong Tina long stat blong stori? (Tuki, wan dog)
- Wanem nao Tina mo Tuki oli bin stap mekem tugeta? (swim, wokbaot, pleplei lo sanbij)
- Wanem nem blong rabis win o weta we i bin hapan? (hariken).
- Wanem i stap hapan long wan hariken/saeklon? (strong win, i blo long ol tri oli go daon mo ol haos, fulap ren)
- Wanem i bin hapan long Tuki? (hem i lus long hariken)
- Hao nao Tina i bin filim? (Tina i harem nogud tumas. Hem i krae.)
- Huia 'wan niu fren' long stori ia? (smol gel)
- From wanem Tina mo smol gel ia oli kam ol gudfala fren? (Tufala tugeta oli lusum ol pet anamol blong olgeta, Tuki mo wan puskat.)

Aktiviti 3

Priperem ol pikinini blong oli aktem stori ia.

Jusum hu bae i Tina, Tuki, Papa mo smol gel.

Helpem olgeta blong oli priperem ol pat blong stori mo faenem ol aetem blong mekem aksen i luk ril mo gud.

Ol pikinini oli aktem taem yu ridim stori long wanwan pej.

Sapos yu stap tijim wan pikinini nomo, pikinini i save talem stori ia bakegen.

Afta, pikinini i save droem stori ia, o pat blong stori ia we i laekem tumas.

Dei 5

Aktiviti 1

Ol pikinini oli praktis blong aktem stori 'Wan niu fren' taem yu ridim.

Afta, ol pikinini oli aktem stori long ol famle mo ol fren blong olgeta taem yu ridim wanwan pej. Presem ol pikinini.

Aktiviti 2

Sing mo plei long gem ia 'Bae yu kam wan fren blong mi?', wetem 4 o moa pikinini.

Gem ia i tijim ol pikinini blong oli kam fren mo pleplei wetem evri pikinini.

Ol pikinini oli mekem wan sekel.

Sing long song daon ia wetem ol pikinini. Taem yu sing, pikinini 1 (eksapol, Jenny), i wokbaot raonem sekel.

Long en blong Ves 1, pikinini 1 i talem nem blong hem.

Long en blong Ves 2 pikinini 1 (Jenny) i tajem pikinini we i stap klosap long hem mo talem nem blong pikinini ia (eksapol, Anna), mo i sidaon. Pikinini 2 (Anna) i girap mo wokbaot raonem sekel. Ripitim Ves 1 mo 2 wetem pikinini 2.

Ripitim gem kasem evri pikinini oli gat janis blong wokbaot i go raon.

Bae yu kam wan fren blong mi? (Tun: Mary Had a Little Lamb)

1. Bae yu kam wan fren blong mi?

Fren blong mi? Fren blong mi?

Bae yu kam wan fren blong mi?

Jenny nem blong mi. (nem blong pikinini we i stap wokbaot raon long sekel)

2. Yu yu kam wan fren blong mi

fren blong mi, fren blong mi

Yu yu kam wan fren blong mi

Anna yu fren blong mi. (nem blong pikinini long grup we yu tajem)

Dei 6

Aktiviti 1

Sing long song ia tugeta: Wetem fren blong mi.

Aktiviti 2

Oli pikinini oi tokbaot ol fren blong olgeta mo from wanem oli laekem fren ia.

Ridim ful poem ia: Fren i kea.

Ripitim poem ia ridim wanwan laen. Ol pikinini oli ripitim.

Fren i kea

Fren i kea.

Fren i sea.

Fren i kaen.

Fren i saen.

Fren i stap tugeta.

Fren mi laekem hem.

Ridim wanwan laen long poem ia bakegen. Ol pikinini oli ripitim.

Tokbaot wanwan laen.

Ol pikinini oli talem sapos oli ting se poem ia i tru abaot fren blong olgeta.

Eksampol, fren blong yu i kea long yu? Hem i serem samting wetem yu? Fren blong yu i kaen long yu?

Aktiviti 3

Ol pikinini oli droem gudfala fren blong olgeta.

Ol pikinini we oli save raet, save raetem nem blong fren blong olgeta wetem sam narafala wod.

Dei 7

Aktiviti 1

Ol pikinini oli soem ol droing blong olgeta long grup blong olgeta mo tokbaot fren blong olgeta:

- Nem, boe or gel, ej.
- Saes: tol or sot, big or smol.
- Hea: long or sot, braon o blak.
- Werem: sots, t-set, trousers, set, dres, sus, defren kala.

Askem ol kwesten mo givim ol fidbak.

Presem ol pikinini from ol gudfala pija blong olgeta.

Aktiviti 2

Raetem leta f. Ripitim saon f f f. Ol studen oli ripitim.

Talem wod ia 'fren'. Stresem saon ia f. Ol pikinini oli ripitim.

Sing long song ia: Wetem fren blong mi.

Ol pikinini oli poenem fren blong olgeta taem oli sing long wod ia 'fren'.

Aktiviti 3

Pleplei long gem ia wetem 4 o moa pikinini, yusum ol droing blong ol fren blong olgeta.

Wetem wan fren, tufala i fesem tufala, givim pikinini 1 wan long ol droing blong wan fren blong wan naraftala pikinini. Hem i no mas soem droing ia long pikinini 2.

Pikinini 1 i giaman se pesen ia hem i fren blong hem. Hem i tokbaot pesen ia be no talem nem blong hem.

Eksampol:

"Fren blong mi hem i wan gel. Hem i gat ... Hem i werem ..."

Pikinini 2 i mas traem blong talem se huia fren ia.

Ripitim gem ia. Pikinini 2 i tokbaot wan droing blong wan fren blong wan naraftala pikinini.

Dei 8

Aktiviti 1

Oi pikinini oli tokbaot ol pipol, ol anamol mo ol objek long ol pija daon ia. Oli faenem, poenem mo droem raon long wanwan namba 1-10 we oli haed long pija ia. Oli save kalarem ol pija ia afta long lesen tede.

Aktiviti 2

Soem kava pej blong stori. Ridim taetol slo: 'Wan niu fren'.

Ol pikinini oli klapem han blong olgeta taem oli harem wod ia 'fren'.

Poenem mo talem wod ia 'fren' 3 taem. Stresem saon f. Ol pikinini oli ripitim wod ia.

Aktiviti 3

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong wan fren.

Poenem mo talem saon blong leta f - f f f. Ol pikinini oli ripitim.

Poenem mo ridim wod 'fren'. Stresem saon f. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Aktiviti 4

Sing mo pleplei long gem 'Bae yu kam fren blong mi?', wetem 4 o moa pikinini.

Aktiviti 5

Talem poem ia tugeta: Fren i kea.

Leta mo saon	
a
.....
.....
.....
.....
.....
b
.....
.....
.....
.....
d
.....
.....
.....
f
.....
.....
.....
.....
h
.....
.....
.....
k
.....
.....
.....

Dei 9

Aktiviti 1

Sing mo plei long gem ia 'Bae yu kam fren blong mi?', wetem 4 o moa pikinini.

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem ol wod we oli stat wetem saon h: hed, hea, han.

Aktiviti 3

Soem pej 3 blong stori 'Wan niu fren'.

Tokbaot rabis weta long stori ia mo wanem yumi kolem weta ia. (hariken).

Oi pikinini oli talem wod ia 'hariken' 3 taem.

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem piya blong hariken.

Poenem mo talem saon blong leta h – h h h. Oi pikinini oli ripitim.

Poenem mo ridim wod ia 'hariken'. Stresem saon ia h. Oi pikinini oli talem wod ia 3 taem.

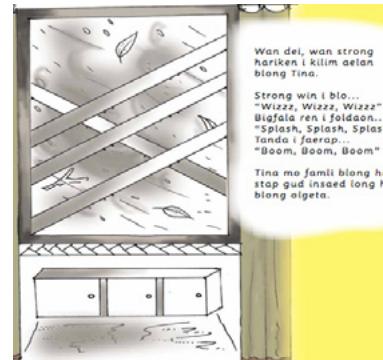
Aktiviti 4

Talem poem ia tugeta: Fren i kea.

Aktiviti 5

Sing long song ia tugeta: Wetem fren blong mi.

Leta mo saon	
a	apol
a	aranis
b	bebi
b	brata
b	bataflae
b	bi
b	buluk
c	banana
c	bredfrut
d	dog
d	dakdak
f	fingga
f	fren
f	faol
f	fis
h	hed
h	hea
h	han
h	hariken
k	kabis
k	karot

Dei 10 – Asesmen

Aktiviti 1

Raetem 2 fala leta ia long 2 smol pis pepa.

Poenem wanwan leta. Ol pikinini oli talem saon blong leta mo ol wod we oli save we oli stat wetem saon ia.

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon'.

Ol pikinini oli poenem pi ja we i stat wetem saon f f f. Ripitim long evri pi ja: fes, fingga, fut, fren.

Poenem mo ridim wod ia 'fren'. Stresem saon f. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Ol pikinini oli poenem wan pi ja we i stat wetem saon h h h. Ripitim long evri pi ja: hed, hea, han, hariken.

Poenem mo ridim wod 'hariken'. Stresem saon ia h. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Leta mo saon	
a
a
b
b
d
f
h
k

.....	fes
.....	fut
.....	fingga
.....	fren
.....	faol
.....	fis
.....	hed
.....	hea
.....	han
.....	hariken
.....	kabis
.....	karot

Aktiviti 3 (ol pikinini we oli save rid)

Ol pikinini oli tokbaot wanem wanwan pija daon i soem.

Oli droem wan laen blong majem pija i go long wod.

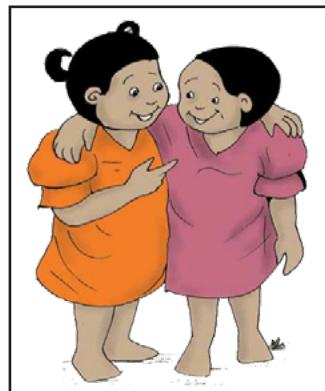
Ol pikinini oli kavremap ol pija.

Talem wod 'hariken'. Ol pikinini oli poenem wod ia.

Talem wod 'fren'. Ol pikinini oli poenem wod ia.

fren

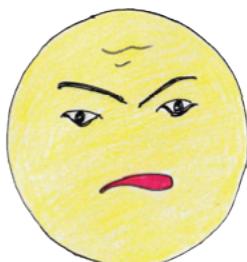
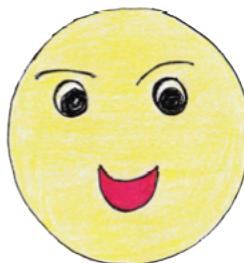

hariken

Aktiviti 4

Sings long song ia tugeta: Wetem fren
blong mi.

Talem poem ia tugeta: Fren i kea.

Aktiviti 5

Yusum ol droing blong ol 2 fes long Tim 1 Dei 10.

Ol pikinini oli tokbaot tim blong wik ia mo wanem oli lanem.

Oli poenem wan fes we i talem filing blong olgeta long tim ia. Oli talem from wanem oli jusum fes ia.

Peren Asesmen

Pikinini i save:	Oltaem 	Stret 	Nidim sapot
ridim mo kaontem ol namba long 1 kasem 10.			
droem mo tokbaot wan fren blong hem.			
tokbaot wanem wan gud fren i mekem.			
luksave, poenem mo tokbaot ol pijia.			
lisen mo aktem stori 'Wan niu fren'.			
tokbaot se afta wan hariken wan gud samting i save hapan.			
harem mo mekem saon blong leta ia f mo h, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia: f mo h.			
ridim ol wod 'fren' mo 'hariken' we oli stat wetem ol leta ia: f mo h (ol pikinini we oli save rid).			
Komen:			
Saen:	Det		

Tim 4

Anamol

Oi peren nomo oli ridim ol infomesen daon ia.

Lening gol – Wanem ol pikinini blong mi oli lanem long tim ia

Long tim ia, ol pikinini oli lanem:

- blong kaontem ol aetem kasem 10.
- blong luksave ol raon mo traeanggel sep.
- blong luksave mo talem ol kala: red, grin, pepol, orenj, blu, yelo.
- blong luksave, poenem mo tokbaot ol pijs.
- blong lisem mo aktem wan stori blong ‘tik’.
- blong talem se ol injeksen o stik meresin oli mekem yu helti mo strong mo fil sef mo no fraet blong gat ol stik.
- blong talem ol nem blong fulap anamol, weaples oli stap, ol noes oli mekem, ol kala mo saes blong olgeta.
- blong harem mo mekem saon blong leta ia b d mo f, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia b d mo f.
- blong ridim ol wod we oli stat wetem leta b d mo f (ol pikinini we oli save rid).

Dei 1

Aktiviti 1

Yusum posta blong 'Leta mo saon', blong rivaesem saon f mo ol wod we oli stat wetem saon ia f: fes fut fingga fren.

Ripitim aktiviti ia blong ol wod we oli stat wetem saon ia h: hed hea han hariken.

Aktiviti 2

Raetem nem blong tim. Ridim slo taem yu poenem wod ia 'Anamol'.

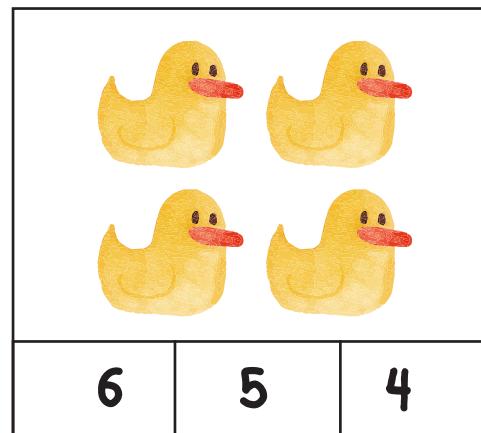
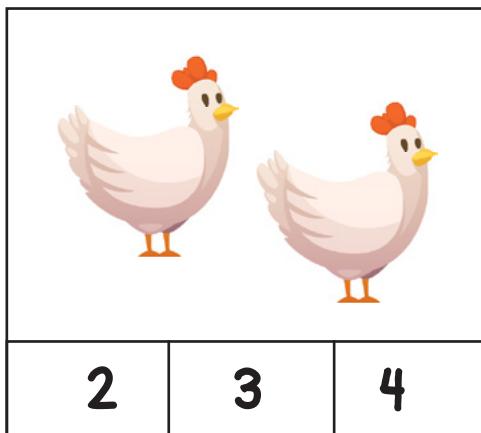
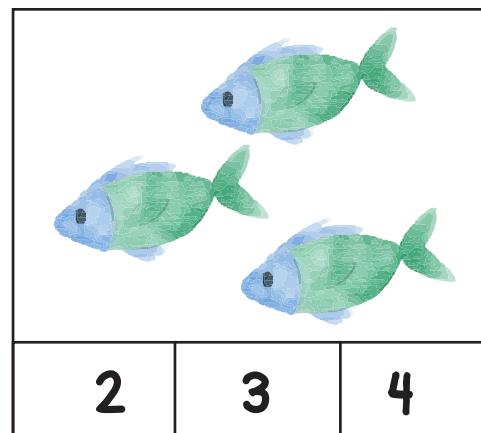
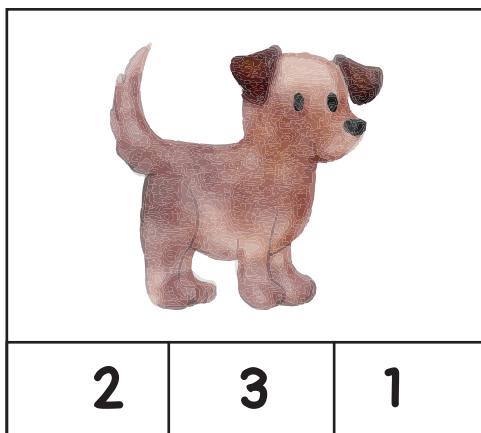
Go aotsaed mo wokbaot. Ol pikinini oli poenem eni anamol we oli luk: dog, puskat, faol, pijin, buluk, rat, dakdak, lised, pijin, anis, flae.

Gobak insaed long rum, ol pikinini oli talem ol nem blong ol anamol mo kaontem hamas anamol ol bin luk.

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
b	babi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	fes
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
	hed
	hea
	han
	hariken
	kabis
	karot

Aktiviti 3

Tokbaot ol anamol ia. Kaontem ol anamol mo poenem stret namba 1-4.

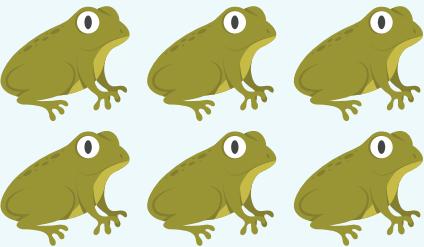
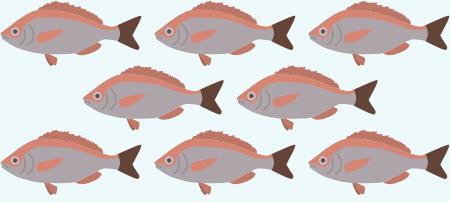
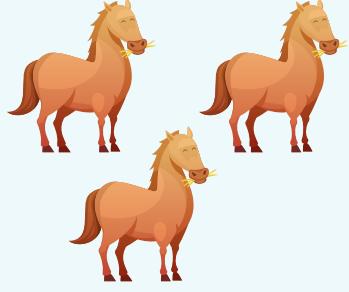
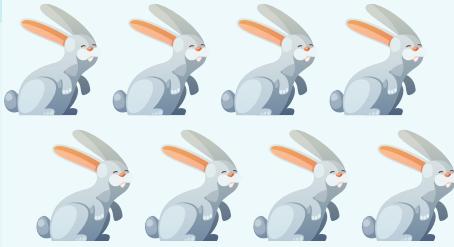
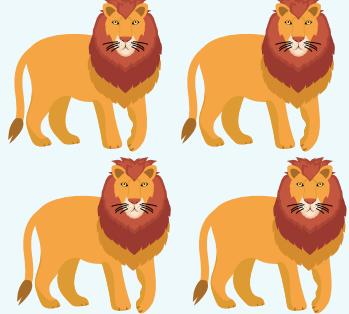
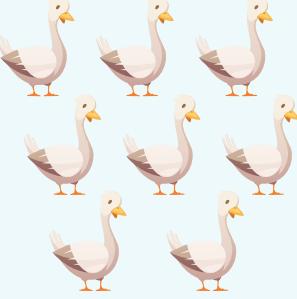
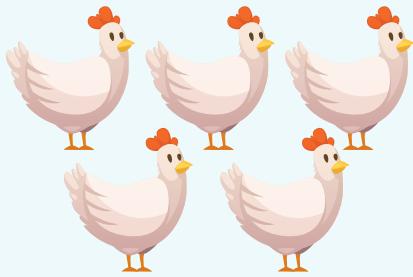

Aktiviti 4

Oi pikinini oli tokbaot ol anamol long ol pija daon ia.

Oli kaontem hamas long ol anamol oli stap long ol pija.

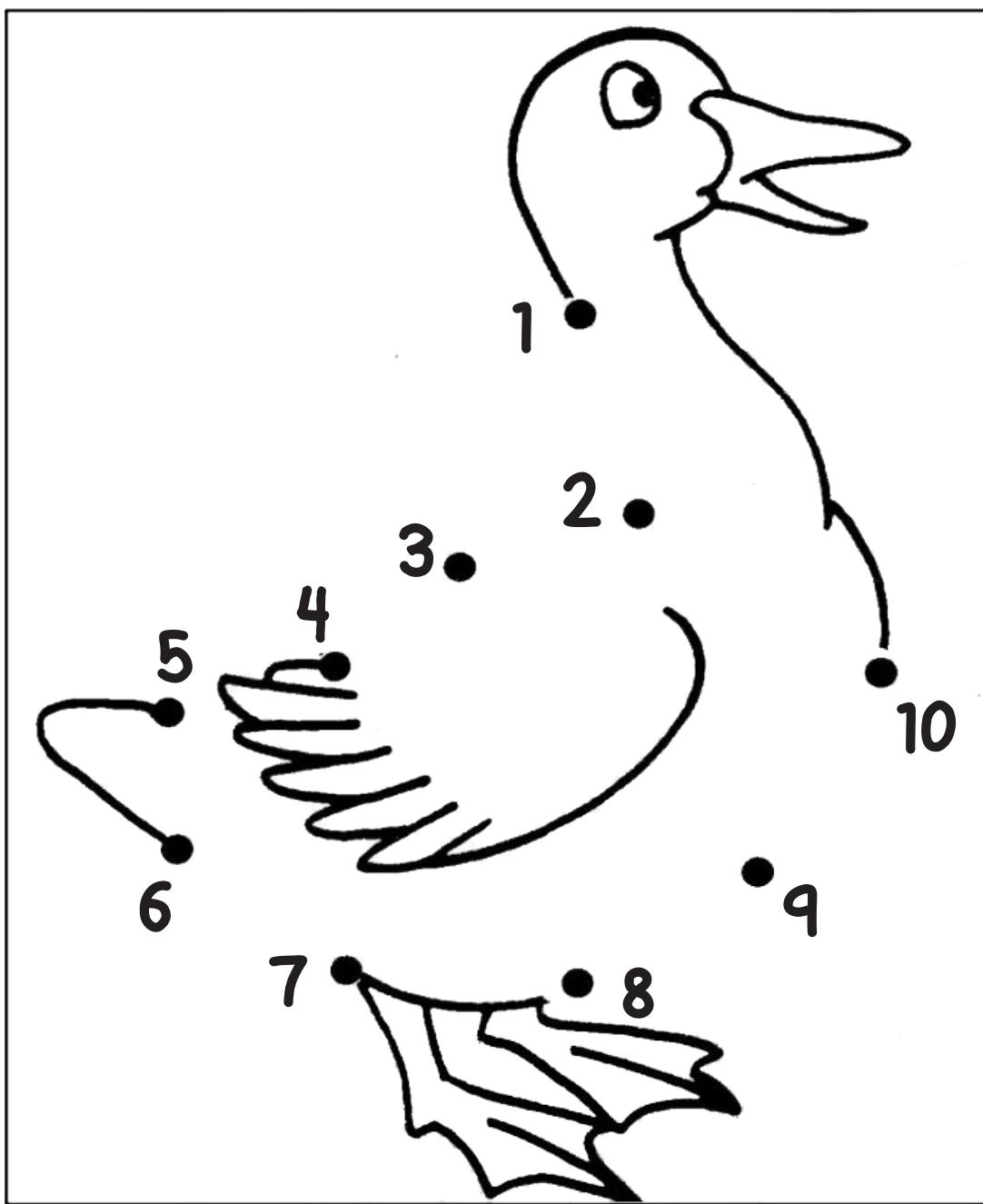
Pikinini i talem wanem anamol i gat namba 2, 8, 4, 10 olsem.

wan		sikis	
1		6	
tu		seven	
2		7	
tri		eit	
3		8	
fo		naen	
4		9	
faev		ten	
5		10	

Aktiviti 5

Ol pikinini oli joinem ol namba long 1- 10 blong finisim droing daon ia.

Afta, tokbaot nem blong anamol ia, hem i stap wea, wanem hem i kakae. Ol pikinini oli talem sapos oli laekem anamol ia o no mo from wanem. Oli save kalarem droing afta long lesen.

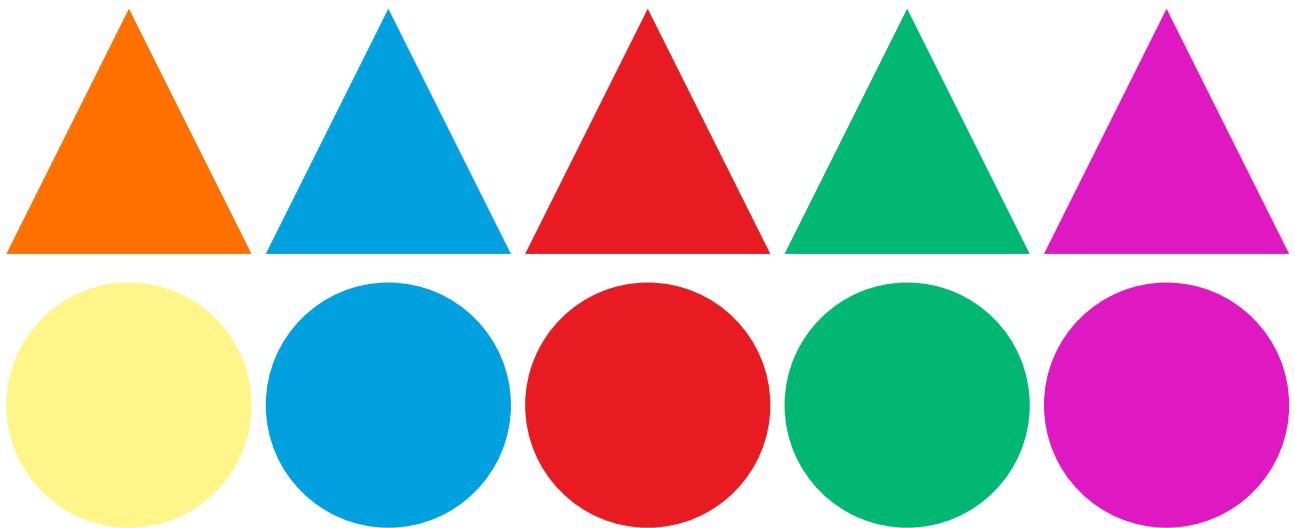

Dei 2

Aktiviti 1

Oi pikinini oli talem ol kala mo ol sep blong droing daon ia: traeanggel, raon sekel.

Oli yusum bodi blong olgeta blong mekem sep blong sekel mo traeanggel.

Aktiviti 2

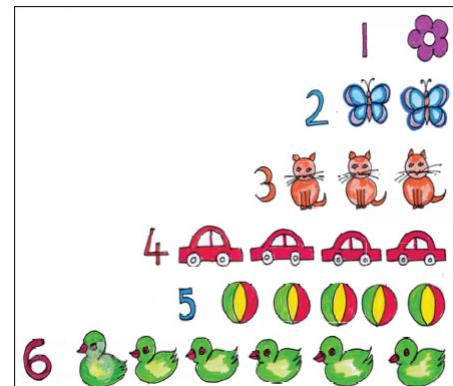
Oi pikinini oli tokbaot ol kala blong wanwan pija long Tim 1.

Oli poenem ol raon sep we oli save luk. Eksampol:

- ol flawa
- ol bol
- ol wil blong ol ka o trak
- ol ae blong ol puskat mo ol dakdak

Oli poenem ol traeanggel sep we oli luk. Eksampol:

- sora blong ol puskat
- maot blong dakdak

Aktiviti 3

Wetem wan fren, ol pikinini oli wokbaot raon blong faenem ol aetem we oli raon o oli traeanggel.

Oi pikinini oli soem ol aetem ia mo tokbaot sep mo kala blong olgeta.

Aktiviti 4

Sing long song ia: 5 smol dakdak.

Oi pikinini ol sing long song ia wetem yu long wanwan laen, long semtaem oli yusum fingga blong olgeta blong kaontem ol dakdak mo mekem ol dakdak noes.

5 smol dakdak

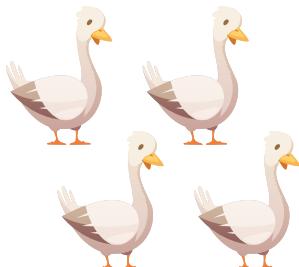
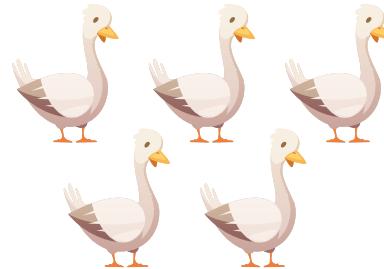
5 smol dakdak

go wokbaot wan dei.

Oli go longwe blong pleplei.

Mama dakdak i talem kwak kwak kwak kwak.

Be 4 smol dakdak nomo oli kambak.

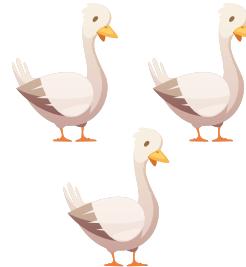
4 smol dakdak

go wokbaot wan dei.

Oli go longwe blong pleplei.

Mama dakdak i talem kwak kwak kwak kwak.

Be 3 smol dakdak nomo oli kambak.

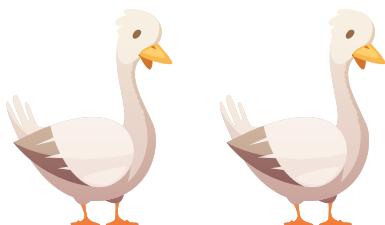
3 smol dakdak

go wokbaot wan dei.

Oli go longwe blong pleplei.

Mama dakdak i talem kwak kwak kwak kwak.

Be 2 smol dakdak nomo oli kambak.

2 smol dakdak

go wokbaot wan dei.

Oli go longwe blong pleplei.

Mama dakdak i talem kwak kwak kwak kwak.

Be 1 smol dakdak nomo i kambak.

Mama dakdak

i sori tumas.

Hem i go wokbaot aotsaed wan dei.

Mama dakdak i singaot kwak kwak kwak kwak.

Mo olgeta 5 smol dakdak oli kambak.

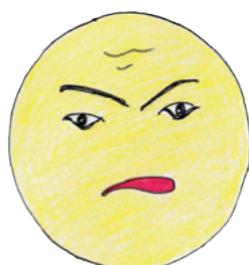
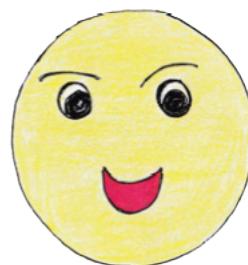

Dei 3

Aktiviti 1

Ol pikinini oli tokbaot taem oli go luk dokta o long hospital, from wanem oli go, oli krae o no.

Yusum ol droing long 2 fes long Tim 1 Dei 10. Ol pikinini ol poenem wan fes blong soem wanen oli filim. Oli talem from wanem oli filim olsem.

Aktiviti 2

Soem kava blong stori 'Tik'. Tokbaot ol anamol long pija (totel). Ridim taetol. Tokbaot wanem 'tik' i minim. Ol pikinini oli mekem ol aksen.

Oli tokbaot wan taem we oli kasem stik (injeksen) mo sapos i soa o no.

Ol pikinini oli lukluk ol pija long evri stori pej mo tokbaot wanem oli luk.

Ridim bakegen taetol long kava pej blong stori.

Ridim wanwan pej blong stori mo ol pikinini oli lukluk ol pija.

Taem oli finis, ol pikinini oli talem sapos oli laekem stori ia o no, mo from wanem.

Dei 4

Aktiviti 1

Ridim stori 'Tik' bakegen mo ol pikinini oli lukluk ol pija.

Long en blong wanwan pej, ol pikinini oli traem blong talem wanem i hapan long nekis pej.

Long en blong stori, ol pikinini oli tokbaot stori ia.

- Huia ol 3 pipol long stori ia? Kaontem 1. Mama o papa totel, 2. bebi totel, 3. Dokta totel.
- Oli stap wea? (long ofis blong dokta)
- From wanem bebi totel i go luk dokta totel? (blong kasem stik meresin)
- Hao nao bebi totel hem i fil? (Hem i fraet long stik from bae i soa.)
- Wanem i hapan long stori ia?
- Olsem wanem bebi totel hem i fil taem hem i livim Dokta? (hapi)
- Bebi totel i laekem dokta? Hem i talem wanem? (Dokta, hem i wan gudfala fren blong mi)
- Yu filim olsem wanem naoia sapos yu mas gat wan stik meresin?

Aktiviti 2

Priperem ol pikinini oli aktem stori ia.

Oli jusum se hu bae hem i mama o papa totel, bebi totel, dokta totel.

Helpem olgeta blong priperem ol pat blong plei mo faenem ol aetem blong mekem ol pat mo aksen oli luk ril, eksampol, wan bigfala sel, wan pensel olsem nidel blong stikim man (sirinj).

Ol pikinini oli praktis blong aktem stori taem yu ridim 'Tik' bakegen.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli aktem 'Tik' stori long ol famle blong olgeta mo ol fren, taem yu ridim wanwan pej. Taem oli finis, ol pikinini oli baowem hed blong olgeta. Presem olgeta.

Tokbaot olsem wanem ol pikinini oli filim naoia taem oli mas gat injeksen o tekem stik meresin.

Dei 5

Aktiviti 1

Oi pikinini oli nemem mo kaontem 7 anamol long pija daon ia: bataflae, bi, buluk, dog, dakdak, faol, fis.

Oli tokbaot ples we ol anamol ia oli liv long hem (long solwota, long bus, long fam, long hom).

Oli tokbaot ol kala blong ol anamol mo eni traeanggel o raon sep.

Oli mekem ol saon we ol anamol ia oli stap mekem.

Anamol

bataflae

bi

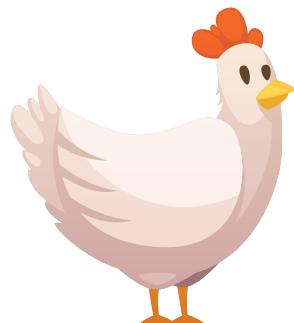
buluk

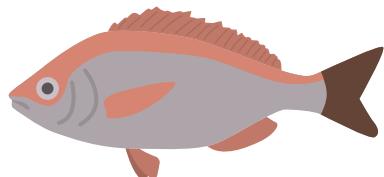
dog

dakdak

faol

fis

Aktiviti 2

Oi pikinini oli mekem wan sekel. Pikinini 1 i stanap long medel mo oli fasem ae blong hem wetem wan kaliko. Talem long hem se hem i wanem anamol, eksampol, wan dakdak.

Talem wanwan pikinini we oli stanap raon long sekel se oli wanem anamol, eksampol wan dakdak, wan dog, wan pig, wan puskat.

Oi pikinini we oli raon long sekel oli mekem noes blong anamol blong olgeta.

Pikinini 1 i mas lisen gud blong stret saon we i blong hem mo go mitim mama o papa dakdak blong hem.

Ripitim long ol narafala anamol saon wetem ol defren pikinini long medel.

Aktiviti 3

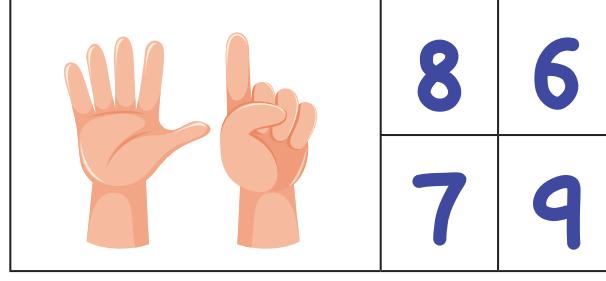
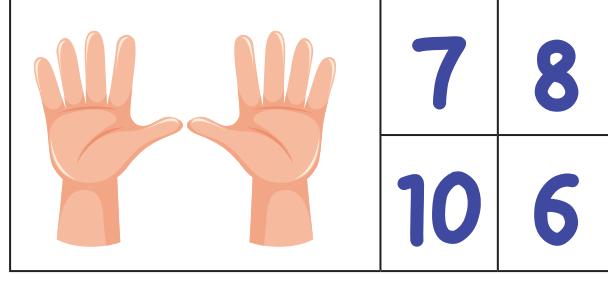
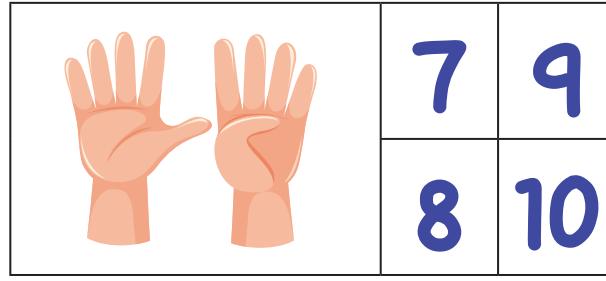
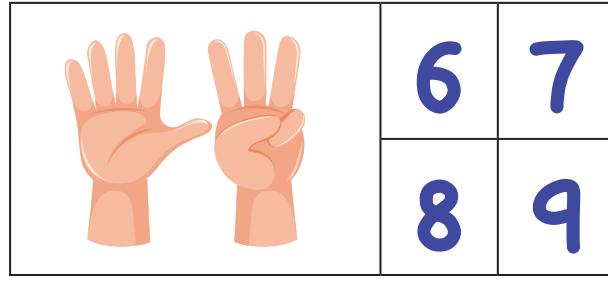
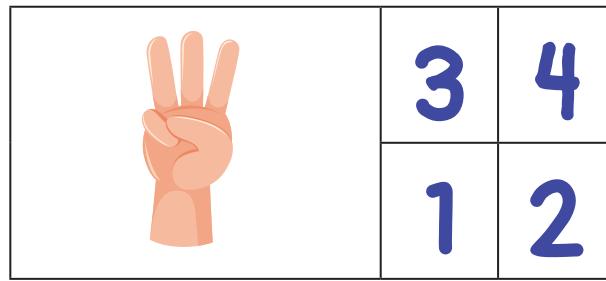
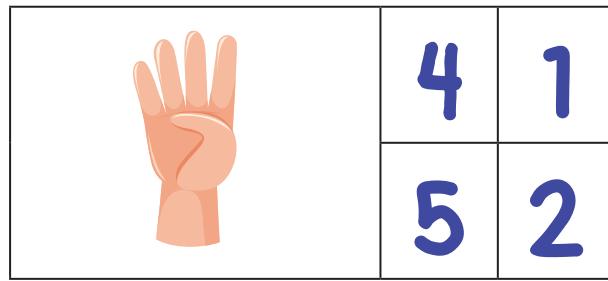
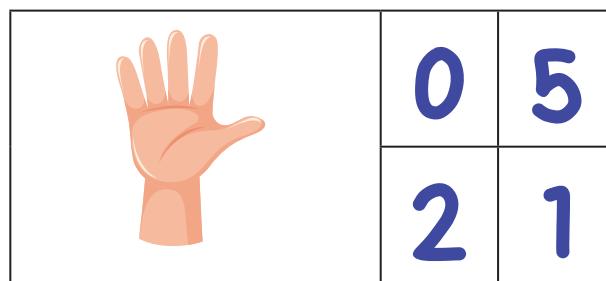
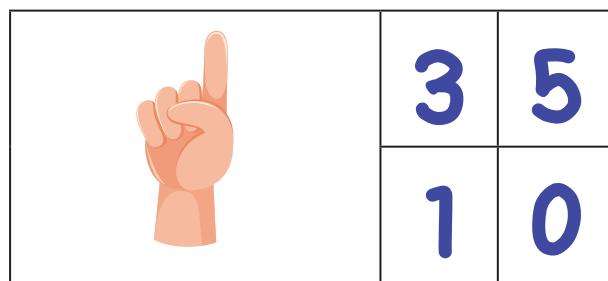
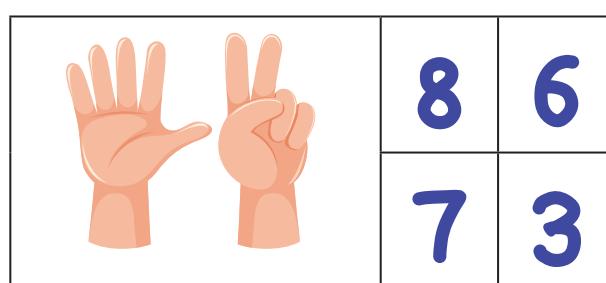
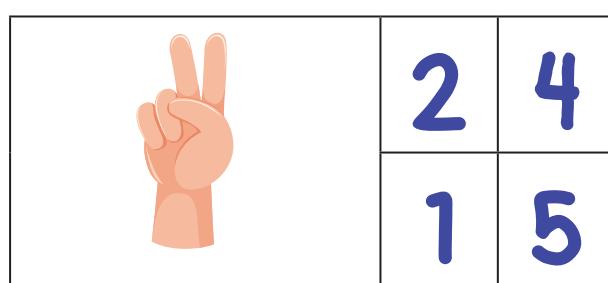
Oi pikinini oli sing long song ia: 5 smol dakdak. Oli yusum ol fingga blong olgeta blong kaon. Oli mekem ol noes blong dakdak.

Dei 6

Aktiviti 1

Putumap fingga blong yu. Pikinini oli kaontem ol fingga blong yu.

Oi pikinini oli kaontem namba blong ol fingga mo putum wan sekel long ansa blong wanwan pijsa daon ia.

Aktiviti 2

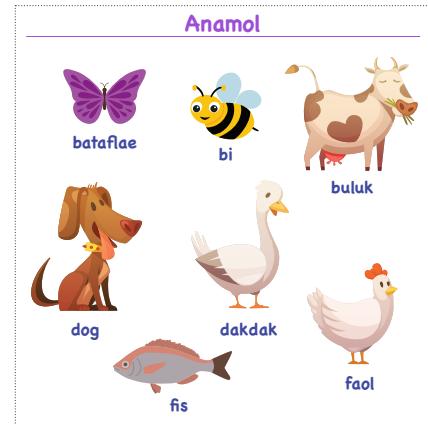
Ol pikinini oli nemem bakegen ol anamol long pija ia.

Poenem wanwan anamol mo talem nem blong olgeta bakegen.

Ol pikinini oli klapem han blong olgeta taem oli harem nem blong wan anamol we i stat wetem saon b b b: bi.

Oli ripitim wod 'bi'.

Ripitim aktiviti long 'bataflae', mo 'buluk'.

Aktiviti 3

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong wan anamol nem we i stat wetem saon b b b, olsem bi, bataflae o buluk.

Poenem mo ridim wod ia 'bi'. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Ripitim aktiviti blong ol pija mo wod 'bataflae', mo 'buluk'.

Leta mo saon		
a	apol aranis bebi brata bataflae	fes fut fingga fren faol fis
b	bi buluk banana bredfrut	hed hea han hariken kabis karot
d	dog dakdak	k

Aktiviti 4

Sing long Ves 1 blong niufala anamol song ia: Abu Roy i gat wan fam (tune: Old Macdonald had a farm).

Sing long Ves 1 bakegen long wanwan laen. Ol pikinini oli joen mo oli giaman se oli faol mo mekem ol faol noes.

1. Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

Long fam blong hem i gat ol faol, i, ae, i, ae o.

Wetem kukuriku ia mo kurikuriku longwe

Kukuriku ia mo kurikuriku longwe

Evri ples gat kukuriku

Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

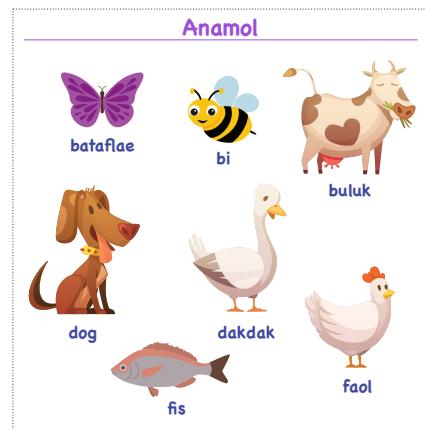
Dei 7

Aktiviti 1

Ol pikinini oli nemem ol anamol long pija ia bakegen.

Ol pikinini oli poenem 3 anamol we oli stat wetem saon b b b: 'bataflae'.

'bi', mo 'buluk'. Oli talem ol nem 3 taem.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli sotem ol anamol i go long 2 grup: 1) ol smol anamol mo 2) ol bigfala anamol.

Oli poenem ol anamol mo eksplenem ol ansa blong olgeta.

Yu fleskibol long samfala anamol, olsem fis mo dog maet oli bigfala o smol.

Smol anamol: bi, bataflae, fis, faol, duck

Big anamol: dog, buluk

Ol advans pikinini oli save sotem ol anamol long saes blong olgeta stat long smolfala i go kasem hemia we i bigfala olgeta.

Aktiviti 3

Yusum posta blong 'Leta mo saon', blong rivaesem ol nem blong ol anamol we oli stat wetem saon b: bataflae bi buluk.

Aktiviti 4

Ol pikinini oli sing long Ves 1 blong song ia: Abu Roy i gat wan fam.

Sing long Ves 2. Oli aktem olsem ol buluk mo mekem ol noes blong olgeta.

2. Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

Long fam blong hem i gat ol buluk, i, ae, i, ae o.

Wetem moo moo ia mo moo moo longwe

Moo moo ia mo moo moo longwe

Evri ples gat moo moo

Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
	hed
	hea
	han
h	
	hariken
	kabis
	karot

Dei 8

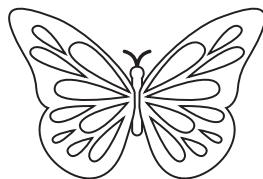
Aktiviti 1

Ol pikinini oli nemem ol anamol long ol pija daon ia.

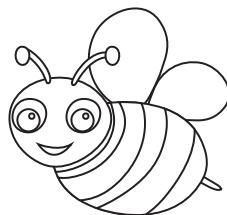
Oli kalarem ol pija afta long lesen.

Ol pikinini we oli save raet, save raetem ol nem blong ol anamol.

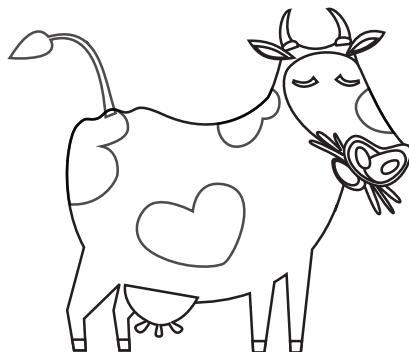
Anamol

bataflae

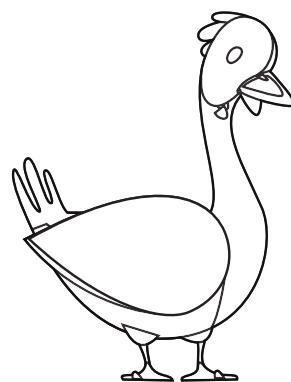
bi

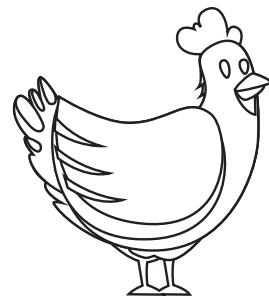
buluk

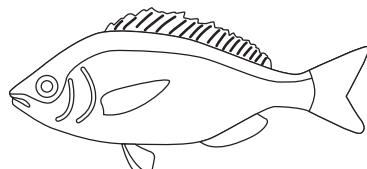
dog

dakdak

faol

fis

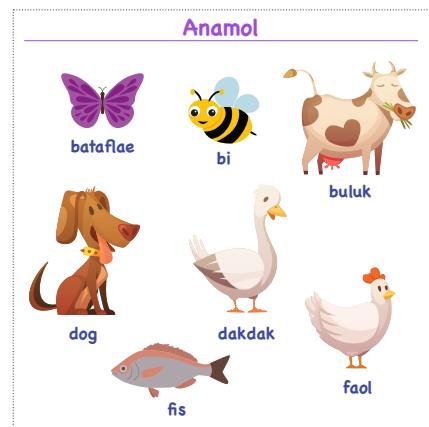
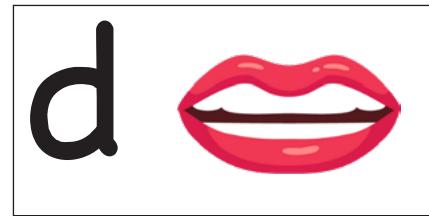
Aktiviti 2

Raetem mo poenem leta d. Ripitim saon ia d d d, wetem maot blong yu i open smol, olsem long pija ia. Ol studen oli ripitim saon ia.

Soem 'Anamol' pija bakgen. Talem ol nem blong ol anamol. Ol pikinini oli klapem han taem oli harem wan anamol we i stat wetem saon d d d: dog.

Oli pikinini oli ripitm saon d d d mo wod 'dog'.

Ripitim aktiviti blong wod 'dakdak'.

Aktiviti 3

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija long wan anamol we i stat wetem saon d d d.

Poenem mo ridim wod ia 'dog'. Ol pikinini oli talem 3 taem.

Ripitim aktiviti ia blong pija mo long wod ia 'dakdak'.

Aktiviti 4

Plei long wan gem 'Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon d d d'. Ol pikinini oli wokbaot mo lukaotem wan samting we oli luk we i stat wetem saon ia, eksampol, 'doa'. Presem olgeta taem oli faenem ol wod.

Aktiviti 5

Ol pikinini oli sing long Ves 1-2 blong song ia: Abu Roy i gat wan fam.

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
b	bebi
	brata
	bataflae
d	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
h	
	hed
	hea
	han
	hariken
k	
	kabis
	karot

Dei 9

Aktiviti 1

Poenem wanwan anamol long 'Anamol' pija mo talem nem blong olgeta. Ol pikinini oli klapem han taem oli harem wan anamol we i stat wemtem saon f. Oli ripitim ol nem 'faol' mo 'fis'.

Aktiviti 2

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong wan anamol we i stat wetem saon ia f f f. Ol pikinini oli ripitim nem 'faol'. Poenem mo ridim wod 'faol'. Ol pikinini ol talem wod ia 3 taem.

Ripitim long wod 'fis'.

Aktiviti 3

Ol pikinini ol sing long Ves 1- 2 blong song ia: Abu Roy i gat wan fam.

Sing long Ves 3. Ol pikinini oli mekem aksen mo singaot olsem wan dog.

Sing long Ves 4. Ol pikinini oli mekem aksen mo singaot olsem wan dakdak.

3. Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

Long fam blong hem i gat ol dog, i, ae, i, ae o.

Wetem wuf wuf ia mo wuf wuf longwe

Wuf wuf ia mo wuf wuf longwe

Evri ples gat wuf wuf

Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

4. Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

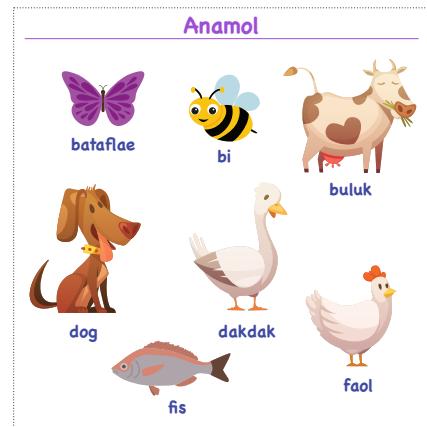
Long fam blong hem i gat ol dakdak, i, ae, i, ae o.

Wetem kwak kwak ia mo kwak kwak longwe

Kwak kwak ia mo kwak kwak longwe

Evri ples gat kwak kwak

Abu Roy i gat wan fam, i, ae, i, ae o.

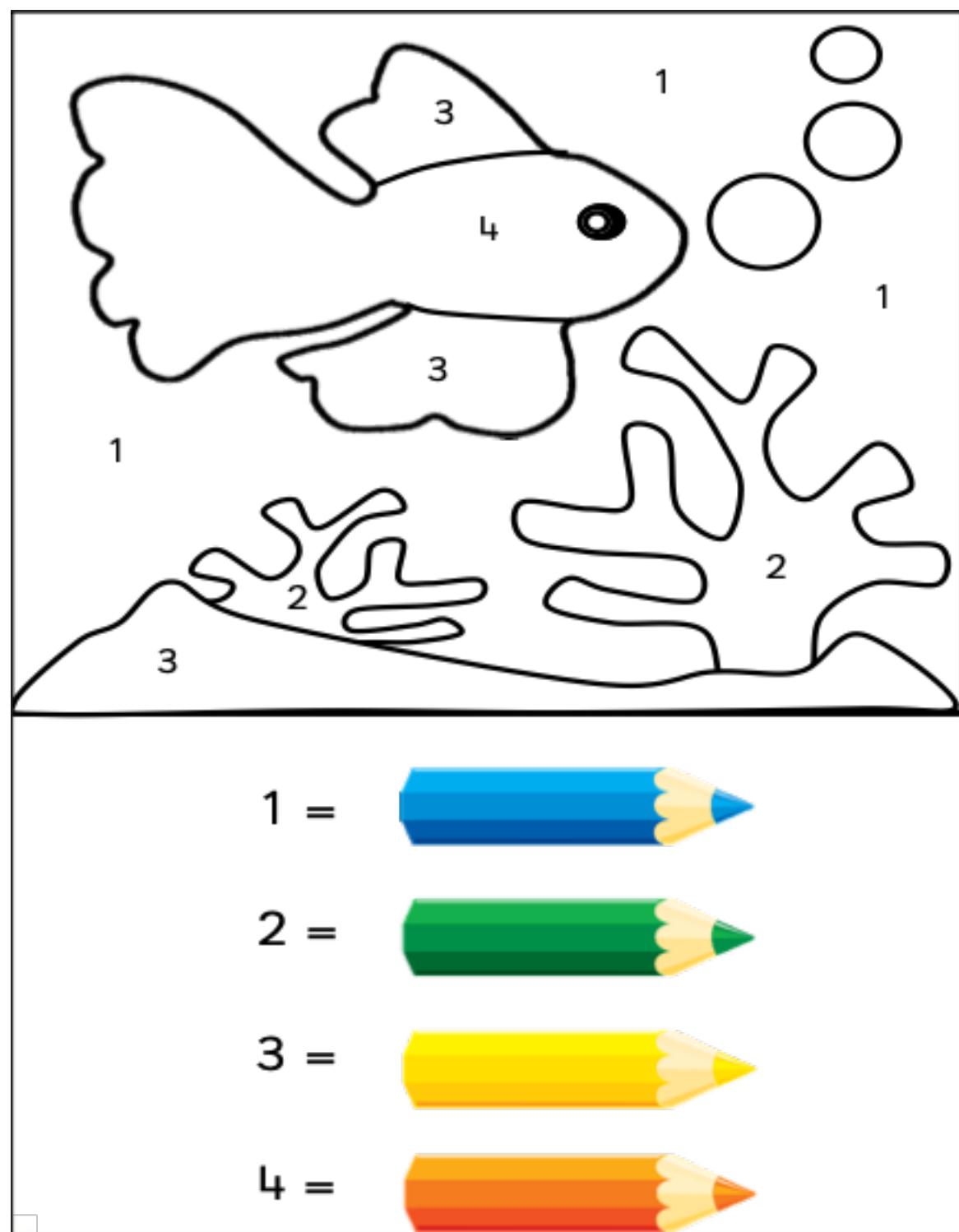
Leta mo saon	
a	apol
a	aranis
b	bebi
b	brata
b	bataflae
b	bi
b	buluk
c	banana
c	bredfrut
d	dog
d	dakdak
f	fes
f	fut
f	finnga
f	fren
f	faol
f	fis
h	hed
h	hea
h	han
h	hariken
k	kabis
k	karot

Aktiviti 4

Tokbaot pija ia. (fis long wota)

Ol pikinini oli poenem mo ridim ol namba mo talem nem blong ol kala.

Oli folem ol namba blong kalarem pija ia afta long lesen.

(TES)

Day 10 – Asesmen

Aktiviti 1

Oi pikinini oli poenem ol anamol we oli stat wetem saon ia b: bataflae bi buluk.

Ripitim long ol anamol nem we oli stat wetem saon ia d: dog, dakdak.

Ripitim long ol anamol nem we oli stat wetem saon ia f: faol fis.

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon'.

Oli pikinini oli faenem pi ja blong wan anamol we i stat wetem saon ia b: bataflae bi buluk.

Ripitim aktiviti long saon ia d: dog, dakdak, mo afta long saon ia f: faol fis.

Aktiviti 3

Sing long Ves 1-4 blong song ia: Abu Roy i gat wan fam.

Mekemap ol ves blong ol narafala anamol olsem pig, hos mo puskat.

Leta mo saon	
a	apol
a	aranis
b	bebi
b	brata
b	bataflae
b	bi
b	buluk
c	banana
c	bredfrut
d	dog
d	dakdak
f	fes
f	fut
f	finnga
f	fren
f	faol
f	fis
g	hed
g	hea
g	han
g	hariken
h	kabis
h	karot

Aktiviti 4 (ol pikinini we oli save rid)

Ol pikinini oli droem wan laen blong majem anamol pija wetem wod.

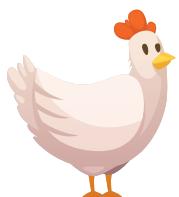
Ol pikinini oli kavremap ol pija. Taem yu talem nem blong ol anamol, ol pikinini oli poenem ol wod nomo.

b a t a f l a e

b i

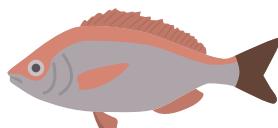
b u l u k

f a o l

f i s

d o g

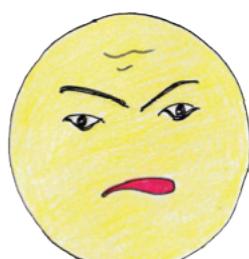
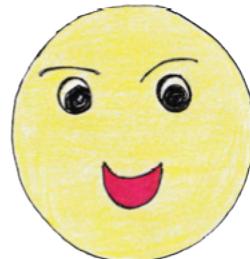
d a k d a k

Aktiviti 5

Yusum ol droing blong ol 2 fes long Tim 1
Dei 10.

Ol pikinini oli tokbaot tim blong wik ia mo
wanem oli lanem.

Oli poenem wan fes we i talem filing
blong olgeta long tim ia. Oli talem from
wanem oli jusum fes ia.

Peren Asesmen

Pikinini i save:	Oltaem 	Stret 	Nidim sapot
kaontem ol aetem kasem 10.			
luksave ol raon mo traeanggel sep.			
luksave mo talem ol kala: red, grin, pepol, orenj, blu, yelo.			
luksave, poenem mo tokbaot ol pija.			
lisen mo aktem stori blong 'Tik'.			
talem se ol injeksen o stik meresin oli me-kem yu helti mo strong mo fil sef mo no fraet blong gat ol stik.			
talem ol nem blong ol anamol, oli stap wea, ol noes we oli mekem, ol kala mo saes blong olgeta.			
harem mo mekem saon blong leta ia b d mo f, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia b d mo f.			
ridim ol wod we oli stat wetem leta b d mo f (ol pikinini we oli save rid).			
Komen:			
Saen:		Det	

Tim 5

Kakae

Oi peren nomo oli ridim ol infomesen daon ia.

Lening gol – Wanem ol pikinini blong mi oli lanem long tim ia

Long tim ia, ol pikinini oli lanem:

- blong kaontem ol namba kasem 10.
- blong luksave mo talem ol kala: red, grin, pepol, orenj, blu, yelo.
- blong luksave, poenem mo tokbaot ol pija.
- blong lisen mo aktem wan stori 'Mera i laekem banana'.
- blong talem se kakae banana i mekem yu helti mo strong.
- blong tokbaot wanem i hapan afta long wan hariken o saeklon, taem ol tri oli gat ol niu liv mo gro bakegen mo ol pijin oli kam bak.
- blong talem ol nem blong ol kakae, ol kala blong olgeta mo sep.
- blong sotem mo putum ol kakae i go long ol frut o vejetebol.
- blong harem mo mekem saon blong leta ia a b mo k, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia a b mo k.
- blong ridim ol wod we oli stat wetem ol leta a b mo k (ol pikinini we oli save rid).

Dei 1

Aktiviti 1

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem saon b mo ol anamol we nem blong olgeta oli stat wetem ol leta ia:

b - bataflae bi buluk

d - dog, dakdak

f - fis, faol

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	fes
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
	hed
	hea
h	han
	hariken
	Kabis
k	Karot

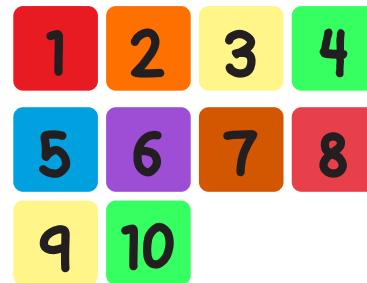
Aktiviti 2

Rivaesem ol namba 1-10 mo ol nem blong ol kala, yusum pi ja long Tim 1.

Aktiviti 3

Raetem nem blong tim. Ridim slo taem yu poenem wod ia 'kakae'.

Tekem ol pikinini oli go aotsaed mo wokbaot. Ol pikinini oli poenem eni kakae we oli luk insaed mo aotsaed. Kambak insaed long rum. Ol pikinini ol talem nem blong ol kakae mo tokbaot olgeta.

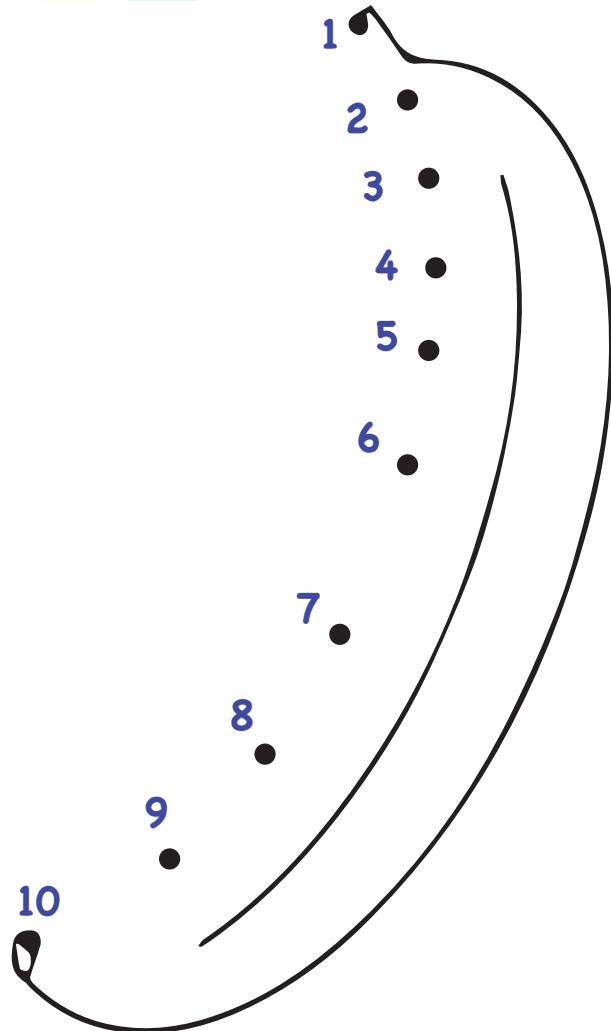
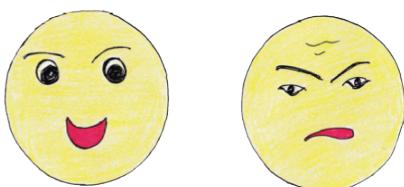

Aktiviti 4

Ol pikinini oli joenem ol dot folem ol namba stat long 1-10 long droing ia.

Taem oli finis, tokbaot nem blong frut ia (banana), kala blong hem (yelo o grin) mo sep (longfala mo bunbun o tintin).

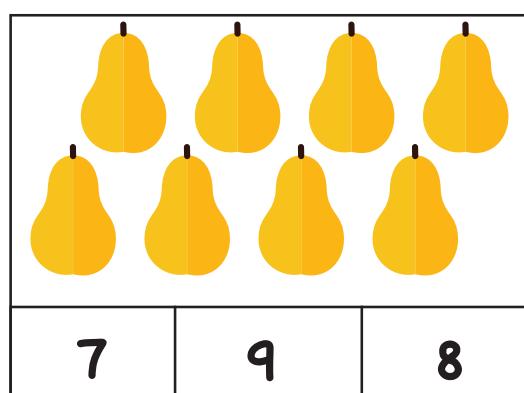
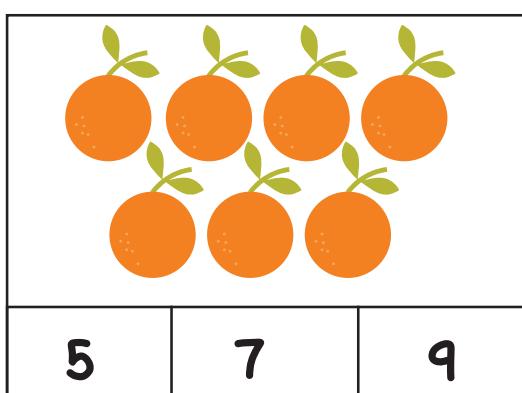
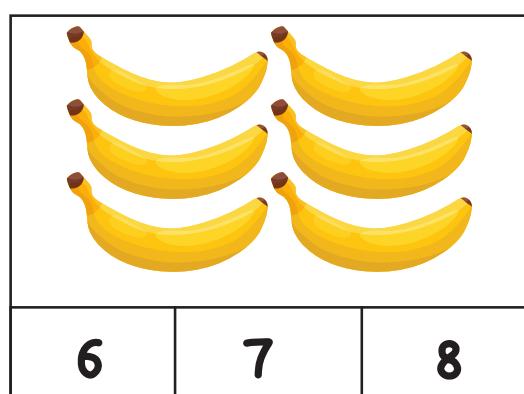
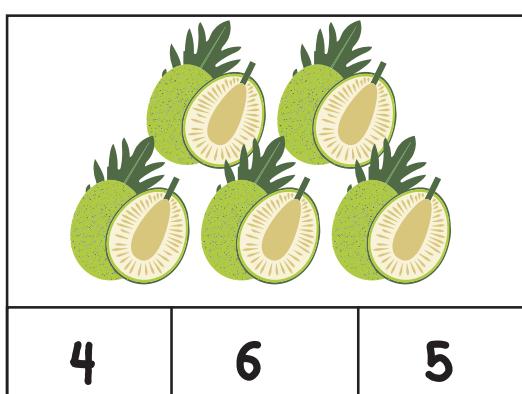
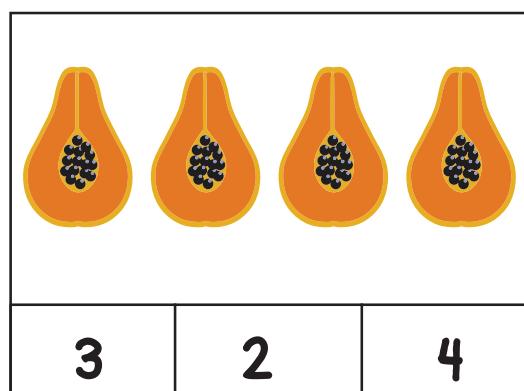
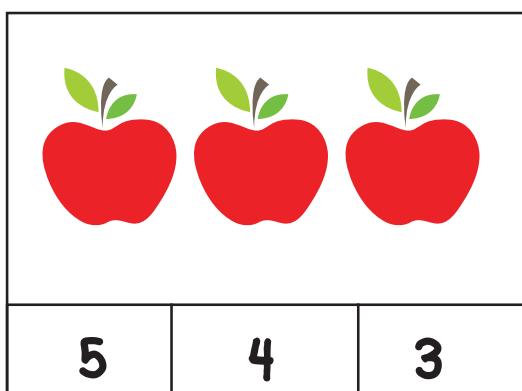
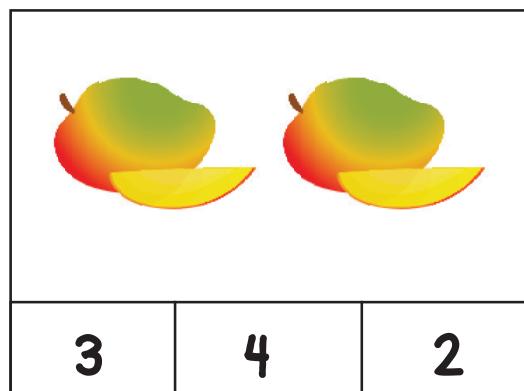
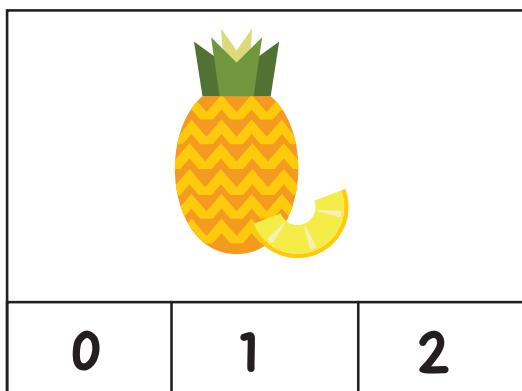
Yusum droing blong 2 fes long Tim 1 Dei 10. Ol pikinini oli poenem wan fes blong talem se oli laekem o oli no laekem banana.

Aktiviti 5

Oi pikinini oli nemem ol frut, kaontem mo tokbaot kala blong olgeta.

Yusum droing blong tu fes bakegen. Long wanwan kakae ol pikinini oli poenem fes blong soem se oli laekem o no.

Dei 2

Aktiviti 1

Sapos yu save mekem, givim wanwan pikinini wan banana. Sapos no, oli save mekem ol aksen nomo.

Talem poem ia 'Banana kam tugeta'.

Talem bakegen wanwan laen blong poem. Ol pikinini oli ripitim mo mekem ol aksen olsem se oli stap tekemaot skin blong banana.

Helpem olgeta blong poen long raet, long lef mo long midel.

Banana kam tugeta

Banana kam tugeta, banana separat.

Go banana, go banana, go banana, go.

Yu pil i go long lef,

Yu pil i go long raet

Yu pil i go long midel mo hmmm kakae, mo hmmm kakae.

Aktiviti 2

Soem kava blong stori 'Mera i laekem banana'.

Tokbaot pija. Ridim taetol.

Tokbaot huia Mera (wan boe), from wanem hem i wokbaot wetem ol kraj (hem i no save wokbaot gud), mo hem i holem wanem long han blong hem (banana).

Ol pikinini oli talem se huia i laekem ol banana (Mera).

Ol pikinini oli lukluk ol pija long ol pej mo tokbaot wanem oli luk.

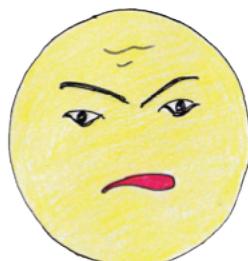
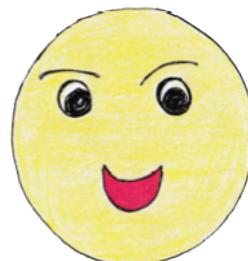
Aktiviti 3

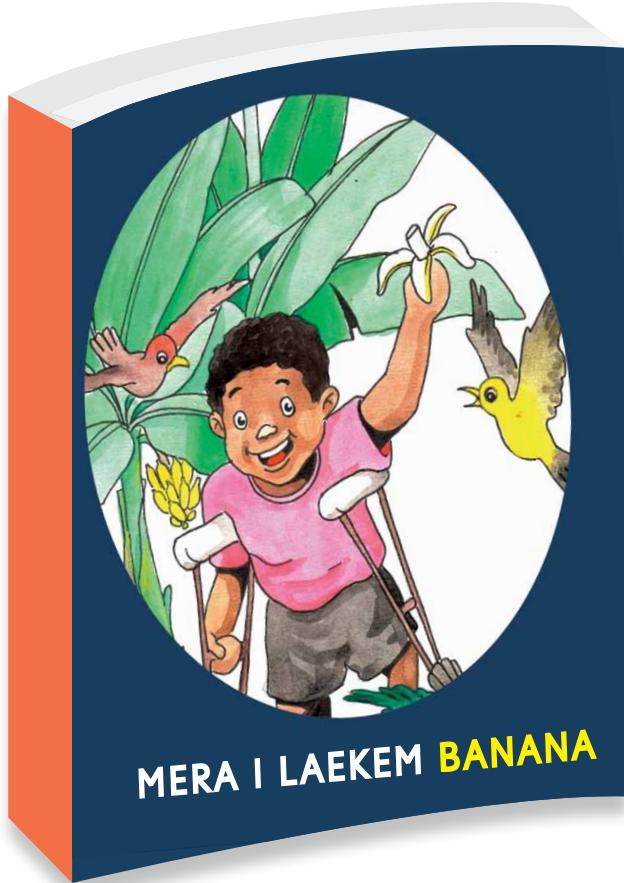
Ridim taetol bakegen long kava pej blong stori 'Mera I laekem banana'.

Ridim wanwan pej blong stori mo ol pikinini oli folem mo lukluk ol pija.

Long en blong stori, yusum droing blong 2

fes blong Tim 1 Dei 10. Ol pikinini oli poenem fes blong soem se oli laekem stori o no mo from wanem.

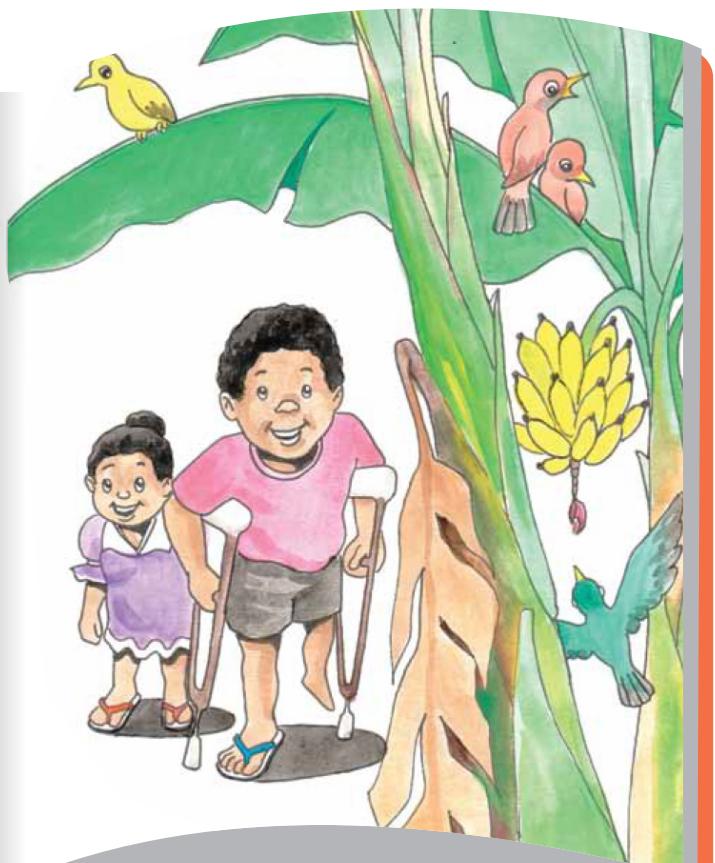
Mera hem i wan
boe we i gat seven
yia. Hem i laekem
plei futbol mo
laekem kakae
banana.

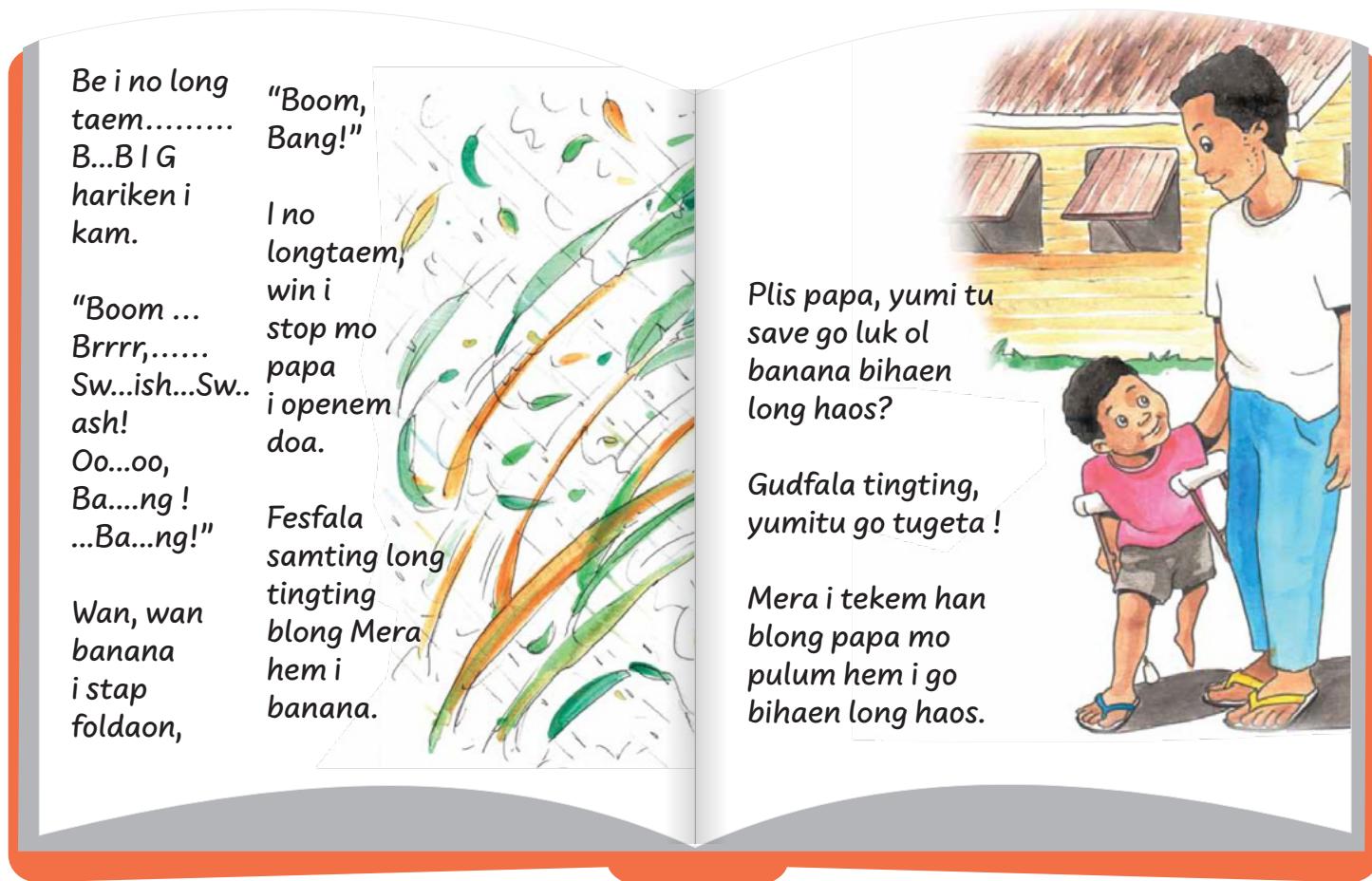
Mera i helpem
papa blong hem
blong planem ol
banana. Hem i
kaikai banana evri
dei nomo. Hem i
laekem banana
bitim evri kakae.
Evri moning, hem

i kakae banana
mo wajem ol pijin i
singsing, mo lisen
long miusik blong
lif we i danis long
win, "whosh...
whosh.."

Mera i hapi tumas
taem hem i luk
frut blong banana
i stap yelo "Yammi
! Yammi !

I no longtaem bae
mi kakae fulap
banana."

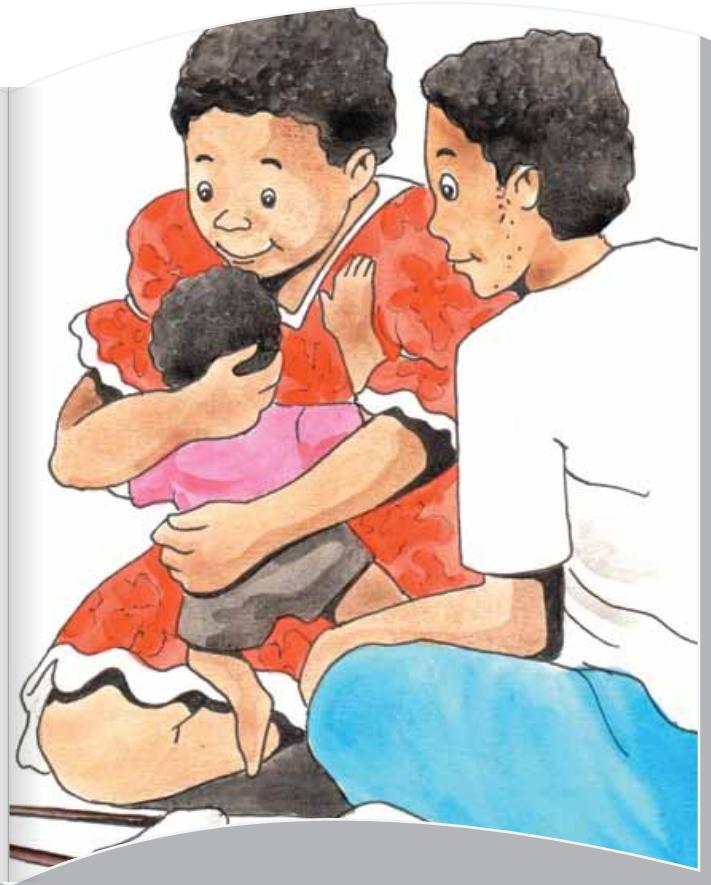

Mera i singaot, krai
strong, mo haedem fes
blong hem long dres
blong mama blong hem.

Mama i toktok long Mera
"Mitufala harem nogud tu.
Yumi evriwan harem nogud."

Trifala i sidaon wan ples
mo papa i toktok long Mera:

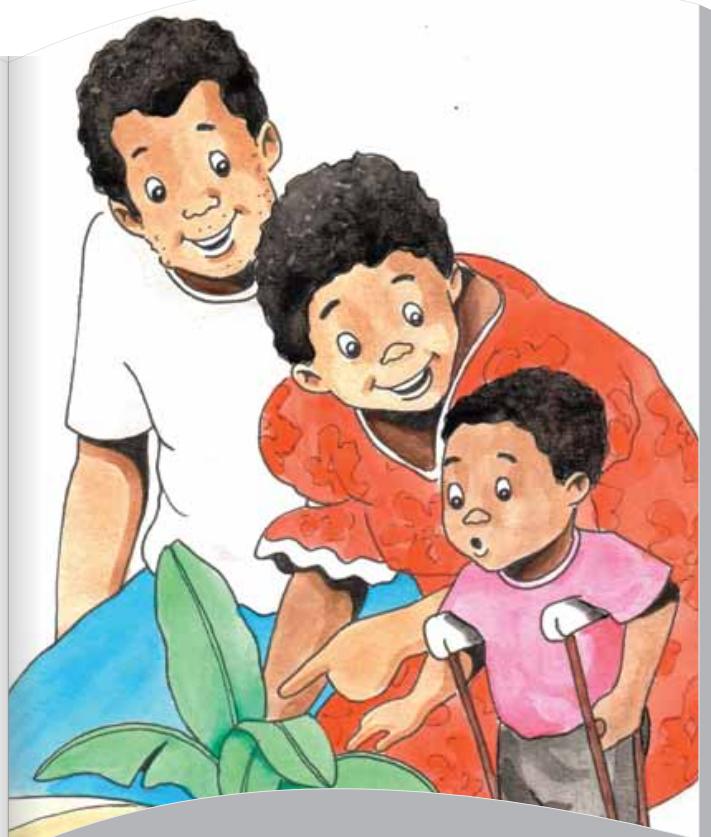
"Mera hariken i mekem
bigfala jenis, be.. yu save
wanem? Mi promes long
yu se bae ol banana
oli gro bakegen."

Be Mera i krai bigwan.
Papa blong hem i se :
"Kam Mera yumi go plei
futbol."

Be Mera i krai yet.
"Kam long ples ia, luk
wanem mi faenem. Yu save luk?"
Mera i lukluk ples we
mama i poenem.

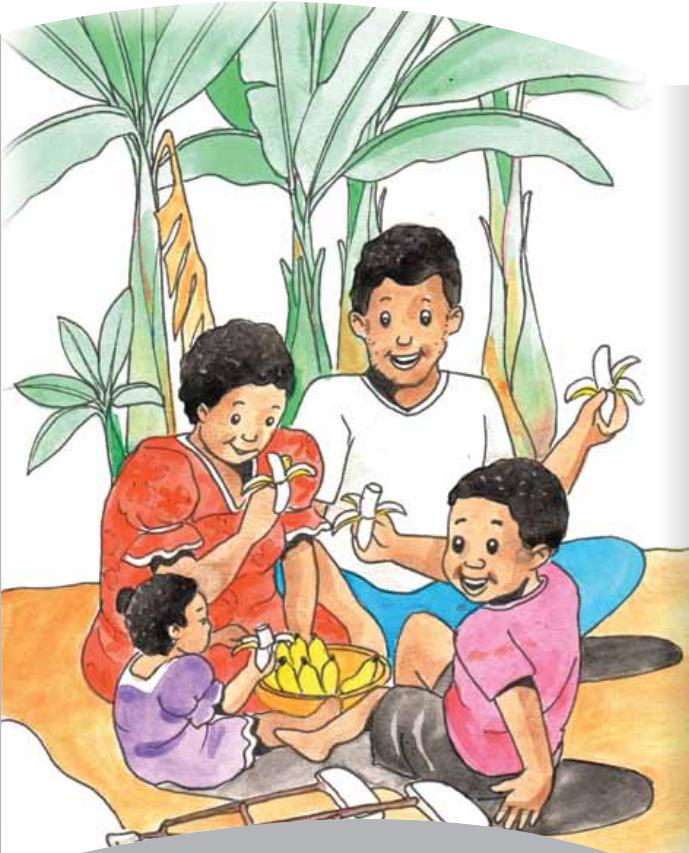
Hem i no save bilivim
wanem hem i stap luk.
Hem i luk fulap bebi tri
blong banana oli laef oli stap.
Oli waes tumas, oli laef tru
long hariken!

**BIGFALA SMAEL i
kamaot long fes blong
Mera mo hem i se:**

*"I minim se bae ol pijin
oli kam singsing bakegen,
ol lif bae oli danis long
win mo bae yumi gat
fulap banana
bakegen?"*

**Mama mo papa i talem "yes"
long Mera mo Mera i talem se:**

*"Naoia bae mi kam wan hapi
man blong kakae banana long
evri ples blong wol ia!"*

Dei 3

Aktiviti 1

Ridim stori blong 'Mera i laekem banana' bakegen. Ol pikinini oli lisen long stori mo lukluk ol pija.

Long en blong wanwan pej, ol pikinini oli save talem wanem oli ting se bae i hapan long nekis pej.

Long en blong stori, ol pikinini oli tokbaot stori. Soem samfala pija blong helpem olgeta blong ansarem ol kwesten.

- Huia ol 4 pipol long stori ia? Kaontem olgeta mo talem ol nem: 1. Mama, 2. Papa 3. Mera. 4. Sista blong Mera.
- Oli stap wea? (long haos)
- Wanem kakae Mera i laekem blong kakae? (banana)
- Wanem nem blong rabis weta we i kam? (hariken)
- Wanem i stap hapan long wan hariken o saeklon? (ol strong win, ren)
- Hariken i mekem wanem long ol banana tri? (hem i blo mo mekem ol banana oli foldaon)
- Mera i fil olsem wanem long en blong stori? From wanem? (hem i hapi from hem i luk ol niufala bebi banana oli gro, ol pijin oli singsing, ol lif oli blo long win)
- Wanem ol gudfala samting we oli save hapan afta long wan hariken o saeklon? (evri samting oli gro bakegen)
- From wanem hem i gud blong kakae banana? (givim yu eneji, mekem yu strong).

Aktiviti 2

Talem poem ia bakegen 'Banana kam tugeta'.

Ol pikinini oli ripit mo mekem ol aksen olsem se oli stap tekemaot skin blong banana.

Dei 4

Aktiviti 1

Mekem ol pikinini oli redi blong aktem stori blong 'Mera I laekem banana'.

Jusum olgeta we bae oli Mama, Papa, Mera, sista blong Mera, ol pijin.

Helpem olgeta blong oli redi long ol pat blong stori mo faenem ol aetem o ol samting we bae oli mekem ol aksen blong olgeta oli luk laef mo tru, eksampol tekem ol stret banana.

Aktiviti 2

Ol pikinini oli aktem stori taem yu ridim mo ol famle mo ol fren oli wajem.

Long en blong stori, ol pikinini oli bow daon. Presem olgeta.

Ol pikinini oli save talem ol filing blong olgeta naoia abaat hariken o saeklon mo long saed blong kakae banana.

Aktiviti 3

Ol pikinini oli poenem mo talem nem blong wan frut long stori we i stat wetem saon b b b: banana. Ol pikinini oli talem 'banana' 3 taem.

Aktiviti 4

Talem poem bakegen 'Banana kam tugeta'.

Ol pikinini oli talem poem mo mekem ol aksen bakegen.

Dei 5

Aktiviti 1

Oi pikinini oli nemem ol defdefren kakae long pija daon ia: apol, aranis, banana, bredfrut, kabis, karot, manggo, pamken, popo, tomato.

Oli tokbaot ol kala blong wanwan kakae.

Oli talem ol kakae we oli gat ol raon sep (apol, aranis, kabis, pamken, tomato).

Oli tokbaot sep blong karot mo banana (longfala mo tintin).

Yusum ol droing blong 2 fes long Tim 1 Dei 10.

Blong wanwan kakae, ol pikinini oli poenem wan fes mo soem se oli laekem o no.

Kakae

apol

banana

kabis

manggo

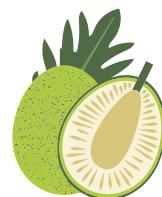
popo

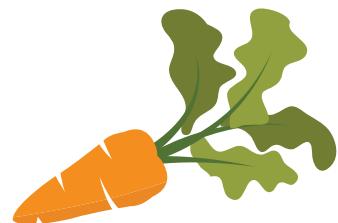
aranis

bredfrut

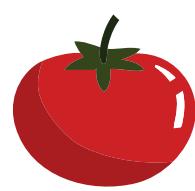
karot

pamken

tomato

Aktiviti 2

Poenem wanwan kakae. Ol pikinini ol nemem evri kakae bakegen.

Ol pikinini oli klapem han taem oli harem wan kakae we nem blong hem i stat wetem saon b: 'banana' mo 'bredfrut'.

Aktiviti 3

Talem poem ia 'Banana kam tugeta'.

Ol pikinini oli talem poem bakegen mo mekem ol aksen blong tekemaot skin blong banana.

Dei 6

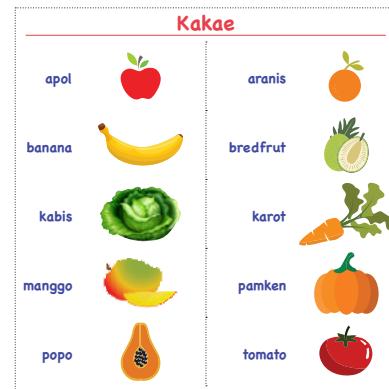
Aktiviti 1

Poenem wanwan kakae long pija. Ol pikinini oli talem nem blong evri kakae bakegen.

Tokbaot olsem wanem ol frut olsem banana, orenj mo apol oli gro long (ol tri).

Tokbaot olsem wanem ol vejetebol olsem kabis mo karot oli gro. (Karot I gro andanit long graon, mo kabis i gro antap long graon.)

Ol pikinini oli sotem ol kakaem long 2 grup: ol frut mo vejetebol.

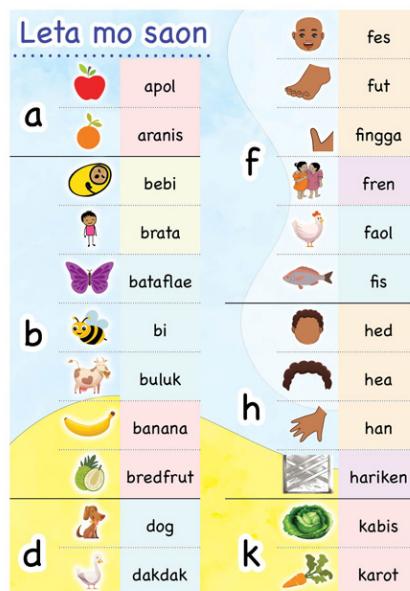

Aktiviti 2

Long posta blong ol 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong kakae we i stat wetem saon b: banana o bredfrut.

Poenem mo ridim wod ia 'banana' o 'bredfrut'. Stresem saon b. Ol pikinini oli talem wod ia 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long ol narafala pija mo wod we i stat wetem saon b: 'banana' o 'bredfrut'.

Aktiviti 3

Sing long song ia: Mi laekem frut, (tun: Are you sleeping?).

Sing long song ia bakegen long wanwan laen. Taem oli singsing ol pikinini oli poenem ol pija blong ol frut ia: banana mo bredfrut.

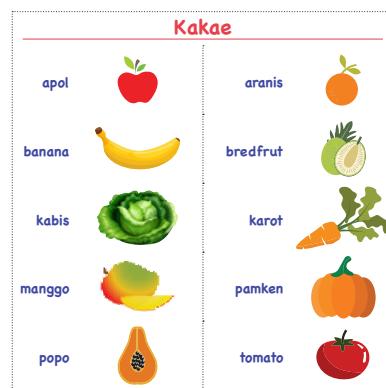
Mi laekem frut

Mi laekem frut, Mi laekem frut.

Yu laekem tu? Yu laekem tu?

Mi laekem banana. Mi laekem banana.

Mo bredfrut tu. Mo bredfrut tu.

Aktiviti 4

Talem poem ia 'Banana kam tugeta'. Ol pikinini oli talem poem bakegen mo mekem ol aksen blong tekemaot skin blong banana.

Dei 7

Aktiviti 1

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem ol pija we oli stat wetem saon b: banana bredfrut.

Leta mo saon	
a	apol
	aranis
	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	fes
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
h	hed
	hea
	han
	hariken
k	kabis
	karot

Aktiviti 2

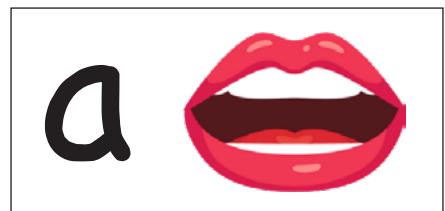
Raetem mo poenem leta a.

Ripitim saon a a a, wetem maot blong yu i haf open, olsem long pija ia. Ol pikinini oli ripitim saon ia.

Talem bakegen ol nem blong ol kakae long ol pija ia.

Ol pikinini oli klapem han taem oli harem wan kakae we i stat wetem saon ia a: apol. Ol pikinini oli talem nem ia 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long nem 'aranis'.

Kakae			
apol		aranis	
banana		bredfrut	
kabis		karot	
manggo		pamken	
popo		tomato	

Aktiviti 3

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong eni kakae we i stat wetem saon a, olsem apol o aranis.

Poenem mo ridim wod 'apol' o 'aranis' Stresem saon a. Ol pikinini oli talem nem ia 3 taem.

Ripitim aktiviti ia long wan narafala pija mo wod we i stat wetem saon a, olsem 'apol' o 'aranis'.

Aktiviti 4

Plei long gem 'Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon a a a'. Ol pikinini oli wokbaot raon mo lukluk gud sapos oli save faenem eni samting we i stat wetem saon ia, eksapol, anti, anis. Presem olgeta blong faenem ol wod ia.

Aktiviti 5

Sing long song ia: Mi laekem frut, (tun: Are you sleeping?).

Ves 1: banana mo bredfrut. Ves 2: apol mo aranis.

Taem oli sing, ol pikinini oli poenem ol pija blong ol frut ia.

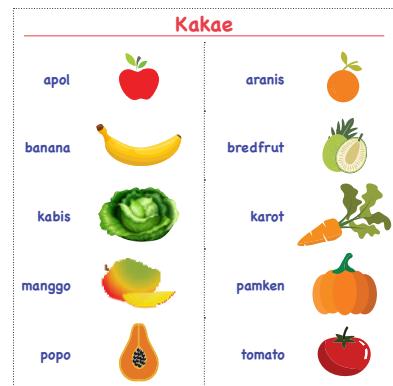
Mi laekem frut

Mi laekem frut, Mi laekem frut.

Yu laekem tu? Yu laekem tu?

Mi laekem ol apol. Mi laekem ol apol.

Mo aranis tu. Mo aranis tu.

Aktiviti 6

Ol pikinini oli mekem wan frut salad.

Talem long ol pikinini blong oli mas wasem gud ol han blong olgeta bifo oli priperem ol frut.

Dei 8

Aktviti 1

Yusum posta blong 'Leta mo saon' blong rivaesem ol kakae we oli stat wetem saon mo leta a: apol, aranis.

Aktiviti 2

Raetem mo poenem leta k. Ripitim saon k k k, wetem maot blong yu i open mo pusum lip blong yu i kam long fored, olsem long pija ia. Ol pikinini oli ripitim saon ia.

Talem ol nem blong evri kakae long ol pija ia.

Ol pikinini oli klapem han taem oli harem wan kakae we i stat wet saon k: kabis. Oli talem 3 taem.

Mekem aktiviti ia bageken long kakae we oli kolem 'karot'.

Aktiviti 3

Sing long song ia: Mi laekem vejetebol, (tun: Are you sleeping?).

Taem oli singsing, ol pikinini oli poenem ol pija blong ol vejetebol ia: karot, kabis.

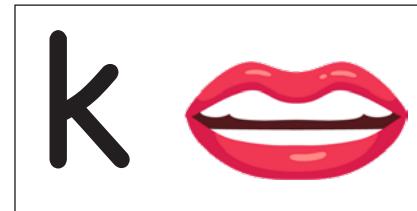
Mi laekem vejetebol (tune: Are you sleeping?)

Mi laekem vejetebol, Mi laekem vejetebol.

Yu laekem tu? Yu laekem tu?

Mi laekem ol karot. Mi laekem ol karot.

Mo kabis tu. Mo kabis tu.

Kakae	
apol	
banana	
kabis	
manggo	
popo	
aranis	
bredfrut	
karot	
pamken	
tomato	

Aktiviti 4

Oi pikinini oli nemem ol kakae daon ia. Afta, oli kalarem ol kakae.

Helpem ol pikinini we oli save raet blong raetem nem blong ol kakae.

Kakae

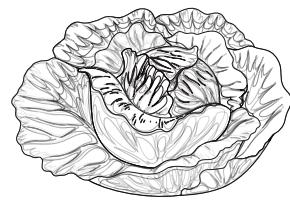
apol

banana

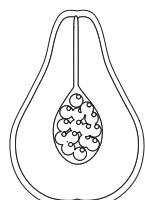
kabis

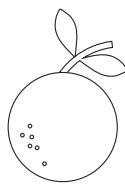
manggo

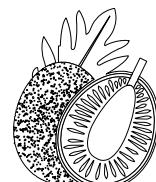
popo

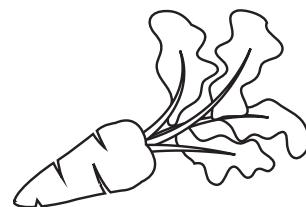
aranis

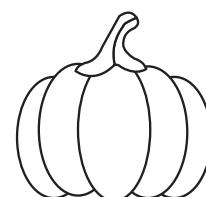
bredfrut

karot

pamken

tomato

Dei 9

Aktiviti 1

Oi pikinini oli presentem ol droing blong ol 10 kakae we oli kalarem. Oi nemem ol kakae ia mo tokbaot ol kala mo sep blong olgeta. Afta, oli talem sapos oli laekem blong kakae olgeta o no.

Aktiviti 2

Long posta blong 'Leta mo saon', ol pikinini oli poenem pija blong wan kakae we i stat wetem saon ia k: 'kabis' o 'karot'.

Poenem mo ridim wod ia. Stresem saon k. Ol pikinini oli talem 3 taem.

Mekem aktiviti ia bakegen long wan nrafala pija mo wod: 'kabis' o 'karot'.

Aktiviti 3

Plei long gem ia 'Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon k k k'. Ol pikinini oli lukaotem ol nrafala samting we i stat wetem saon ia, eksapol, kumala, kokonas. Presem olgeta taem oli faenem ol wod.

Aktiviti 4

Sing long song ia: Mi laekem frut.

Ves 1: banana mo bredfrut. Ves 2: apol mo aranis.

Taem oli singsing, ol pikinini oli poenem ol pija blong ol frut ia.

Sing long song ia bakegen: Mi laekem vejetebol.

Taem oli singsing, ol pikinini oli poenem ol pija blong ol vejetebol ia: karot, kabis.

Leta mo saon	
a	apol
a	aranis
b	bebi
	brata
	bataflae
b	bi
	buluk
	banana
	bredfrut
d	dog
	dakdak
f	fes
	fut
	fingga
	fren
	faol
	fis
	hed
	hea
	han
	hariken
k	kabis
	karot

Kakae	
apol	
aranis	
banana	
bredfrut	
kabis	
karot	
manggo	
pamken	
popo	
tomato	

Dei 10 – Asesmen

Aktiviti 1

Raetem 3 leta ia long ol smol pis pepa: a b k.

Putumaot ol pis pepa ia blong evriwan i save luk. Poenem wanwan leta. Ol pikinini oli talem saon blong leta ia mo eni kakae we i stat wetem saon ia.

Aktiviti 2

Yusum posta blong 'Leta mo saon'. Ol pikinini oli faenem ol pija blong ol kakae we oli stat wetem ol saon ia:

- a: apol aranis
- b: banana bredfrut
- k: kabis karot

Leta mo saon	
a	apol aranis
b	bebi brata bataflae
d	bi buluk banana bredfrut dog dakdak
f	fes fut fingga fren faol fis
h	hed hea han hariken kabis karot

Aktiviti 3

Ol pikinini oli sing long tufala song ia: Mi laekem frut, Mi laekem vejetebol.

Taem oli singsing long ol nem blong kakae, oli poenem ol pija.

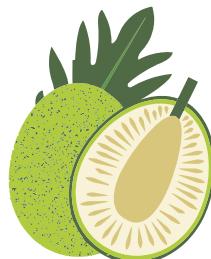
Kakae	
apol	
banana	
kabis	
manggo	
popo	
aranis	
bredfrut	
karot	
pamken	
tomato	

Aktiviti 4 (ol pikinini we oli save rid)

Ol pikinini oli droem ol laen blong majem kakae wetem wod.

Afta, oli kavremap ol pija blong ol kakae.

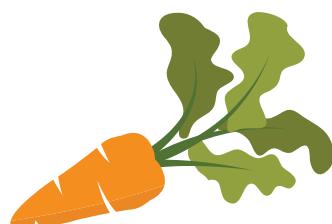
Taem yu talem nem blong wan kakae, ol pikinini oli poenem wod ia nomo.

banana

breadfruit

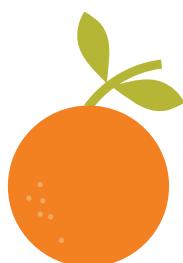
kabis

karot

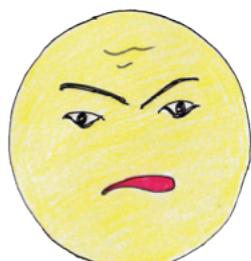
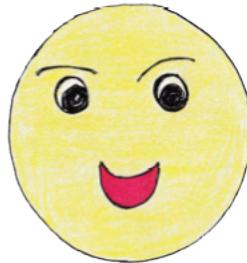
aranis

apol

Aktiviti 5

Ol pikinini oli tokbaot tim blong wik ia mo wanem oli bin lanem. Yusum ol droing long 2 fes blong Tim 1 Dei 10. Ol pikinini oli poenem fes we i soem filing blong olgeta long tim ia. Oli talem from wanem ol jusum fes ia.

Ekstra aktiviti

Sapos yu gat taem, yu save singing bakegen long ol song, talem ol poem, ridim ol stori mo ol posta mo plei ol gem long buk ia.

Song: Wan hapi famle, Bodi blong mi, Bae yuk kam fren blong mi?, Wetem fren blong mi, 5 smol dakdak, Abu Roy i gat wan fam, Mi laekem frut, Mi laekem vejetebol.

Poem: Fren i kea, Banana kam tugeta

Stori: Wan niu fren, Tik, Mera i laekem banana

Posta: Wasem gud han, Leta mo saon

Gem: Yu filim olsem wanem tede?, Mi huia?, Famle wok, Mi luk wetem smol ae blong mi wan samting we i stat wetem saon ..., Miusik mo muving, Tija i talem, Halo fren blong mi.

Peren Asesmen

	Oltaem 	Stret 	Nidim sapot
Pikinini i save:			
kaontem ol namba kasem 10.			
luksave mo talem ol nem blong kala: red, grin, pepol, orenj, blu, yelo.			
luksave, poenem mo tokbaot ol pija.			
lisen mo aktem stori blong 'Mera i laekem banana'.			
talem se taem yu kakae banana i mekem yu helti mo strong.			
tokbaot wanem i hapen afta long wan ha-riken o saeklon, taem ol tri oli gat ol niu-fala lif mo gro bakegen, mo ol pijin oli kambak.			
talem ol nem blong ol kakae, ol kala blong olgeta mo ol sep.			
sotem ol kakae i go long ol frut mo ol ve-jetebol.			
harem mo mekem saon blong leta ia a b mo k, mo talem ol wod we oli stat wetem saon ia a b mo k.			
ridim ol wod we oli stat wetem ol leta ia a b mo k (ol pikinini we oli save rid).			
Komen:			
Saen:	Det		

Ol gem

Ol fisikol gem blong yusum ol pat blong bodi

Yu save plei ol gem daon ia afta long homskul lesen.

Traem blong jenism gem ia blong inkludum ol pikinini wetem fisikol disabiliti. Eksampol, sapos wan pikinini i nogat wan han o wan leg, mekem se evriwan i gat semak disabiliti taem oli plei gem ia.

Mo tu, ol pikinini wetem disabiliti oli save muvum eni pat blong bodi blong olgeta, kraj o wiljea.

Ol statu o wud

1. Ol pikinini oli stanap wanwan mo fesem yu.
2. Eksplenem se gem ia yu mas balansem gud yu mo fris olsem wan statu o wan wud.
3. Kolemaot 2 o 3 pat blong bodi we ol pikinini oli mas putum long graon mo balans long hem. Be ol narafala pat blong bodi oli no mas tajem graon.
4. Kaontem long 3 sekon. Ol pikinini oli mas stanap olsem wan wud mo no muvmuv, mo traem balansem olgeta long posisen ia. Eksampol:

- 2 han mo 1 leg
- 1 am mo 1 leg
- 5 fingga mo 2 leg
- 10 fingga mo 1 leg
- 2 leg, 2 han mo 1 sora

Kontrolem bodi blong yu

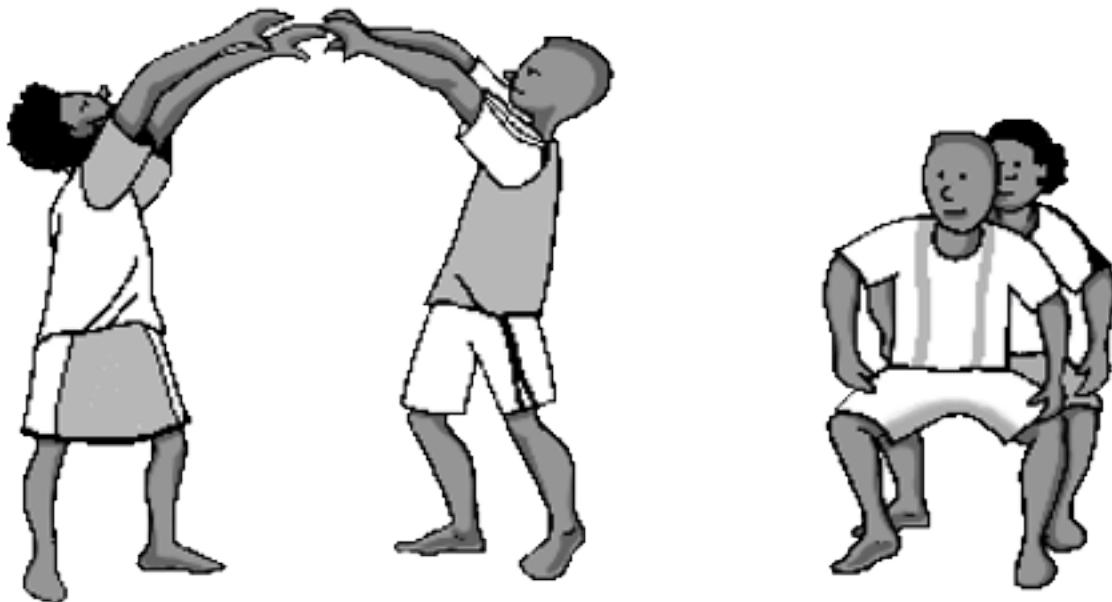
1. Ol pikinini oli stanap wanwan mo fesem yu.
2. Stat maj long ples we yu stanap long hem, long wan slo mo stedi ritim. Ol pikinini oli kopi yu.
3. Taem yu stap maj, poenem wan bodi pat, eksampol, hed, ae, nus, am, han, leg, fut.
4. Ol pikinini oli muvum bodi pat ia long wanem wei we oli wantem.
5. Yu stat slo mo stat go spid moa long maj. Jenism spid blong maj.

Mira

1. Ol pikinini oli stanap long wan grup mo oli fesem yu.
2. Soem mo talem wan bodi posisen, eksampol:
“Putum wan han long hed blong yu mo 1 han long leg blong yu.”
3. Ol pikinini oli kopi bodi posisen ia olsem oli stap lukluk long mira.
4. Talem mo soem moa bodi posisen, eksampol:
“Putum 1 han long nus blong yu mo 1 han long am blong yu.”
“Putum 1 leg long ea mo 1 am long hed blong yu.”

Ol brij mo ol tanel

1. Ol pikinini oli faenem wan open spes.
2. Soem gem ia. Talem “Go!”. Ol plikinini oli muv fri olbaot long plei eria mo jamjam long wan leg, resis slo, danis o maj.
3. Yu singaot “Brij”. Ol pikinini oli mas faenem wan patna mo strejem ol am blong olgeta long ea mo tajem ol han blong olgeta blong mekem wan brij sep. Oli mas holem han long posisen ia kasem yu kaontem kasem 10.
4. Yu singaot “Tanel”. Ol pikinini oli mas faenem wan niufala patna mo mekem sep blong wan tanel wetem ol leg blong olgeta oli spredaot mo ol han blong olgeta oli stap long ni blong olgeta. Oli mas stap olsem kasem yu kaontem kasem 10 – olsem ol pija ia:

Balun

1. Ol pikinini oli faenem wan open spes. Mekem sua se i gat inaf spes bitwin ol pikinini blong oli no bangem olgeta taem oli stap plei gem ia.
2. Sapos yu gat wan balun, letem ol pikinini oli pleplei wetem long 10 minit.
3. Talem long ol pikinini se long gem ia, oli mas yusum bodi blong olgeta blong akt olsem se oli ol balun.
4. Soem gem ia. Talem long ol pikinini: "Giaman se yu wan balun mo i gat wan bigfala win hem i leftemap yu long ea ko antap".
Ol pikinini oli yusum ol bodi blong olgeta blong mekem ol aksen blong balun olsem oli wewem ol han blong olgeta long ea, oli jamjam olbaot.
5. Talem long ol pikinini: "Giaman se yu wan balun mo oli fasem yu long bak blong wan baesikel we i stap go olbaot long eria ia." Ol pikinini oli yusum bodi blong olgeta mo mekem ol aksen blong balun.
6. Talem ol narafala muvmen wetem ol balun. Ol pikinini oli mekem ol aksen olsem balun.
7. Long en, talem long ol pikinini se: "Giaman se yu wan balun we i gat wan smol hol long hem. Ea i stap likaot smolsmol." Ol pikinini oli giaman se oli stap ea i stap kamaot long olgeta. Oli muvum bodi blong olgeta sloslo go daon go kasem i nomo gat ea i stap long balun ia. Las samting, oli stap long wan posisen we i soem se oli bendaon mo no mekem wan muvmen nating.
8. Ol pikinini oli stap long posisen ia kasem yu kaontem go long 10. Hemia blong letem bodi blong olgeta i kam daon.

**Ministry of Education & Training
Government of Vanuatu**

unicef | for every child